

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2021–2023

Kaupunginvaltuusto 14.12.2020

Sisällysluettelo

Yleistä	4
Esipuhe	4
Yleisperustelut.....	6
Yksityiskohtaiset perustelut	12
Henkilöstöpolitiikka vuonna 2021.....	23
Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	25
Tuloslaskelmaosa.....	29
Rahoitusosa.....	30
Lappeenranta 2033 strategia.....	31
Käyttötalousosa.....	53
Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehukset.....	53
Kaupungin oma toiminta.....	58
Yhteiset palvelut.....	58
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut	66
Elinvoima ja kaupunkikehitys	98
Maakunnallinen palvelutoiminta	119
Sosiaali- ja terveyspalvelut.....	119
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	122
Etelä-Karjalan maaseututoimi	124
Etelä-Karjalan pelastuslaitos	125
Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut	127

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus	128
Investointiosa	129
Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma	129
Investointien puiteohjelma	134
Konsernituloslaskelma	136
Konserniyhteisöt.....	138
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni).....	138
Lappeenrannan Energia Oy (konserni).....	143
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	147
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	154
Saimaan Tukipalvelut Oy	159
Etelä-Karjalan Pesula Oy.....	164
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	168
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	172
Wirma Lappeenranta Oy	177
Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)	181
Meidän IT ja talous Oy.....	186
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.....	192
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	196
Etelä-Karjalan liitto	200

Yleistä

Esipuhe

Vuodesta 2020 tuli ennalta arvaamaton. Kirjoitin vuosi sitten talousarvion esipuheessa, että Lappeenrannan melko tasapainoinen taloussuunnitelma lepää kolmen ison jos-lauseen varassa: Jos Eksoten tasapainotusohjelma onnistuu, jos menokasvumme maltetaan pitää tulojen kasvua pienempänä ja jos verotuloissa ei enää tule odottamattomia negatiivisia poikkeamia.

Vuotta myöhemmin voidaan todeta, että näistä kolmesta ehdosta kaksi ei toteutunut. Pelkästään Eksoten palkkaharmonisointi nostaa maksusuuttamme pysyvästi yli neljällä miljoonalla eurolla. Koronapandemia ei lopulta romahduttanut vuoden 2020 verokertymää, mutta tulevien vuosien kasvunäkymä on heikentynyt ja ennen kaikkea muuttunut hyvin epävarmaksi. Kolmas ehto on omissa käsissämme ja oman toimintamme menokasvu onkin pysynyt erinomaisesti aisoissa.

Kunnat voivat antaa valtiovallalle kiitosta kuntien tukemisesta tänä vuonna. Tästä vuodesta selvitään taloudellisesti olosuhteisiin nähden kohtuullisesti ja ensi vuodellekin on tulossa tukea yhteisöveron korotetun osuuden ja valtionosuuden muodossa. Nämä ovat kuitenkin kertaluonteisia tukimuotoja. Jo ennen koronaa heikossa tilassa olleen kuntatalouden perusta ei ole vahvistunut. Palvelutarpeen kasvu sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä kuntien investointipaineet ovat ylittäneet verorahoituksen kasvun jo vuosia koko maassa. Lappeenranta ei tee poikkeusta tässä. Talousarviomme on alijäämäinen ja vaatii tulevalle valtuustokaudella korjaustoimia.

Lappeenrannassa on kahden valtuustokauden ajan tehty talousohjelma koko valtuustokaudelle. Tämä on osoittautunut toimivaksi menettelyksi, joka on tuonut vakautta ja pitkäjänteisyyttä taloutemme hallintaan. Haluan myös kiittää kaikkia sitoutumisesta ohjelmaan, koska ilman sitä ohjelma on vailla pohjaa.

Ensi keväänä valittava valtuusto saa päätettäväkseen vuosien 2022–2025 talousohjelman. Siinä tavoitteena on oltava vuosikatteen nostaminen 30 miljoonaan euroon. Tällä tulorahoituksen tasolla kykenemme noin kymmenen vuoden aikajänteellä taittamaan käynnissä olevasta investointiohjelmasta aiheutuvan velkaantumisen. Tasapainotustarve on nykyisen näkymän perusteella noin kahdeksan miljoonaa euroa. Näkymä tarkentuu ensi syksyyn mennessä. Valtuutetuille tulee punnittavaksi, miten sopeutus jakautuu menoihin, maksuihin ja mahdollisesti verotukseen.

Kaupungin strategisia valintoja punnitaan erityisesti kriisien kautta. Kuluneena vuonna tämä tilaisuus tarjoutui. Toimintaympäristön ennakoinnissa on jatkossakin käytettävä poikkeuksellisen laaja skaalaa. Nousu koronavuonna Euroopan vihreämmäksi alle 100.000 asukkaan kaupungiksi on jo pitkään tehdyn määrätietoisien työn tulos. Pysyimme keskittymään puhtaasti ja kestävästi kaupungin rakentamistyön jatkamiseen poikkeustilan aikanakin. Nyt ei löydy Euroopasta – ehkä ei maailmastakaan – Lappeenrannalle tässä sarjassa voittajaa.

Palvelualapainotteinen hyvä työllisyyskehityksemme on kääntynyt huonompaan suuntaan. On meistä kiinni, miten tässäkin Greenleaf -tittelin voitto heijastuu kaupungin kehitykseen. Emme jää laakereille lepäämään, vaan nyt on oikea hetki avittaa energia- ja ympäristöyri-tyksiämme kansainvälisten kasvumahdollisuuksien hyödyntämisessä, tukea LUT-konsernin opiskelu- ja tutkimustoiminnan kasvua sekä varmistaa ikään kuin meille räätälöidyn elvytysrahoituksen kytkentä kaupungille tärkeisiin kehitys- ja investointihankkeisiin. Parhaimmillaan saamme useita seuraajia Saimaan kanavan sulkujen 90 miljoonan euron laajennusinvestointipäätökselle.

Kulunut vuosi on ollut matkailun, harrastamisen ja kaupungin keskustan elävöittämisen näkökulmasta erityistä ketteryyttä vaativa. Meillä on tarjolla asukkaille ja vierailijoille sekä yksin, pienissä ryhmissä ja suurissa yleisöissä nautittavia palveluja. On ollut hämmentävää, että kuluneena vuonna nautimme näistä palveluista ilman Lappeenrannassa niin tuttua kansainvälistä kielten sorinaa. Vahva matkailukaupunkibrändi, Saimaa ja rikas kulttuuriympäristömme on tuonut kesällä kuitenkin kotimaisia matkailijoita Lappeenrantaan. Lapsiystävällisen Lappeenrannan palvelurakenteessa korostuvat monipuoliset kulttuuri-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelut, joiden elinvoimaisuuden palauttamiseen meidän tulee jatkossa kiinnittää kaikissa ratkaisuis- samme erityistä huomiota. Siten voimme omalta osaltamme varmis- taa, että Saimaa-ilmiö näkyy eurooppalaisena kulttuuripääkaupun- kina vuonna 2026.

Kevään ja syksyn etäkoulut, -työt ja vapaa-ajan harrastusrajoitukset näkyivät nopeasti kaupungin liikenteessä, kuntopoluilla ja asukkai- den hyvinvoinnissa. Kaupungin palvelutuotanto mukautui kuitenkin nopeasti poikkeusolojen vaatimiin erityisratkaisuihin. Tästä suuri kii- tos henkilöstölle! Olkoon asenteemme jatkossakin rohkea, tekoihin ja onnistumiseen keskittyvä arvioitaessa, mitä korona-aikaisista toi- mintatavoista kannattaa ottaa pysyväksi osaksi arkeamme.

Kimmo Jarva
kaupunginjohtaja

Yleisperustelut

Kuntatalouden valtakunnallinen kehitysarvio

Kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tukitoimet ovat kohentaneet kuntatalouden tilaa merkittävästi vuonna 2020. Kuntatalouden haasteena on kuitenkin sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusuraa.

Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on jo pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikäihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa. Demografinen muutos lisäksi eriyttää erikokoisten ja olosuhteiltaan erilaisten kuntien talouskehitystä.

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2020 ennusteen mukaan Suomen talouden odotetaan alkavan elpyä ja kääntyvän hitaaseen kasvuun vuonna 2021. Näkymään liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta kansainvälisen talouden kautta. Talouden hidas toipuminen yhdessä väestön ikääntymisen ja rakennuskannan iästä ja muuttoliikkeestä aiheutuvien investointipaineiden kanssa pitävät kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon mittavana

koko ennustejakson.

(Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, syksy 2020)

Verotulot

Lappeenrannan ansiotulopohjan kehitys on ollut viime vuosina noin 2 % vuodessa. Vuodelle 2020 ennakoitu 1,8 %:n kasvu on jäämässä nollaan palkkatulojen heikennyttyä työttömyyden rajun kasvun vuoksi. Talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien palkkatulojen kasvuarvio perustuu 1,5 %:n ansiotason kasvuun, minkä lisäksi työllisyyden odotetaan parantuvan. Väestörakenteen muutoksen vuoksi palkkatulojen kasvu jää kuitenkin noin 1 %:tiin eläketulojen kasvun ollessa yli 3 %. Ansiotulojen kasvuksi yhteensä ennakoidaan 2,1 % vuonna 2021 ja noin 1,7 % sitä seuraavina vuosina. Mikäli työllisyys kohenee ennakoitua ripeämmin, kehittyvät palkkatulot veroennusteen pohjaa paremmin ja etuustuloja kertyy vähemmän. Se ei kuitenkaan merkitse verotulojen mainittavaa lisäystä, sillä palkkatulojen verotus on vähennysten ansiosta sosiaaliturvaa kevyempää.

Ansiotulojen kasvuun nähden verotulojen toteutunut kehitys on ollut heikompa. Viime vuosina on ollut harvinaisen paljon ennakoimattomia poikkeamia verotulojen kertymässä. Kiky vaikutti palkan-saajien vakuutusmaksuihin, mikä alensi verotettavaa tuloa. Verotilijärjestelmä on tuottanut odottamattomia vaikutuksia, välillä suurten veronpalautusten, välillä verokorttiuudistuksen ja kansallisen tulorekisterin tapaisten järjestelmämuutosten kautta.

Vuoden 2020 kunnallisverokertymä on muodostumassa kevään odotuksia paremmaksi, mutta kuitenkin talousarviota heikommaksi. Verovuodelta maksuunpantava vero pysyttelee edellisen vuoden ta-

solla, mutta verokorttiuudistuksen aiheuttaman tilitysrytmin muutoksen vuoksi tilitettävä kunnallisvero on noin prosentin kasvussa. Koronatukena yrityksillä oli mahdollisuus lykätä verojen maksua, mutta tätä ei käytetty laajasti eikä sillä siten ole isoa vaikutusta verokertymään.

Vuodelle 2021 odotetaan kunnallisverokertymään 1,6 % kasvua perustuen edellä kuvattuun 2,1 % ansiotulojen kehitykseen. Verokertymään vaikuttavat ansiotulokehityksen ohella edellisen vuoden valmistuvan verotuksen oikaisut ja muut verotilitykset sekä verovähennysten muutokset.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta lisättiin vuodelle 2020 10 prosenttiyksiköllä kompensoimaan koronan aiheuttamaa veron tuoton alenemaa ja kuntien menojen kasvua. Korotuksen ansiosta yhteisöveroa kertyy noin 10 % edellisvuotta enemmän, vaikka yhteisöveron tuotto kokonaisuutena alenee arviolta 20 %. Korotettu osuus on voimassa myös vuonna 2021, minkä lisäksi varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta johtuvaa maksutulojen menetystä kompensoidaan kunnille yhteisöveron 2 prosenttiyksikön pysyvällä nostolla.

Verolajeista yhteisöveron kehityksen ennakkointi on aina epävarmintä ja tämä korostuu lähivuosina. Etenkin vientiteollisuus on ennakoinut ensi vuodesta hyvin vaikeaa. Lappeenrannan omaan jakoosuuteen voi tulla isojaakin muutoksia riippuen siitä, miten paikallisesti toimivien yritysten tulokset kehitys on muuttunut suhteessa koko maan kehitykseen. Jako-osuus on tyypillisesti hieman pienentynyt vuodesta toiseen. Kuluvan vuoden osalta pahimmat iskut ovat kohdistuneet palvelusektoriin, joten metsäteollisuuden merkittävän painoarvon vuoksi Lappeenrannan oma jako-osuus ei välttämättä heikenny aiempien vuosien tapaan.

Kiinteistöveropohjan ennakoidaan pysyvän ennallaan. Vaikka keskusta-alueella valmistuu uusia asuinkerrostaloja, syö verotusarvoihin tehtävät ikävähennykset tästä syntyvää veropohjan kasvua. Valta-kunnallinen kiinteistöverouudistus on lykkääntynyt ja tulee voimaan aikaisintaan vuonna 2023. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa. Verorasitus jakautuisi kuitenkin osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Uudistuksen yhteydessä veroprosentteihin tulee merkittäviä muutoksia, jotta verotus kokonaisuutena ei kiristyisi.

Veroprosentit ovat vuonna 2021 seuraavat:

- Tuloveroprosentti: 21,00
- Kiinteistöveroprosentit:
 - o Yleinen 1,43
 - o Vakituiset asuinrakennukset 0,55
 - o Muut asuinrakennukset 1,15
 - o Voimalaitokset 2,85
 - o Rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määrätty omaa kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrän muutokseen vaikuttavat kunnan väkiluvun ja ikärakenteen muutos, kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus, muiden määräytymistekijöiden muutokset sekä eduskunnan päättämät kuntien tehtävämuutokset ja suoranaiset valtion-

osuusleikkaukset tai lisätuet, kuten koronatuettuna vuonna 2020. Valtionosuusjärjestelmän yksi osa on lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tase. Valtion päättämät veroperustemuutosten aiheuttamat verotulojen menetykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien yhteydessä, mutta ovat vuodesta 2020 alkaen teknisesti eriytetty valtionosuuksista.

Kuntaliitto tuottaa kunnille ennakollisia valtionosuuslaskelmia seuraavalle vuodelle. Myöhemmille taloussuunnitelmavuosille muutokset jäävät kunnan itse arvioitaviksi. Valtionosuusennusteissa vuosille 2021–2023 on huomioitu väestöennusteen mukaiset asukasluvun ja ikärakenteen muutokset ja edellisvuosien tasoon perustuen muut valtionosuuksien määräytymistekijöiden muutokset sekä valtionosuustehtävien muutokset.

Kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus sekä indeksitarkistus lisäävät vuodelle 2021 valtionosuutta noin 2,1 miljoonalla eurolla. Verovähennysten kompensaatina valtionosuutta lisätään noin 2,4 miljoonalla eurolla, mutta verojen maksun lykkäyksen vuoksi vuonna 2020 maksettavaa kompensatiota peritään takaisin noin 1,4 miljoonaa euroa. Lappeenrannan keskimääräistä heikompi veropohjan kehitys kasvattaa verotuloihin perustuvaa valtionosuiden tasea noin 2,8 miljoonalla.

Kilpailukyky sopimuksen mukaisen työajan pidennyksen perusteella on leikattu valtionosuuksia vuosina 2017–2020. Työajan pidennys päättyi, mutta tällä perusteella tehtävää valtionosuuden leikkausta ei ole toistaiseksi pysyvästi poistettu. Kunnille tulee suunnilleen samantasoinen kertalisäys vuodelle 2021, minkä vaikutus Lappeenrannalle on noin 3,7 miljoonaa euroa.

Tehtävämuutosten vaikutus valtionosuuteen jää kokonaisuuteen

nähtäen hyvin vähäiseksi, koska lisääntyvien tehtävien ohella valtionosuutta myös leikataan muun muassa amk-opiskelijoiden YTHS:n palvelujen piiriin siirtymisen perusteella. Kaupungin tehtäviin nähtäen merkittävin muutos on oppivelvollisuuden laajentaminen, joka kasvattaa valtionosuutta ensi vuonna noin 150.000 euroa.

Peruspalvelujen valtionosuus jää ensi vuonna 8,6 miljoonaa euroa vuoden 2020 tasoa alemmaksi, koska vuodelle 2020 kohdistui mittavat koronatuettuna. Ilman vuosien 2020 ja 2021 kertaeriä peruspalvelujen valtionosuus lisääntyy noin viidellä miljoonalla eurolla. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on kunnille negatiivinen ammatillisen koulutuksen kuntien rahoitusosuuden vuoksi. Taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksissa on huomioitu väestön ikärakenteen muutokset ja arvioitavat indeksikorotukset.

Verorahoitus

Taloussuunnitelmavuosien 2021–2023 aikana odotetaan verotuloja ja valtionosuutta, eli kokonaisuutena verorahoitusta kertyvän 1.328,3 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina valtion päätöksin todennäköisesti edelleen kevennetään verotusta ainakin ansiotasoindeksin perusteella tehtävän inflaatiotarkistuksen muodossa, minkä vaikutukset odotetaan kompensoitavan valtionosuuksissa. Siten tulevien vuosien verotuloksi kirjattava määrä voi poiketa olennaisestikin ennusteesta, mutta se kompensoituisi valtionosuuksien lisäyksenä. Verotulojen tilitysjärjestelmästä johtuen myös vuotuinen toteuma voi vaihdella. Verotulot kirjataan maksuperusteisesti sen vuoden tuloksi, jona ne ovat kunnalle tilitetty.

1000 euroa	TP 2019	ENN 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	2021-2023
Kunnallisvero	247 955	250 000	254 000	262 300	266 000	782 300
<i>Muutos %</i>	<i>1,8</i>	<i>0,8</i>	<i>1,6</i>	<i>3,3</i>	<i>1,4</i>	<i>2,1</i>
Yhteisövero	21 726	23 900	27 000	22 700	21 000	70 700
<i>Muutos %</i>	<i>-2,6</i>	<i>10,0</i>	<i>13,0</i>	<i>-15,9</i>	<i>-7,5</i>	<i>-4,2</i>
Kiinteistövero	25 877	27 000	27 000	27 000	27 000	81 000
<i>Muutos %</i>	<i>4,5</i>	<i>4,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Verotulot yhteensä	295 559	300 900	308 000	312 000	314 000	934 000
<i>Muutos %</i>	<i>1,7</i>	<i>1,8</i>	<i>2,4</i>	<i>1,3</i>	<i>0,6</i>	<i>1,4</i>
Peruspalvelujen valtionosuus	115 896	143 400	134 700	135 900	138 400	409 000
<i>Muutos %</i>	<i>2,7</i>	<i>23,7</i>	<i>-6,1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,8</i>	<i>-1,2</i>
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-6 037	-5 210	-5 100	-4 900	-4 700	-14 700
<i>Muutos %</i>	<i>1,7</i>	<i>-13,7</i>	<i>-2,1</i>	<i>-3,9</i>	<i>-4,1</i>	<i>-3,4</i>
Valtionosuudet yhteensä	109 860	138 190	129 600	131 000	133 700	394 300
<i>Muutos %</i>	<i>2,8</i>	<i>25,8</i>	<i>-6,2</i>	<i>1,1</i>	<i>2,1</i>	<i>-1,1</i>
Verorahoitus yhteensä	405 418	439 090	437 600	443 000	447 700	1 328 300
<i>Muutos %</i>	<i>2,0</i>	<i>8,3</i>	<i>-0,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,1</i>	<i>0,6</i>

Tuottojen ja kulujen kehitys

Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston 11.12.2017 hyväksymään valtuustokauden kattavaan talousohjelmaan sekä kaupunginvaltuuston 4.6.2018 hyväksymään pitkän aikavälin investointiohjelmaan, siihen vuonna 2020 tehtäväksi esitettävä päivitys huomioiden.

Vuoden 2021 palkankorotukset on huomioitu lautakuntien kehityksissä. Talousarviossa on keskitetty varaus vuosien 2022–2023 palkantarkistuksiin vuotuisen 1,5 % kustannusvaikutuksen mukaan. Kun kunta-alan uudet sopimukset on solmittu, voidaan varauksista kohdentaa kate lautakuntien kehityksiin. Peruskorjausten ja uudisrakennusten pääomakuluihin on varauduttu tilakeskuksen poistoissa ja korissa. Vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon nähden oman toiminnan nettomenot nousevat 1,0 % vuodelle 2021. Maakunnallisen palvelutoiminnan nettomenojen kasvu on Eksoten maksuosuuden kasvun vuoksi 5,0 %. Nettomenojen muutos on yhteensä 3,6 %.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotasoa on pysytellyt edelleen matalana. Välitöntä korkojen nousua ei ole näköpiirissä, mutta toisaalta pienetkin muutokset maailmanpolitiikassa vaikuttavat korko-odotuksiin nopeasti. Keväällä rahoitusmarkkinoiden kasvanut epävarmuus on ainakin toistaiseksi poistunut elvytys- ja tukipäätösten myötä. Tämänhetkinen yleinen odotus on, että alhainen korkotasoa jatkaa vielä useita vuosia.

Rahoitustuottoihin sisältyy tuloutukset konserniyhtiöiltä. Energia-konsernin tuloutus kaupungille säilyy vuoden 2020 tasolla.

Arvioitu vuosikate 19,3 miljoonaa euroa ei riitä kattamaan kaupungin nettoinvestointeja, jotka vuodelta 2020 siirtyvien investointien

kanssa ovat noin 57,1 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa talousarvion mukaan noin 39,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainasalkusta erääntyy pitkäaikaisia lainoja noin 22 miljoonaa euroa taloussuunnitelmakaudella. Näiden lainojen marginaalit ovat olleet erittäin edulliset, joten alhaisesta korkotasosta huolimatta lainasalkun keskikorko voi nousta. Lisäksi kaupunkikonsernin suuret investointitarpeet nostavat konsernin rahoituskuluja.

Kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen nettotuotoksi kolmen vuoden aikana ennakoitaan 19,3 miljoonaa euroa.

	TP 2019	TA 2020*)	TA 2021*)	TS 2022	TS 2023
Kaupungin lainakannan kehitys, M€	183,3	202,3	241,6	262,4	283,9
Lainat/asukas	2523	2783	3324	3610	3906
Konsernin lainakannan kehitys, M€	495,9	497,6	519,5	540,5	565,5
Lainat/asukas	6823	6846	7148	7437	7781
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa, M€	339,8	341,7	367,8	388,8	413,8
Lainat/asukas	4674	4700	5059	5348	5691
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa ja energiaa, M€	303,0	313,4	347,0	368,0	393,0
Lainat/asukas	4168	4311	4773	5062	5405

*) Vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirtyvät investoinnit huomioitu kaupungin lainakannan kehityksessä.

Kaupungin lainamäärä kasvaa noin 82 miljoonaa euroa vuosina 2021–2023. Talonrakennusinvestointien kasautuminen on taloussuunnitelmakaudella suurin syy kaupunkikonsernin velkaantumiseen. Pitkällä aikavälillä Energia-konsernin jätevesi-investointi nostaa kaupunkikonsernin velkamäärää huomattavasti. Investointien aikataulun tarkentuminen vaikuttaa luonnollisesti myös velan määrään suunnitelmakauden lopussa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tulevat Lappeenranta 2033 -strategiasta. Jokaisella strategian toimenpideohjelmalla on kolme neljä tavoitetta. Kullakin tavoitteella on mittari, jolle on asetettu tavoitearvot vuosille 2021–2023 ja esitetty vuonna 2021 tehtävät keskeisimmät toimenpiteet.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu tuloslaskelmaosaan, käyttötalousosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Talousarvioon liitetään yleinen perusteluosa, sitovat yksityiskohtaiset perustelut ja henkilöstöpoliittinen osa sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa

Talousarvion käyttötalousosan euro-osuudessa esitetään vastuualueittain tulot ja menot sekä niiden erotuksena muodostuva toimintakate. Kehykseen sisältyy lisäksi poistobudjetti irtaimen omaisuuden investointeja varten. Toimintakatteen ja poistojen summana muodostuu valtuustoon nähden sitova kehys. Lautakuntien kehysten

pohjalta on koottu yhteen koko kaupungin tuloslaskelma lisäten toimintakatteen jälkeen koko kaupunkia koskevat erät: verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut sekä käyttöomaisuuden poistot.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet toimialoille sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät nettomäärärahat toimialalle tai toimielimelle tehtävien suorittamiseen.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään hankkeen tai hankeryhmän kustannusarvio, talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Valtuustoon nähden sitovat kehykset

1.1. Talousarviokehykset

Talousarvion käyttötalousosa jakautuu seuraaviin valtuustoon nähden sitoviin kehyksiin (sulkeissa mainittu vastuussa oleva toimielin):

- Yhteiset palvelut (KH)
- Talousarviovaraukset (KH)
- Strateginen rahoitus (KH)
- Lasten ja nuorten palvelut (LaNuL)
- Kotikuntakorvaukset (LaNuL)
- Kulttuuripalvelut (KuLiL)
- Liikuntapalvelut (KuLiL)
- Kaupunkikehitys (KaKeL)
- Rakennusvalvonta (Ralujaos)
- Maaomaisuuden tuotot (KaKeL)
- Tilakeskus (KaKeL)
- Sosiaali- ja terveystoimi (KH)
- Etelä-Karjalan liiton maksuosuus (KH)
- Hankintapalvelut (KH)
- Etelä-Karjalan pelastuslaitos (Ekpela)
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (LupaL)
- Etelä-Karjalan maaseututoimi (KaKeL)

1.2. Lautakuntien ja toimialajohdon vastuu

Lautakuntaa sitoo kehys, joka muodostuu toimintakatteen ja irtaimen omaisuuden poistojen summasta. Talouden kuukausiseuranta perustuu toimintakatteen seuraamiseen.

Lautakunta ja toimialajohtaja vastaavat toiminnan järjestämisestä valtuuston hyväksymän talousarviokehyksen puitteissa. Lautakunnat kohdentavat käyttösuunnitelmassa resurssit toimialajohtajan esityksestä tärkeimmiksi katsomilleen toiminta-alueille.

Lautakuntien hyväksymien talousarviokehyksiin sopeutettujen vuoden 2021 käyttösuunnitelmien on oltava valmiina 31.1.2021 mennessä. Samassa yhteydessä tulee laatia vuodet 2022–2023 kattava taloussuunnitelma käyttösuunnitelmatasolla talousohjelman mukaisiin kehyksiin sovitettuna.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimi voivat laatia käyttösuunnitelman raamista poiketen siten, että taseyksikön syntyvä alijäämä katetaan taseyksikön kertyneestä ylijäämästä. Taseeseen kertynyt ylijäämä ei saa muuttua alijäämäksi.

Lautakunnat vastaavat siitä, että kaupunginvaltuuston päättämää talousarviota ei ylitetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä toimialojen tehtäväalueilla itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien

virkanimikkeiden haltijat ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistuksen ajalta ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- kaupunginsihteeri
- II kaupunginsihteeri
- rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuuritoimenjohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja
- ympäristöjohtaja
- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö

Osakeyhtiöissä ja säätiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

1.3. Strateginen rahoitus

Talousarvio sisältää kaksi rahoituskomponenttia: strateginen erillirahoitus ja strateginen kehitysrahoitus. Rahoituskomponenttien käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Strategisella erillirahoituksella rahoitetaan kolmea Lappeenranta 2033 strategian mukaista erillisohjelmaa. Jokaisella erillisohjelmalla on ohjelmajohtaja. Kaupunginjohtajalla on oikeus osoittaa kyseisistä määrärahoista enintään 100.000 euroa ja ohjelmajohtajalla enintään 50.000 euroa strategiaan hankkeisiin ja kehittämistoimenpiteisiin.

Strategisella kehitysrahoituksella tarkoitetaan toimialojen sisäistä kehitystoimintaa tuottavuuden kasvattamiseksi ja palveluiden laadun parantamiseksi. Kehitysrahoituksella rahoitettavat menot ovat pääosin luonteeltaan kertaluonteisia.

Toimialajohtajalla on oikeus esittää kaupunginjohtajalle enintään 100.000 euron hanke tai kehitystoimenpide strategiseen kehitysrahoitukseen tai strategiseen erillirahoitukseen. Tätä suuremmat hankkeet esittää lautakunta kaupunginhallitukselle.

Strateginen rahoitus ei koske maakunnallista palvelutoimintaa.

Kaupunginhallitus on päättänyt 14.4.2020 koronaepidemian vaikutuksiin varautuessaan varata strategisesta rahoituksesta 1,2 miljoonaa euroa käytettäväksi kaupunginhallituksen päätöksillä.

1.4. Määrärahojen käyttäminen talousarvio- ja suunnitelma-vuosina 2021–2023 ja vuoden 2020 alitusten tai ylitysten kattaminen

Toimialojen tulee tuoda viimeistään huhtikuun valtuuston kokoukseen esitys vuoden 2020 tilinpäätökseen kirjautuneen määrärahaylityksen kattamisesta tai määrärahan alituksen käyttämisestä vuonna 2021. Siirtoa voi esittää seuraavan valtuustokauden kehikseen vuodelle 2022 vain erittäin perustellusta syystä.

Määrärahaylitys tulee kattaa seuraavana vuonna perusrahoituksen kehiksestä. Määräraha-alituksen voi käyttää seuraavana vuonna perusrahoituksessa kertaluonteisiin menoeriin.

Toimialojen tulee puolivuosisikatsauksen antamisen yhteydessä tehdä toteutumisenennuste vuosille 2021–2023 ja tehdä päätös niistä toiminnallisista muutoksista, joilla valtuuston päättämään talousarvioon päästään. Lisämäärärahoja ei myönnetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön

1.5. Maksujen ja taksojen tarkistaminen

Kukin toimiala päättää omista maksuistaan ja taksoistaan parhaaksi näkemällään tavalla.

Lappeenrannan asumiseen liittyvät kokonaiskustannukset säilytetään vertailukaupunkien keskiarvon tasolla, ottaen kuitenkin huomioon kaupungin ja konserniyhtiöiden talouden tasapaino.

1.6. Avustukset

Kolmas sektori tunnistetaan keskeiseksi toimijaksi kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävää yhteistyötä tuetaan resurssien puitteissa ja järjestöjen roolia vahvistetaan kunnan/maakunnan kehittämis-työssä mm. osallistumalla Etelä-Karjalan järjestöjen kumppanuuspytään.

Kaupunginhallitus on päättänyt 5.11.2018, § 458 nykyisestä avustujärjestelmästä. Kaupunki myöntää avustuksia

- asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistystoimintaan
- sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan
- kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan
- nuorisojärjestöjen toimintaan
- erityisliikuntatoimintaan

Asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistysten avustukset myönnetään toiminnan laajuutta kuvaavan portaikon mukaisesti. Pelastustoiminnan avustusmääräraha on siirretty kaupungin pelastustoimen maksuosuuden kustannuspaikalle ja avustusten myöntämisestä on tehty erillinen sopimus pelastuslaitoksen kanssa. Tapahuma-avustuksista on luovuttu ja tapahtumatoiminnan tukemista jatketaan kaupunginhallituksen päättämän kumppanuussopimusmallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysjärjestöavustusten kumppanuustoimijoilta ei edellytetä enää hakumenettelyä, vaan avustusmääräraha sovi-taan erikseen vuosittain käytävissä neuvotteluissa. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminta-avustusten ja perintökaaren avustusten jakamista jatketaan edelleen ja kaupunginhallitus päättää vuosittain jaettavat avustukset.

Vähävaraisten lapsiperheiden harrastusten tukemiseen varattu määräraha on siirretty lasten ja nuorten lautakunnan kehikseen. Nuorisopalvelut jatkaa avustuksen jakamista ja toiminnan kehittämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan sekä erityisliikuntatoimintaan myönnetään avustuksia kulttuuri- ja liikuntalautakunnan

päättämien jakosääntöjen mukaisesti. Nuorisojärjestöjen toimintaan myönnetään avustuksia lasten ja nuorten lautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen tukea nostetaan 37.000 euroa, eli samalle reaalitasolle kuin mikä on ollut kuluttajahintaindeksin mukainen tuen määrä edellisen tukitason tarkistamisen jälkeen vuonna 2013. Jos vähävaraisten lapsiperheiden harrastusten tukemiseen myönnetyt määrärahat eivät tule käytetyksi täysimääräisesti vuonna 2021, voidaan taiteen perusopetuksen tuen nostamiseen ottaa määrärahoja käyttämättömästä osuudesta. Muilta osin rahat otetaan hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen kehyksestä.

1.7. IT-hankinnat ja -sopimukset

Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tietojärjestelmä-hankinnat ja sopimusten uusinnat käsitellään toimialojen ohjausryhmässä. Toimialat ja Lappeenrannan Toimitilat Oy eivät saa uusia tietotekniikkaan liittyviä sopimuksia ilman ohjausryhmän lupaa. Konserniyhtiöiden on tuotava merkittävät ICT-hankinnat käsiteltäväksi omistajaohjausryhmään päällekkäisten järjestelmähankintojen välttämiseksi. Hankinnat tulee käsitellä asianomaisessa ohjausryhmässä ennen kilpailutuksen käynnistämistä.

Edellä kerrotusta käsittelyjärjestyksestä poiketen tietohallintopäälliköllä on oikeus hyväksyä ICT-hankinnat, joiden arvo hankintakauden aikana on alle 30.000 euroa, ilman ohjausryhmän

käsittelyä.

Tietohallintopäälliköllä on oikeus päättää keskitetyn ICT-budjetin hankinnoista, joiden arvo on alle 30.000 euroa, tätä suuremmat päättää kaupunginsihteeri keskitetyn ICT-budjetin sallimissa rajoissa. Toimialajohtajalla on em. ohjausryhmää kuultuaan oikeus päättää toimialajärjestelmien hankinnoista, kun hankinta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimialan kehyksestä.

1.8. Arvonlisävero

Määrärahat ovat sekä käyttötalous- että investointiosassa ilman palautus- ja vähennysjärjestelmän arvonlisäveroja.

1.9. Sisäiset erät

Toimialojen toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2. Hallituksen ja lautakuntien erityiskysymykset

2.1. Kaupunginhallitus

Lappeenrannan kaupungin ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin välinen palvelusopimus

Eksoten maksuosuus vuonna 2021 on 269.419.000 euroa. Maksuosuus sisältää palkankorotukset.

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus ilman allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoitusta on 1.331.347 euroa. Etelä-Karjalan liitto

voi käyttää taseeseen kertynyttä ylijäämää, mikäli maksusuudet eivät täysin kata toimintamenoja.

Lentoliikenteen tukeminen

Saimaan lentoasema säätiölle varataan perusrahoituksesta 500.000 euroa ja strategisesta rahoituksesta 500.000 euroa lentoliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseen. Vuodelta 2020 käyttämättä jäävä perusrahoitus lisätään vuonna 2021 käytettävissä olevaan määrärahaan vähennettynä 100.000 eurolla.

Kaupunki varautuu sijoittamaan säätiön säädepääomaan tai antamaan lainaa 200.000 euroa lentokenttätoiminnan turvaamista varten vuonna 2021.

Kehittämismäärärahavaraus

Talousarviossa on 1.000.000 euron kehittämismäärärahavaraus, jonka käyttämisestä päättää kaupunginhallitus. Määräraha on varattu ennakoimattoman, elinkeinopoliittisesti merkittävän toimenpiteen rahoittamiseksi. Kaupunginhallitukselle esitettävän käyttökohteen tulee edistää selkeästi työpaikkojen määrän kasvua ja menon tulee olla kertaluonteinen.

Kaupunginjohtajalla on oikeus päättää yhteisten palvelujen määräraha-kehityksen puitteissa, kehittämismäärärahavarausta lukuun ottamatta, enintään 100.000 euron hankkeeseen osallistumisesta.

Green Leaf vuosi

Lappeenrannan kaupunki on voittanut Euroopan komission järjestämässä kilpailussa European Green Leaf Award 2021 tittelin. Vuoden 2021 aikana Lappeenrannan kaupunki saa mahdollisuuden viettää ”vihreää juhluvuotta” ja viedä Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan osaamista sekä saavutuksia maailmalle. Vuoden aikana toteutetaan lukuisia pienempiä ja suurempia tapahtumia, järjestetään konferensseja sekä markkinoidaan kaupunkia Euroopassa. Vuoden 2021 Green Leaf budjetti on nettomääräisesti enintään 225.000 euroa, joka katetaan strategisesta rahoituksesta. Koko vuoden budjetiksi tavoitellaan 625.000 euroa. Vuoden toiminnan rahoittamiseen saadaan tukea valtiolta, säätiöiltä, EU:lta sekä yksityisiltä tahoilta. Green Leaf palkintosumma on 75.000 euroa. Kaupungin määrärahan koordinoinnista vastaa ympäristöjohtaja.

Matkailumarkkinointi

Matkailumarkkinointiin varataan strategiarahoituksesta erillinen määräraha, jonka puitteissa osallistutaan Saimaan alueen matkailumarkkinointiin yhdessä Etelä-Savon kanssa. Tavoitteena on vahvistaa kotimaanmatkailun suuntautumista Lappeenrantaan osallistumalla alueiden yhteiseen markkinointiin. Varattavan määrärahan suuruus määritetään sen jälkeen, kun Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon yhteinen matkailustrategia on esitelty alkuvuodesta 2021 kaupunginhallitukselle.

2.2. Lasten ja nuorten lautakunta

Lasten ja nuorten palvelujen kehys sisältää määrärahan lasten itenäisyyspäiväjuhlan järjestämiseen, nuorisovaltuuston, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaisen yhteistyön toimintamenoihin sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton kumppanuussopimukseen.

Lasten ja nuorten palvelujen kehyksessä on huomioitu lisäyksenä subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajauksen poisto sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos sen laajuisena, kuin kaupungin tehtävämuutosten myötä saama valtionosuus lisääntyy. Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen on huomioitu arvioidun tulomenetyksen suuruisena. Oppivelvollisuuden laajentaminen on huomioitu kehyksessä vuosittain valtionosuuden lisäystä vastaavasti.

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan määrärahasta on siirretty 50.000 euroa lasten ja nuorten kehykseen vähävaraisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Nuorisopalvelut vastaa jatkossa avustuksen jakamisesta ja toimintamallin kehittamisestä.

2.3. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Kaupunginteatterin henkilökunta omalta osaltaan osallistuu yleisön teatterikokemuksen parantamiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Tämä madaltaa teatteriin tuleminen kynnystä ja kasvattaa teatterin katsojamääriä ja lipputuloja.

Lottamuseon vuokramääräraha on siirretty yhteisistä palveluista kulttuuripalvelujen kehykseen.

2.4. Kaupunkikehityslautakunta

Hulevesien hallinta

Kaupunkikehityksen kehyksessä on huleveden hallinnan käyttötalouden menoihin 70.000 euroa. Nykyinen huleveden hallinnan palvelusopimus päättyy vuoden 2022 loppuun. Kaupunkikehityksen tulee vuoden 2022 talousarviovalmistelun aloittamiseen mennessä esittää, miten tehtävä järjestetään jatkossa ja valmistettava konsernihallinnon kanssa esitys, miten mahdollinen kustannustason nousu katetaan.

Maankäyttösopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyy maankäyttösopimukset kaupunkikehityslautakunnan esityksestä. Kaupungin maankäyttösopimuksella rahana saamaa korvausta tuloutetaan sitä mukaa, kun sopimuksen mukaiset kaupungin vastuulle tulevat investoinnit toteutuvat. Maankäyttökorvaukset tuloutetaan kohtaan kiinteistöjen myynti, maankäyttösopimukset. Korvauksia ei voi käyttää muiden kuin sopimuksissa määriteltujen menojen kattamiseen.

Talousarviossa oleva yhdyskuntatekniikan investointimääräraha ei sisällä maankäyttösopimusten perusteella tehtäviä investointeja. Investointiosan ja käyttötalousosan nettovaikutukseltaan neutraalit määrärahamuutokset tehdään konsernihallinnossa tässä määritellyllä valtuutuksella ilman valtuuston erillistä päätöstä.

2.5. Tilakeskus

Toimitilojen yhtiöittämistä koskeva järjestely on toistaiseksi purettu kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevien rakennusten osalta. Näiden rakennusten vuokraaminen, yllä- ja kunnossapito sekä investoinnit tehdään kaupungin lukuun tilakeskuksen taseyksikköön. Yhtiöittämistä koskevista pysyväisratkaisuista päätetään, kun vuoden 2017 tuloverotusta koskeva oikaisuvaatimus on käsitelty. Tilakeskuksesta vastaa kaupunkikehityslautakunta. Operatiivisesta toiminnasta vastaa Lappeenrannan Toimitilat Oy, jonka tulee huolehtia kaupungin rakennusomaisuuden hallinnasta samalla huolellisuudella kuin omistajan velvollisuutena on.

Yritystila Oy:lle edelleen vuokrattaviksi siirrettyjen toimitilojen osalta on tehty vuokrasopimukset, joissa on sovittu vastuista ja vuokran määrästä osapuolten kesken.

Sisäiset vuokrat

Kaupunginhallitus on vahvistanut 3.6.2019 § 274 sisäisen vuokran määräytymisperusteet. Sisäinen vuokra koostuu rakennuksen ylläpito-, kunnossapito- ja pääomavuokrasta sekä tontinvuokrasta.

Tilakeskuksen sisäisen vuokrauksen kustannuspaikan käyttötalouden menot katetaan ylläpito- ja kunnossapitovuokralla sekä sisäisesti tilitettävällä tontinvuokralla. Toteutuneisiin kuluihin perustuvalla ylläpito- ja kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten jatkuvat ylläpitokulut sekä rakennusten hallinnoinnin kulut. Kunnossapitovuokra on vuonna 2021 2,25 % rakennuksen jälleenhankinta-ar-

vosta. Kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten kaikki käyttötalouden korjaus- ja kunnossapitomenot. Kunnossapitovuokran kokonaismäärä on 8,6 miljoonaa euroa vuodessa, eikä se tule kasvamaan vuosittain isojen investointihankkeiden myötä, jotka kasvattavat rakennuskannan jälleenhankinta-arvoa. Sen vuoksi prosenttiosuutta tarkistetaan vuosittain, kunnes isot investointihankkeet valmistuvat. Sen jälkeen prosenttiosuus voidaan vakiinnuttaa.

Pääomavuokra kattaa rakennusten pääomakustannukset. Pääomavuokralla katetaan pysyvien vastaavien poistot ja tilakeskuksen lainojen korot. Siihen sisältyy myös pääoman tuotto. Laskentaperusteena on 5 % teknisestä nykyarvosta.

Investoinnit uudisrakennuksiin ja peruskorjauksiin kasvattavat kaupungin poistoja ja rahoituskuluja. Näihin on taloussuunnitelmassa varauduttu tilakeskuksen kehyksessä. Ylläpito- ja kunnossapitomenojen odotetaan pysyvän korkeintaan nykyisellä tasolla, hallihankkeet pois lukien. Hankkeen valmistuessa kohteelle määritellään edellä kuvatuilla perusteilla sisäinen vuokra. Vahvistetavan investointisuunnitelman perusteella toteuttavien hankkeiden pääomavuokrakulujen muutokset huomioidaan käyttäjän talousarviokehyksessä siltä osin, kun rakentamiskustannukset perustuvat tavanomaiseen mitoittamiseen ja rakentamisen tasoon. Mahdolliset muut toimitilamuutosten aiheuttamat vuokramuutokset tulee kattaa käyttäjän talousarviokehyksestä. Hallihankkeiden ja museon kokoelmatilojen osalta vuokramenon muutos tullaan kattamaan kaupungin koko kehyksen sisältä.

Omaisuuksien myynti

Tilakeskuksen taseyksiköllä olevan omaisuuden myyntiä, siltä

osin, kun valtuusto on siirtänyt rakennukset myytävien salkkuun, hoitaa realisointityöryhmä. Realisointityöryhmässä on viranhaltijoita kaupungin eri toimialoilta. Ryhmässä on jäsenet myös Lappeenrannan Toimitilat Oy:stä ja Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy:stä.

Osana rakennusinvestointien rahoitusta käytetään investoinnin myötä käytöstä poistuvien rakennusten ja kiinteistöjen myyntituottoja. Seuraavien kohteiden myyntituotto sidotaan korvausinvestointien rahoitustarpeen kattamiseen, eikä myyntituottoa voida siten käyttää muuhun tarkoitukseen:

- Kanavansuun koulu
- Kartanon päiväkoti
- Kuusimäen koulu ja Kourulan monitoimikeskus
- Lavolan koulu
- Parjalan koulu
- Partalan koulu
- Ravattilan koulu
- Skinnarilan päiväkoti, koulu ja liikuntahalli

Kaupungin palvelutuotannossa on rakennushistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Palveluverkkojen ja palvelutuotannon prosessien muuttuessa osa näistä rakennuksista voi vapautua palvelutuotannosta muun muassa tilan käytön tehokkuutta haettaessa. Useimmiten palvelutuotannosta vapautuville rakennuksille tulee löytää uusi käyttötarkoitus, jotta niiden säilyminen tuleville sukupolville turvataan. Yksi ratkaisu voi olla rakennuksen myyminen. Ennen kohteiden myymistä rakennusten kaavoitustilanne tulee tarkistaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa ja kaavat tulee tarvittaessa päivittää.

2.6. Lupalautakunta ja rakennuslupajaosto

Rakennetun ympäristön tarkastaja ylläpitää rakennus- ja huoneistorekisteriä. Rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpito tulee kohdentaa sellaisille alueille ja kohteille, joilla arvioidaan olevan kiinteistöveron tuoton lisäämisen kannalta suurin potentiaali. Työssä voidaan käyttää lisäresurssina päteviä työllistettyjä henkilöitä elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan palkkatukikiintiön puitteissa. Työn edistymisestä tulee raportoida kaupunginhallitukselle vuoden 2021 lokakuun loppuun mennessä.

3. Rahoitus

3.1. Lainojen ottaminen

Kaupunginjohtaja oikeutetaan päätöksellään rahoitusjohtajan esityksestä ottamaan pitkäaikaista tai tilapäistä lainaa rahoitustilanteen edellyttämässä määrin siten, että kaupungin nettovelkaantuminen vuonna 2021 on enintään 45 miljoonaa euroa.

Rahoitusjohtaja voi päättää kaupungin lainakannan hoidon edellyttämistä toimenpiteistä mukaan lukien johdannaissopimusten tekeminen ja muut mahdolliset suojaustoimenpiteet. Johdannaissopimusten tekovaltuutus koskee koronvaihtosopimuksia ja niihin kiinteästi liittyviä korko-optioita, joilla mahdollistetaan suojaustarkoituksessa korkoriski mahdollisimman pieneksi.

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä, jonka puitteissa on konsernitililimiitti lyhyen aikavälin kassanhallintaa varten. Liimitin jakautumisesta konsernin sisällä päättää rahoitusjohtaja.

3.2. Lainananto

Kaupunginhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen myöntämisestä.

Kaupunginjohtaja voi päättää alle miljoonan euron suuruisten lainojen myöntämisestä konsernissa toimiville yhteisöille enintään viiden vuoden ajaksi, jos järjestely on taloudellisesti perusteltu ja vähentää rahoituskuluja konsernitasolla.

3.3. Leasingrahoitus

Kaupunginjohtaja voi päättää leasingsopimuksista, joiden hoitoon tarvittut määrärahat ovat toimialojen kehyksissä. Alle 100.000 euron suuruiset uudet leasing-sopimukset voi päättää rahoitusjohtaja.

Vaihtovuokrauslaitteita koskevat leasingsopimukset hyväksyy rahoitusjohtaja.

Leasing-rahoitusvaihtoehtoa harkitessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kaupungin intressissä ole lunastaa vuokratohdetta. Leasinghankintapäätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto leasingrahoituksen talousvaikutuksista.

Kaupunginhallitus voi päättää talonrakennusinvestointien toteuttamisesta leasingrahoituksella, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista. Investointikohteen tulee sisältyä investointiosassa lueteltuihin talonrakennushankkeisiin.

Kaupunginhallitus voi päättää käyttöomaisuuden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista.

4. Investoinnit

4.1. Investointien kehykset

Lautakuntia sitova talousarviokehys sisältää toimintakatteen sekä poistot irtaimen omaisuuden investoinneista. Irtaimen omaisuuden investoinneista päättää lautakunta. Lautakunnan tulee huomioida, että sen on pystyttävä kattamaan irtaimen omaisuuden investoinneista aiheutuvat poistot suunnitelmavuosien mukaisista talouskehyksistä. Lisäksi suunnitelmakaudella tulee huomioida, että seuraavan suunnitelmakauden kehyksissä poistokehys ei tule kasvamaan. Investointeihin liittyviin päätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto investointien talousvaikutuksista.

Kehyksissä on huomioitu rakennusinvestointeihin liittyvän ensikertaisen varustamisen investoinnit ja näihin liittyvät poistot. Lautakunta hyväksyy ensikertaisen varustamisen käyttösuunnitelman. Ensikertaisen varustamisen yhteydessä hankittavia kertakäyttöisiä tai nopeasti kuluvia tavaroita ei voi käsitellä investointimenona, vaan toimialan on varattava käyttötalouden kehyksestään määräraha näille hankinnoille.

Muiden kuin irtaimen omaisuuden investointien valtuustoon nähden sitova kehys on investointiosan mukainen kohdekohtainen nettomeno. Lautakunnat päättävät investointien käyttösuunnitelmasta tämän kehyksen sisällä. Lautakunta ei voi siirtää investointimäärärahaa investointiosan kohteelta toiselle, vaan tällaisesta siirrosta päättää valtuusto.

Kaupungin talonrakennusinvestoinnista voi aiheutua tarvetta

tehdä kaavamuutoksia sekä muutoksia katuverkostoon, pysäköintialueisiin sekä muihin yleisiin alueisiin. Talonrakennuksen investointimäärärahasta katetaan tontin sisäiset liikennejärjestelyt. Tontin ulkopuoliset liikenne- ja pysäköintijärjestelyt katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta. Kaupunkikehityslautakunnan tulee vahvistaessaan yhdyskuntatekniikan työohjelman varmistaa, että talonrakennushankkeisiin liittyvät liikenteen turvallisuuteen, sujuvuuteen ja kaavamääräyksiin liittyvät tarpeet tulevat huomioiduiksi. Kaupungin rakennushankkeiden kaavoitusmenot ovat kaupunkisuunnittelun menoja.

Kaupunginhallitus päättää investoinneista, joista ei kirjata suunnitelman mukaisia poistoja, pois lukien pienet maanhankinnat.

Kaupungingeodeetti päättää enintään 120.000 euron arvoisesta kiinteän omaisuuden hankinnasta pieniin maanhankintoihin varatun määrärahan puitteissa.

Alle 10.000 euron yksittäinen hankinta on aina käyttötalouteen kirjattava meno.

4.2. Elinkeinopoliittiset investoinnit

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää elinkeinopoliittisin perustein tehtävistä investoinneista maanhankinta mukaan lukien enintään viiden miljoonan euron arvosta vuodessa. Tästä summasta on arvioon perustuen huomioitu miljoona euroa investointiosassa ja rahoituslaskelmassa. Mikäli investointipäätöksiä tehdään yli miljoonan euron arvosta, lisääntyy myös rahoituslaskelmassa esitetty nettolainanottotarve tältä osin.

Maanhankinta luo edellytykset kaavoitukselle, tontti- ja asuntotuotannolle sekä elinkeinopolitiikalle. Kaupunkikehityslautakunta tekee esityksen maanhankinnasta. Hankintaesitykseen tulee aina sisällyttää selvitys taloudellisista perusteista omaisuus-erän hankkimiseksi. Maanhankinnan edellytyksenä on, että ostettava kiinteistö ei aiheuta kaupungille poistonalaisia kustannuksia ja että riski hankittavan maan arvon alenemiselle on kaupungin näkökulmasta erittäin vähäinen. Jos kaikki edellä mainitut ehdot eivät täyty, tulee hankinta tuoda erikseen valtuuston päätettäväksi.

Muuna elinkeinopoliittisena investointina voi tulla kyseeseen yksityisen yritystoiminnan aloittamisen tai laajentamisen mahdollistamiseksi tehtävä investointi. Lähtökohtaisesti edellytyksenä on, että yksityinen toimija maksaa markkinaehtoista vuokraa tai muuta korvausta, jolla investoinnin aiheuttamat tulosvaikutteiset kustannukset saadaan katettua.

Investointiosassa on erikseen määräraha elinkeinopoliittisia infrastruktuuri-investointeja varten. Määrärahan käytöstä päättää kaupunkikehityslautakunta. Kaupunkikehityslautakunta on päättänyt investointimäärärahan käyttöä koskevasta suunnitelmasta vuosille 2019–2025. Investointien yhteismäärä voi olla vuosien 2019–2025 aikana seitsemän miljoonaa euroa, eli keskimäärin miljoona euroa vuodessa. Lautakunta voi tarvittaessa päivittää suunnitelmaa ottaen huomioon, että määrärahasta tulee kattaa kaksoisraiteen melusuojauksesta kaupungille aiheutuvat kustannukset ja Rapasaaren satamalaiturien kunnostus.

4.3. Investointien puiteohjelma

Valtuusto päättää osana talousarviota talonrakennuksen investointien puiteohjelmasta, joka ulottuu vuoteen 2032. Ohjelmaan otetut hankkeet ovat periaatepäätöksiä kohteista, jotka aiotaan toteuttaa. Hankkeiden toteutusvuosia ja kustannusarvioita täsmennetään vuosittaisessa päivitysprosessissa. Tällaisena ohjelma palvelee pitkäjänteistä taloussuunnittelua ja rakennusten kunnossapitoa. Ohjelmasta voidaan poistaa tai siihen voidaan lisätä hanke ohjelman vuotuisen päivityksen tai muun palveluverkkoapäätöksen yhteydessä.

Ohjelmassa olevien uudishankkeiden kustannusarviot perustuvat pääosin perinteisellä paikalla tapahtuvalla rakentamisella tehtävään toteutukseen. Jokaisen hankkeen hankesuunnittelussa tulee selvittää, onko hanke toteuttavissa edullisemmin vaihtoehtoisella toteutustavalla, kuten tilaelementeillä tai hankkimalla tila vuokraamalla.

4.4. Talonrakennuksen pienet investointihankkeet

Talonrakennuksen pieniin investointihankkeisiin varattua määrärahaa voidaan käyttää kaupungin omistuksessa pysyvien rakennusten kunnossapitoinvestointeihin, joilla varmistetaan rakennuksen terveys ja turvallisuus. Pienenä investointihankkeena pidetään enintään 1,2 miljoonan euron arvoista kunnossapitoinvestointia. Tätä suuremmat investoinnit esitetään erillisenä hankkeena investointisuunnitelmaan.

4.5. Rakennusten toiminnalliset muutokset

Yli 10.000 euron arvoinen käyttäjän aloitteesta tehtävä rakennuksen tai sen piha-alueen toiminnallinen muutostyö, jota ei

tehdä kunnossapidon tarpeesta johtuen, katetaan käyttäjältä perittävällä lisävuokralla. Toiminnallisiin muutoksiin varattua investointimäärärahaa ei voi käyttää muihin kuin lisävuokralla toteutettaviin muutostöihin.

Alle 10.000 euron arvoinen toiminnallinen muutos on vuosikulu, jonka käyttäjä maksaa tilakeskukselle sisäisellä laskulla muutostyön tultua valmiiksi. Yli 10.000 euron muutostyö, joka on käytössä alle kolme vuotta, on niin ikään käsiteltävä vuosikuluna.

5. Työllistäminen

Työllisyyden edistämisen määrärahalla jatketaan edelleen toimialojen palkkatukityöllistämisen tukemista, nuorten kesätyöllistämistä ja Ohjaamo toiminnan kehittämistä. Määrärahalla kateetaan kaupungin työllisyyskoordinaattorin ja puolet Ohjaamon työllisyyskoordinaattorin palkkakustannuksista.

Henkilöstöpolitiikka vuonna 2021

Lappeenrannan henkilöstöpolitiikassa vuosi 2020 oli todennäköisesti kaikkien aikojen poikkeuksellisin vuosi. Koronaepidemian johdosta kaupunki joutui turvautumaan henkilöstöä koskeviin laajoihin sopeuttamistoimenpiteisiin, jotka edellyttivät yt-prosessien käynnistämistä. Tämä oli myös tulikoe juuri uudistetulle Lappeenranta-sopimukselle.

Koronaepidemiaan liittyvä epävarmuus jatkuu vuonna 2021. Mikäli henkilöstöön liittyviä sopeutustoimia tarvitaan, ne toteutetaan edelleen Lappeenranta-sopimuksen hengessä.

Henkilöstö on avainasemassa strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasoilla. Työyhteisöjen kehittämistoiminnan tueksi on vuonna 2021 tarjolla HR:n kiihdytyskaistat, joiden avulla on mahdollista kokeilla ennakkoluulottomasti uudenlaisia toimintatapoja HR:n ja sen yhteistyökumppanien avustuksella.

Vuonna 2021 panostetaan osaamisen varmistamiseen, työhyvinvoinnin ja esimiestyön kehittämiseen sekä uudenlaisten henkilöstöpalvelujen tuottamiseen.

Mahdolliset talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä toimialojen ja henkilöstön kanssa.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset huomioidaan myös kaupungin omistajaohjauksessa.

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstöresurssien käyttö

Henkilöstöhankinnassa huomioidaan kaupunkistrategian linjaukset ja toimialojen taloudelliset realiteetit. Lähtökohta on, että henkilöstöä rekrytoidaan vain tehtäviin, jotka liittyvät välittömään palvelutuotantoon.

Valtuudet vakinaisen henkilöstön rekrytointiin on määritelty toimintasuunnitelmassa.

Määräaikaisen henkilöstön rekrytointi on mahdollista toimialalle varattujen nettomäärärahojen (toimintakate) puitteissa.

Anonyymia rekrytointia käytetään kokeiluluontoisesti yksittäistapauksissa.

Toimialojen on pysyttävä talousarviokehityksessään. Tämä on edellytyksenä sille, ettei vuonna 2021 irtisanota eikä lomauteta henkilöstöä.

Henkilöstön lomauttaminen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla on mahdollista kaupunginhallituksen erillisellä luvalla tilanteissa, jossa toimiala ei muuten pääse talousarviokehitykseensä tai mikäli poikkeukselliset olosuhteet tätä edellyttävät.

Osaamisen varmistaminen

Koko organisaatiota koskevaan ja keskitetysti hankittavaan henkilöstökoulutukseen on vuonna 2021 varattu 60 000 euroa. Tämä määräraha käytetään ensisijaisesti esimiestyön ja johtamisen kehittämiseen. Esimies- ja johtamisvalmennus jatkuu leadership-painotteisin moduulein.

Toimialat varaavat edellä kerrotun lisäksi talousarvioihinsa määrärahaa oman alansa erityiskoulutuksiin.

Osaamisen kehittämisen tueksi otetaan käyttöön Personecin OSS-sovellus, jolla voidaan kartoittaa osaamistarpeita sekä hallinnoida koulutuksia ja kehityskeskusteluja.

Henkilöstön hyvinvointi

Alkuvuodesta 2021 toteutetaan koko organisaation kattava henkilöstökysely.

Henkilöstön työterveyshuoltopalvelut kilpailutetaan. Tästä johtuen varaudutaan myös mahdolliseen palveluntuottajan vaihtumiseen.

Työhyvinvointia tuetaan edistämällä henkilöstön työmatkaliikuntaa sekä muuta omaehtoista liikkumista. Lappeenrannalla on käytössään sähköinen liikunta- kulttuuri- ja työmatkaetus, Eazybreak, jonka työntekijäkohtainen arvo vuonna 2021 on 100 euroa. Etuuden toteuttamiseen varataan 165 000 euroa.

Vuonna 2021 otetaan käyttöön uusi kertapalkitsemisjärjestelmä.

Työaikajärjestelyt ja työajan joustot

Uusi työaikalaki on tullut voimaan vuoden 2020 alusta lukien. Uusi työaikalaki on implementoitu osaksi kunta-alan virka- ja työehtosopimuksia. Edellä kerrotusta johtuen työaikakysymykset ovat keskeinen osa vuoden 2021 henkilöstöpolitiikkaa. Tulevan talousarviovuo-

den aikana ristiinkalibroidaan kaikki työaikajärjestelyt sekä sopimus- alakohtaisesti että vastuualuetasolla. Mahdollisuus työaikapankin perustamiseen selvitetään.

Vuorotteluvapaa, etätyö, korvaava työ ja muut työajan joustot ovat mahdollisia työnantajan harkintaan perustuen.

Palkkapolitiikka vuonna 2021

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi on 1.4.2020 – 28.2.2022. Sopimuskauteen sisältyy paikallinen järjestelyerä, jonka suuruus on keskimäärin 0,8 % kunkin sopimusalan palkkasummasta. Järjestelyerä tulee käyttää 1.4.2021 lukien. Järjestelyerä käytetään paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen sekä sopimusalakoh- taisten palkkamallien edelleen kehittämiseen. Muut palkkaus- ja pal- kitsemisjärjestelmien kehittämistoimenpiteet ovat mahdollisia toi- mialakohtaisten talousarviokehysten puitteissa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Toimialat tarkastelevat osaltaan riskikartoitusta, joka on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä keväällä 2016. Merkittävimmin epävarmuustekijöinä riskikartoituksessa nostettiin esiin mahdollinen tuleva sote- ja maakuntauudistus, työllisyyden kehitys ja sisäilmaongelmat.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista suurin osa on omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää merkittävästi lähivuosina.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Kuten lainat, myös koronvaihtosopimukset hajautetaan eri ajankohtiin ja maturiteetteihin. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta on järjestetty niin, ettei toimintoihin sitouduta tarpeetomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vuonna 2019 toteutettiin vakuutusyhtiöiden kilpailutus, jonka perusteella vapaaehtoisten vahinkovakuutusten vakuutusyhtiöksi valittiin LähiTapiola Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusyhtiöksi Pohjola Vakuutus Oy.

Toimitilan epäkelvopoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on lukuisten koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyille. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että uusia isoja sisäilmaongelmakohteita ei vuoden 2020 aikana ole ilmaantunut.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vaikkakin se on hie-
man laskenut. Sairauspoissaolot ovat kuitenkin viime aikoina nousseet, mutta ovat silti alhaisia verrattuna kunta-alaan yleensä.

Omaisuuksriskit

Rakennuksiin liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella ja rakennushankekohtaisella liittyvillä riskien tunnistamisella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automatiikkajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovahteja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmoitinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Kuitenkin tyhjiin rakennuksiin liittyy ilkeä ja sen seurauksena mm. turvallisuusriski.

Sote- ja maakuntauudistus voi toteutuessaan aiheuttaa erittäin suuren kiinteistöriskin. Kaupungilla on maakunnallisille toiminnoille vuokrattuna tasearvoltaan erittäin merkittävä kiinteistömassa. Riskin suuruuteen vaikuttaa olennaisesti, millä ehdoilla sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa, maakunta olisi velvollinen kuntien omistuksessa olevia tiloja vuokraamaan. Toisaalta uudistuksen pitkittyminen ja epävarmuus uudistuksen ehdoista kasvattaa korjausvelkaa kyseisissä rakennuksissa.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Sosiaali- ja terveystalouden merkittäviä riskejä ovat maailmalaajuisen koronapandemian tuoma epävarmuus ja sen vaikutuksena kasvanut ja kasaantunut palvelutarve sekä Eksoten perustamisen ajoilta juontava palkkaharmonisointikiista, jonka kertaluonteinen vaikutus Etelä-Karjalan kunnille on 30 miljoonaa euroa ja vuosittainen kustannusten nousu noin 8 miljoonaa euroa. Koronapandemian ennakoitaan jatkuvan ainakin vuoden 2021 kesään. Pitkittyessään koronapandemia tulee lisäämään palvelutarvetta ja nostamaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Valtion korvausten kohdentuminen sosiaali- ja terveystalouteen ja niiden määrätymisperusteet eivät vielä kaikilta osin ole selvillä. Eksoten palkkaharmonisoinnin kustannusten kattaminen on niin ikään ratkaisematta. Jäsenkunnat ovat edellyttäneet, että palkkariita-asiaan liittyvät aiemmat tapahtumat sekä siihen liittyvät vastuukysymykset on selvitettävä ulkopuolisen tahon, esimerkiksi asianajotoimiston tekemässä oikeudellisessa arvioinnissa. Lisäksi on edellytetty, että Eksoten tulee käydä lokakuun 2020 loppuun mennessä jäsenkuntien kanssa läpi realistiset toimenpiteet, joilla kuntien katettavaksi jäävä lisäkustannus saadaan mahdollisimman alhaiseksi. Tämä koskee kertaluonteisen erän lisäksi pysyväksi jäävää kustannusten lisäystä. Asian ratkaiseminen on osoittautunut haasteelliseksi ja ratkaisuvaihtoehtoja vielä selvitetään.

Koronapandemian ja palkkaharmonisoinnin lisäksi sosiaali- ja terveystalouden toimintaympäristön ennakoitavuutta vaikeuttaa maan hallituksen käynnistämä sosiaali- ja terveystalouden uudistus ja tämän kertaisen uudistuksen etenemismahdollisuudet. Uudistuksessa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirrettäisiin 21 itsehallinnolliselle hyvinvointialueelle, jotka vastaisivat sekä sosiaali-

ja terveystalouden että pelastustoimen järjestämisestä. Uudistuksen on tarkoitus astua voimaan 2023 alussa. Rakenteellisesti Etelä-Karjalalla on hyvät edellytykset siirtää järjestämisvastuu jo maakunnallisilta toimijoilta uusille itsehallintoalueille. Uudistukseen liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuustekijöitä erityisesti kuntatalouden näkökulmasta.

Koronapandemia on vaikuttanut paitsi sosiaali- ja terveystalouteen myös yritysten toimintaedellytyksiin ja sitä kautta työllisyyteen merkittävästi. Koronapandemian aikana etenkin nuorten työttömien työnhakijoiden määrä nousi merkittävästi, mutta kesän ja syksyn aikana tilanne on korjaantunut. Lomautukset ja yritysten toimintaedellytysten kaventuminen vaikuttavat myös pitkään työttöminä olleiden työllistymismahdollisuuksiin. Tätä kautta riski työmarkkinatuen kumuloitumisen kasvuun on merkittävä. Työllisyyden edistämiseen tulee panostaa ja yhteistyötä tiivistää eri toimijoiden kanssa.

Palveluiden tarjontaan ja laatuun vaikuttavat toiminnan sisällön lisäksi myös toimitilat. Jos toimintaa joudutaan siirtämään ennakoimattomasti väistötiloihin, saattaa palvelujen laatu heikentyä. Riskejä voidaan pienentää varhaisella ennakoinnilla sekä aktiivisella tiedottamisella.

Tietohallinnon toimivuus

ICT-palveluihin kohdistuvia riskejä ovat mm. ulkoiset uhkat kuten verkkohyökkäykset, tietojen kalastelu ja haittaohjelmat sekä sisäisen toiminnan aiheuttamat riskitilanteet. Keskeistä on huolehtia oman henkilöstön hyvän tiedonhallintatavan mukaisista toimintatavoista. Tietoturvasta huolehditaan tietoturvapoliittikan mukaisilla toimenpiteillä ja tietoturvaan liittyvät ajankohtaiset asiat käsitellään vuosikel-

lon mukaisesti. Meidän IT ja Talous Oy raportoi tietoturvan toteutumisesta puolivuositain kaupungin tietohallinnolle. Tietoturvaohjeiden monipuolistumisen myötä on tärkeää huolehtia avainhenkilöstön riittävästä osaamisesta sekä henkilöstön ajantasaisista ohjeistuksista. Kaupungin tietohallinto on mukana sekä konsernitason valmiusryhmässä että maakuntatasoisessa kyberturvaryhmässä.

Henkilötietojen tietosuojan ja tietoturvan kehittämiseen tulee panostaa ja huolehtia näihin liittyvien tehtävien asianmukaisesta resursoinnista, riittävästä ohjeistuksesta, koulutuksista sekä valvonnasta.

Sopimukset

Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnon sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files. M-Files pitää sisällään asianhallinnan, dokumentinhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan ja sopimushallinnan. M-Filesin sähköinen sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana, mutta sopimusrekisteri ei ole kaikilta osin vielä ajantasainen. Lisäksi hankinnoissa on käytössä Cloudia sopimishallinta, jonne viedään hankintasopimukset. Sopimushallinnan osalta esiintyy siis vielä kehitettävää.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeen tavoitteena on selkiyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden

roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin. Ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Toimialojen tulee varmistaa, että kaikki voimassa olevat sopimukset (myös paperisena olevat sopimukset) viedään M-Files järjestelmään.

Yhä suurempi osa kaupungin toiminnasta on kytköksissä sopimukseen, joten sopimusten hallinta on yhä merkittävämpi osa kaupungin toiminnan ja kaupungin toimialojen johtamista. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot. Kaupungin henkilöstöltä edellytetään yhä enemmän sopimusosaamista, joten osaamisen varmistamiseksi henkilöstölle järjestetään koulutusta aiheen tiimoilta (tavoiteaika-
taulu talvikausi 2020 – 2021).

Tuloslaskelmaosa

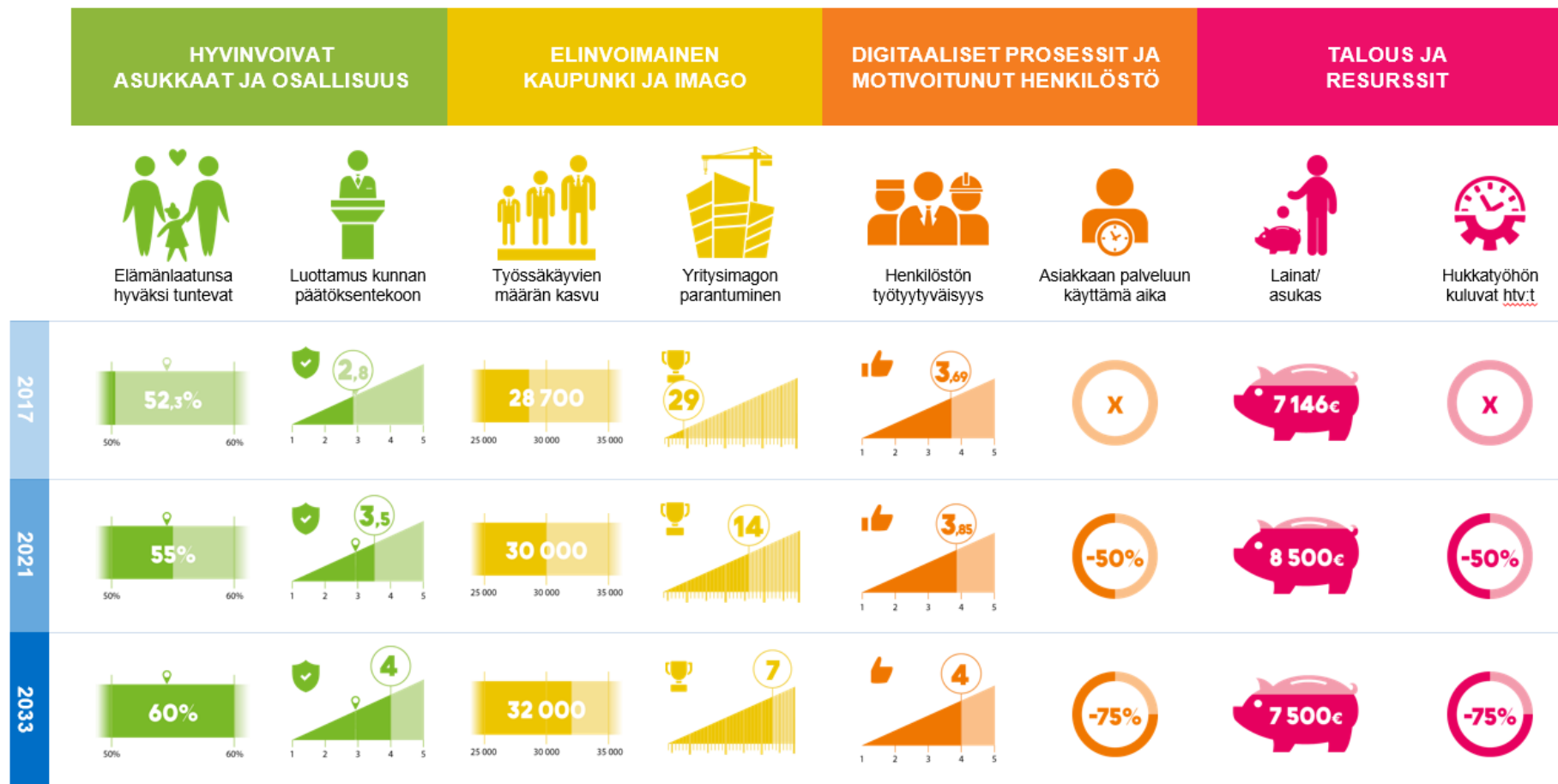
Miljoonaa euroa	TP 2019	KS 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 21-23
Toimintakate	-389,7	-416,8	-425,6	-427,2	-433,2	-1 286,0
Verotulot	295,6	303,5	308,0	312,0	314,0	934,0
Valtionosuudet	109,9	120,8	129,6	131,0	133,7	394,3
Rahoitustuotot ja -kulut	10,7	7,3	7,3	6,0	6,0	19,3
Vuosikate	26,4	14,8	19,3	21,8	20,5	61,6
Poistot	-26,2	-22,2	-21,8	-22,2	-22,7	-66,7
Tilikauden tulos	0,2	-7,4	-2,5	-0,4	-2,2	-5,1

Rahoitusosa

Miljoonaa euroa	TP	KS	TA	TS	TS	TS
	2019	2020	2021	2022	2023	21-23
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	26,4	14,8	19,3	21,8	20,5	61,6
Tulorahoituksen korjauserät	-14,1	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-45,9	-62,7	-47,5	-43,7	-43,0	-134,2
<i>Arvio vuodelle 2021 siirtävistä investoinneista</i>		12,1	-12,1			-12,1
Rahoitusosuudet investointeihin	1,5	0,7	0,5	0,5	0,5	1,6
Pysyvien vastaavien myynti	9,6	2,0	2,0	2,0	2,0	6,0
Investoinnit, netto	-34,8	-47,9	-57,1	-41,1	-40,5	-138,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	-22,5	-34,6	-39,3	-20,8	-21,5	-81,6
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70,0	72,4	48,6	21,6	21,5	91,7
<i>Siirtyvien investointien vaikutus</i>		-12,1	12,1			12,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-62,7	-29,1	-21,5	-0,8	0,0	-22,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15,4					
Lainakannan muutokset, netto	22,7	31,2	39,3	20,8	21,5	81,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4,0					
Vaikutus maksuvalmiuteen	6,1	-3,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Lappeenranta 2033 strategia

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Strategian päämittarien kuvaukset 1/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuuden (%) 20 vuotta täyttäneistä. Lappeenrannan arvo oli 52,3 (2015) ja koko maan 54,5. Indikaattori on muodostettu kahdeksan kysymyksen pohjalta.

Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään siinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrä		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Työssäkäyvien määrä

Alueella asuvalla työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kaikkia tällä alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Alueella asuva työllinen työvoima muodostaa ns. työllisen työväestön. Lappeenrannassa oli työssäkäyviä 28 615, kun saman kokoluokan Vaasassa oli 28 656 ja Joensuussa 29 014.

Mittaria voi parantaa lisäämällä työpaikkoja, parantamalla työllisyysastetta ja huolehtimalla siitä, että kaupungissa työssäkäyvät myös asuvat Lappeenrannassa.

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Henkilöstötyytyväisyys

Indikaattorilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia. Kaupunki kohdistaa henkilöstölleen vuosittain kyselyn, jossa asteikolla 1-5 tiedustellaan tähän liittyviä seikkoja. Vuonna 2016 kyselyn keskiarvo oli 3,69.

Työtyytyväisyys ja hyvinvointi koostuvat useista tekijöistä: työilmapiiri, työskentelyolosuhteet, esimiestyö ja johtaminen, palvelussuhteen ehdot sekä kehittämistoimenpiteet. Henkilöstötyytyväisyyttä on mahdollista parantaa työn organisointia, prosesseja ja esimiestyötä kehittämällä sekä oikea-aikaisella ja oikein kohdennetulla henkilöstökoulutuksella.
Lähde: Henkilöstökysely

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Lainat/asukas

Kaupungin konsernilainamäärä oli vuoden 2015 lopussa 7356€/asukas, kun kansallinen keskiarvo oli 5978€/asukas. Kriisikuntakriteeristön mukainen raja-arvo (ka +50%) oli 8967€/asukas.

Konsernin lainamäärä saadaan pidettyä hallinnassa, kun käyttömenot mitoitetaan vastaamaan tuloja ja verorahoitusta siten, että investointeihin jää riittävä tulorahoitustaso.

Samanaikaisesti investointeja tulee tehdä oikeisiin kohteisiin ja huolehtia palveluverkon vaatiman infrastruktuurin tehokkaasta käytöstä.

Lähde: Tilinpäätös

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Strategian päämittarien kuvaukset 2/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat

2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Indikaattori ilmaisee 20 vuotta täyttäneiden keskimääräistä luottamusta kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5. Lappeenrannan ka. oli 2,8 (2015) ja koko maan 2,9.

Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus, julkisuus, kontrolloitavuus, vastuullisuus, uskottavuus, ennakoitavuus ja yleisen edun toteuttaminen, riippumattomuus, hyvän hallinnon takeiden noudattaminen sekä päätöksenteon ja hallinto- ja toimintakulttuurin laatu. Luottamusta vahvistavat asukkaiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus. Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrä

2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen

2017	2021	2033
29	14	7

Yritysimagon parantuminen

Taloustutkimus selvittää vuosittain elinkeinoelämän päättäjäsessa olevien henkilöiden näkemykset 36 kaupungin elinkeinopolitiikasta. Vastaajia pyydetään arvioimaan kouluarvosana-asteikolla (4-10) 11 eri imagotekijää, kuten kunnan yrittäjämysteisyys ja työvoiman saatavuus.

Kaikki yksitoista imagotekijää laskettaessa yhteen Lappeenranta sijoittui 36 kaupungin joukossa sijalle 29 vuonna 2016.

Tietolähde: Taloustutkimus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Mittari kuvaa sitä aikaa, joka asukkaalta, yritykseltä, turistilta tai muulta palvelun käyttäjäryhmältä menee kaupungin avainprosesseissa asiointiin ensikontaktista asian valmiiksi saattamiseen.

Mittaria voi parantaa ohittamalla automatisoimalla, ennakoimalla tarpeita ja poistamalla työprosesseista niitä vaiheita, jotka eivät luo asiakasarvoa. Yhden luukun periaate ja kerralla oikeaan paikkaan ohjaaminen vaikuttavat mittariin eniten.

Lähde: Toimenpiteiden ja niiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa aika.

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

Jokaisessa organisaatiossa on toimintaa, joka tuottaa asiakasarvoa, mahdollistaa asiakasarvon tuottamisen ja ns. hukkaa eli toimintaa joka ei tuota asiakasarvoa.

Kun resurssit optimoidaan tekemään vain asiakasarvoa tuottavaa tai sen mahdollistavaa työtä, saadaan lopputuloksena parempaa laatua nykyisillä resursseilla.

Hukkaa syntyy tyypillisesti toiminnan hajautumisesta ja turhasta odottamisesta, ylituotannosta, varastoinnista, kuljetuksista tai toistoista.

Lähde: Toimenpiteiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa hukkatyö.

Strategia päämittarit ja strategian erillis- ja kehittämisohjelmien mittarit	Lähtötaso	Tot. 6/2020	Tavoite 2021	Tavoite 2033
Elämälaatuunsa hyväksi tuntevat	52,3 %	60,5 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon	2,9	2,9	3,5	4
Työssäkäyvien määrän kasvu	28 700	29 152	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen	29	25	14	7
Henkilöstön työtyytyväisyys	3,69	3,68	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika	-	-	-50 %	-75 %
Lainat/asukas	7 146	6 823	8 500	7 500
Hukkatyöhön käytettävät htv:t	-	-	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä	700	932	450	300
LUT tekniikan hakijat/aloituspaikat	-	1,53	2	2,5
CO ₂ -päästöt	-40 %	-46 %	-50 %	-80 %
Greenreality työpaikat (0 =2000)	0	+158	+300	+800
Matkailijoiden viipymä	1,7	1,98	1,90	1,95
Harrastavien määrä	90 %	90,5 %	95 %	98 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen	10,8	13,9	10	9
Hankintojen YVA	-	75 %	75 %	100 %
Koulunkäynnistä pitäminen (8. ja 9. lk)	69,6 %	68 %	+2 %	+8 %
Yksinäiseksi tuntevien osuus (8. ja 9. lk)	8,7 %	10,1 %	-0,2 %	-0,5 %
Korjausvelan määrä	95,41 M€	-0,8 %	0	-50 %
Yritysasiakkaiden tyytyväisyys	3,67	3,72	4	4,2

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Kasvua ja osaamista

Nuorisotyöttömien määrä		LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat	
2021	2033	2021	2033
450	300	2	2,5

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrän kasvu		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)

Alueen oppilaitoksista valmistuvat työllistyvät alueen yrityksiin

Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)

Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsystä

Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % - 25 % - 15 %)

Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)

2. Työelämä osaksi opiskelua

Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin

LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % - 25 % - 25 %)

Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain

Vastavalmistuneiden 25-29-vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40)

Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy

80 Firmsiimi-vierailua yrityksissä/vuosi

Yritysten tulos vahvistuu, asukasperusteinen valtionosuus kasvaa

LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100)

3. Polku yliopistoon - Junior University

Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun

Oppilaiden motivaatio luma-aineiden opiskeluun

Pitkän matematiikan suosio kasvaa

Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos

Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee

Junior Universityn henkilöstön työttytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön

LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan

Investointisäästö

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkaille. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
1.1. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)	6,5 % > 5 % > 4,7 % 6/2020: 5,6	Jatketaan nuorten keikka- ja kesätyöllistymisen ja yrittäjyyden edistämistä ja lisätään yritys yhteistyötä. Tehdään työmahdollisuuksia näkyväksi nuorille Ohjaamon ja yrityspalvelujen yhteistyöllä. Kehitetään edelleen Maker-kulttuuria Ohjaamon yhteyteen käynnistyneen pajan avulla.
1.2. Alueen oppilaitoksista valmistuvat (SAMPO) työllistyvät alueen yrityksiin	Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)	16,7 % > 12 % > 12 % 6/2020: 15,6	Vahvistetaan edelleen oppilaitos yhteistyötä ja valmistaudutaan 2.asteen oppivelvollisuuden laajentumiseen. Valmistellaan yhteistyössä maakunnallisten toimijoiden ja yritysten kanssa nuorten työllistymiseen toimenpidekokonaisuus.
1.3. Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % - 25 % - 15 %)	25 % > 25 % > 25 % 6/2020: 39 %	Strategiahanke päättyi 06/2020. Suunnitelma toiminnan jatkumisesta tehty. Toiminta vakiintunut ja jatkuu. Työllisyyden määrärahalla turvataan ohjaamon työllisyyskoordinaattorin tehtävä.
1.4. Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät	Toimeentulotukea pitkä-aikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)	3,2 % > 3,1 % > 3,1 % 6/2020: 3,8	Yrityskoordinaattori -kokeilu on päättynyt. Hyvät käytännöt ja toimintamallit on otettu osaksi nykyistä toimintaa ohjaamon, työllisyys- ja yrityspalveluiden kesken.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, LAB:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. LAB:n ja LUT:n yrityskiihdyttämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Societyn ja Firmatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisena keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuussopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
2.1 Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin	LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % - 25 % -25%)	25 % > 27 % > 27 % 6/2020: 22 %	Vuonna 2019 käynnistettyä vetovoimainen yliopistokampanjan toteutusta jatketaan suunnitelman mukaan 2021 loppuun saakka. Ensisijaisesti Helsinkiin kohdennettua markkinointia, jossa opiskelua, yrittämistä ja Lappeenrannassa asumista esittelevää sisältöä 2019-2021.
2.2 Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain	Vastavalmistuneiden 25-29 -vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40): Vastavalmistuneiden työllisyysprosentti kasvaa	25 % > 27 % > 27 % 6/2020: etenee suunnitellusti	Yritysten edellytyksiä työllistää valmistuvia opiskelijoita edistetään Talent Hub hankkeen avulla. Hankkeen avulla parannetaan Etelä-Karjalassa toimivien yritysten mahdollisuuksia voida houkutella ja rekrytoida uusia osaajia, kasvaa ja kehittyä maakunnassa sekä luoda uusia osaamispohjaisia työpaikkoja maakuntaan.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, LAB:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettua globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. LAB:n ja LUT:n yrityskiihdyttämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Societyn ja Firmatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisena keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuussopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
2.3. Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy	Hautomotoiminnan tuloksellisuuden arviointi	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Uudet kokeilut osana hautomotoimintaa jatkuvat.
2.4. Yritysten tulos vahvistuu asukasperusteinen valtionosuus kasvaa	Yrityshautomo synnyttää 5 yritystä vuosittain	23 > 31 > 40 6/2020: 14	Yrityshautomo synnyttää 7-10 uutta osaamispohjaista yritystä/liiketoimintakonseptia toimiviin yrityksiin vuosittain. Hautomotoiminnan kokeilu päättyy 2021 lopussa.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
3.1. ja 3.5. Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun	Oppilaiden motivaatio luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA-aineiden) opiskeluun (motivaatiokysely). Pitkän matematiikan valinneet ja/tai kirjoittaneet oppilaat (lukio). Suoritettujen kurssien määrä.	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Perusopetus: Toimintamallin ja työskentelyn ohjausjärjestelmän jatkokehittäminen ja vakiinnuttaminen opettajien, rehtoreiden ja LUT-yliopiston vastuuhenkilöiden kanssa, kehittäjäopettajien jatkovalmennus ja tukeminen. Arvioidaan sisällöllisten painopisteiden sekä perustoteutuskonseptien toimivuutta. Kesäkoulutoiminnan toteuttamiseen tarvittavan yhteistyöverkoston, toimintamallin ja tukiresurssien luominen. Lukio-opetus: Toimintamallin vakiinnuttaminen kaikille lukiolaisille. Tiedelinjan kehittäminen lukioiden painotusten pohjalta (LUMA ja KIMMOKE) asiantuntija opettajien, rehtoreiden ja LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun vastuuhenkilöiden kanssa (+ paikalliset yrittäjät).
3.2. Pitkän matematiikan suosio kasvaa	Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos, LUT hakijamäärän muutos (lukio) Kts. Edellinen kohta, samat mittarit	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Perusopetus: Tukimateriaalien tuottaminen kehittäjäopettajien tuella yläkoulukäisten oppilaiden matematiikkainnostuksen lisäämiseksi. Kaikissa yläkouluyksiköissä uusien pedagogisten toimintamallinen pilotointi keväällä 2021 ja matematiikan opetuksen monipuolisuuden ja oppilaiden opiskeluinnostuksen vahvistaminen 7.-luokkien oppilaille laaditun tukimateriaalin avulla syyslukukaudesta 2021 lukien. Toimintamallien asteittaiseen laajentamiseen varautuminen (asteittainen laajentaminen 8.-9.-luokille lukuvuosina 2021-2022 ja 2021-2022)

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
3.3. ja 3.6. Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee	Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön: Oppilaiden ja opettajien palaute toiminta malleista. Toteutettujen monialaisten opimiskokonaisuuksien määrä. Toiminnan esittely kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa. Toiminnan esittelyjen ja vierailujen määrä (ml. Verkkovierailut)	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Perusopetus: Peruskonseptien jatkokehittäminen kaikissa perusopetuksen kouluissa, 5.-luokkalaisten yhteisen LUTRA2021-yrittäjyystapahtuman ja 8.-luokkalaisten työpajojen toteuttaminen LUT-yliopistolla. Lukio-opetus: Toimintamallin peruskonseptien jatkokehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Perus- ja lukio-opetus: Uniori-toiminnan esittely eri tilaisuuksissa, liittäminen osaksi EGLA2021-vuoden tapahtumia.
3.4. ja 3.7. LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan	Investointisäästö: (ml. opettajien osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutushankintakustannusten säästö). Asennekyselyt oppilaille/opiskelijoille ja lappeenrantalaisten LUT:n hakijamäärien seuranta	110 > 112 > 114 6/2020: 105	Perus- ja lukio-opetuksessa LUT-yliopiston ja LAB-ammatti-korkeakoulun asiantuntijoiden osaamisen ja muiden resurssien hyödyntäminen konseptikehityksessä ja toiminnassa. Opettajien tukikoulutusmateriaalien tuottaminen. Perusopetus: tiedonkeruun toteuttaminen 9.-luokkalaisten vaikuttavuusmittariston avulla yhteistyössä Lappeenrannan yhtenäiskoulujen, LUT-yliopiston tutkijoiden ja LUMA-keskus Saimaan asiantuntijoiden kanssa ja opetusvälineiden hankkiminen yhteistyössä LUT-yliopiston asiantuntijoiden kanssa. Lukio-opetuksessa opettajien osaamisen kehittäminen.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

<

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
4.1. Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään	Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021	500 tn/a > 600 tn/a > 750 tn/a 6/2020: 545	Biokaasun käyttöä lisätään. Kiertotalouden toimia sekä erilliskeräyksen kierrätysmääriä edelleen kasvatetaan.
4.2. Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45	45 > 45 > 45 6/2020: 6	Kerätään kokemuksia vuonna 2020 käynnistetyistä kokeiluista. Neuvotellaan yritysten kanssa uusista avauksista ja toimeenpannaan ekosysteemisopimus.
4.3. Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa	Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021: Tilojen määrä, jotka digitaalisesti vuokrattavissa	100 % > 100 % > 100 % 6/2020: 30	EU:n Green Leaf -voittajavuoden aikana ympäristöasiat ovat vahvasti esillä pitkin vuotta. Jatketaan asukas- ja yritysviestintää eri kanavissa ja tapahtumien välityksellä. Satamaan rakennetaan Saimaan ympäristön tilaa esittelevä uusi näyttötaulu. Kehitetään kevyen liikenteen olosuhteita sekä lähivirkistysalueita.
4.4. Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja	Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen	75 000 € > 80 000 € > 85 000 € 6/2020: -	Kaupungin vuokratuottoja pyritään kasvattamaan tilojen vuokrausastetta kasvattamalla. Vapautuvia ja vapaana olevia toimitiloja muutetaan ja korjataan sekä tarvittaessa jaetaan paremmin vuokrattaviin osiin.

5. Puhdas vesi

Huolehditaan Saimaan veden puhtaudesta ja virkistyskäytöstä. Vesistöjenkunnostusta jatketaan Pien-Saimaalla ja muissa vesistöissä. Menetelminä käytetään ulkoisen kuormituksen vähentämistä, hoitokalastusta, virtausohjausratkaisujen kehittämistä sekä viestintää ja neuvontaa. Uusia kunnostusmenetelmiä kehitetään yhdessä LUT:n kanssa. Jäteveden puhdistamon yhteydessä kehitetään kokeilualustoja ja uutta liiketoimintaa. Edistetään vesihuollon energiatehokkuutta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
5.1. Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen	Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä	100 % > 100 % > x % 6/2020: 100	Suunnitellaan Kutilan kanavan rakentamiseen liittyvät kaksi pumppaamoratkaisua. Jatketaan Pien-Saimaan puhdistamistoimia. Parannetaan luonnossa liikkumisen, retkeilyn ja pyöräilyn olosuhteita.
5.2. Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja	Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä	2,3 m > 2,5 m > 2,5 m 6/2020: 2,6 m	Luonto- ja tiedekeskuksen toimintaa kehitetään. Shungiitti ja sairaalan jätevesien puhdistuskokeiluista sekä LUT- ja LAB-osaamisesta luodaan liiketoimintaa.
5.3. Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen	Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Reaaliaikainen veden ja ilman laadun seurantajärjestelmä käytössä 2021 6/2020: etenee suunnitellusti	Järvien tilasta kerätään dataa. Satamaan rakennetaan Saimaan ympäristön tilaa esittelevä uusi näyttötaulu.
5.4. Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja	Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2020 ja laskevat 20 % 2033: muutosvaikutus	20 000 € > 25 000 € > 25 000 € 6/2020: 5 000 €	Verkostoa saneerataan vuosittain.

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopolitiikan edistämisessä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkostoa kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeiluympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatustyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistäen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
6.1. Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen	CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 (x - 50 % - 80 %)	50 % > 52 % > 54 % 6/2020: 46 %	Käynnistetään ilmasto-ohjelman toimeenpano ja jatketaan CO ₂ -päästöjen vähentämistä. Järjestetään Green Leaf -vuoden osana lukuisia tapahtumia. Greenreality kodit ja JR University-hankkeiden kautta jaetaan tietoa asukkaille ilmastoystävällisestä toiminnasta. Kaupunkipyörät vähentävät auton käyttöä.
6.2. Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215	215 > 240 > 260 6/2020: 158	Panostetaan Greenreality Networkin toimintaan. Käynnistetään valtion kanssa tehdyn ekosysteemisopimuksen toimeenpano. Edistetään energia- ja ympäristöalan kärki-investointeja.
6.3. Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen.	Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021: Kiinteistöjen osuus, jossa energiankäyttöä ohjataan digitaalisesti	20 % > 20 % > 20 % 6/2020: 14 %	Virtuaalivoimalaitoksen käyttöä jatketaan ja kokemuksia haetaan lisää. Kiinteistöjen data-alusta saadaan testivaiheeseen alkuvuodesta ja loppuvuodesta jatkokäyttöön.
6.4. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja	Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen	60 000 € > 80 000 € > 110 000 € 6/2020: 100 000 €	Päätetään virtuaalivoimalan laajentamisesta kaupungin kiinteistökannassa vuodevaihteessa tapahtuvien neuvottelujen pohjalta. Jatketaan kiinteistöautomaation ja sen keräämän datan hyödyntämistä energiatehokkuustoinnissa. Mustolan lämpöakku otetaan käyttöön 2021 alussa.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Sykettä ja säpinää <table><tr><th colspan="2">Matkailijoiden viipymä</th><th colspan="2">Harrastavien määrä</th></tr><tr><td>2021</td><td>2033</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>1,9</td><td>1,95</td><td>95 %</td><td>98 %</td></tr></table>				Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä		2021	2033	2021	2033	1,9	1,95	95 %	98 %	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus <table><tr><th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>52,3 %</td><td>55 %</td><td>60 %</td></tr><tr><th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>2,9</td><td>3,5</td><td>4</td></tr></table>				Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	Elinvoimainen kaupunki ja imago <table><tr><th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>28 700</td><td>30 000</td><td>32 000</td></tr><tr><th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>29</td><td>14</td><td>7</td></tr></table>				Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö <table><tr><th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>3,69</td><td>3,85</td><td>4</td></tr><tr><th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>x</td><td>-50 %</td><td>-75 %</td></tr></table>				Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	Talous ja resurssit <table><tr><th colspan="3">Lainat/asukas</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>7 146</td><td>8 500</td><td>7 500</td></tr><tr><th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th></tr><tr><td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td></tr><tr><td>x</td><td>-50 %</td><td>-75 %</td></tr></table>				Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä																																																																																																					
2021	2033	2021	2033																																																																																																				
1,9	1,95	95 %	98 %																																																																																																				
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
52,3 %	55 %	60 %																																																																																																					
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
2,9	3,5	4																																																																																																					
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
28 700	30 000	32 000																																																																																																					
Yritysimagon parantuminen																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
29	14	7																																																																																																					
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
3,69	3,85	4																																																																																																					
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
x	-50 %	-75 %																																																																																																					
Lainat/asukas																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
7 146	8 500	7 500																																																																																																					
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																																							
2017	2021	2033																																																																																																					
x	-50 %	-75 %																																																																																																					
7. Elävä tapahtumakaupunki 				Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa				Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki Majoitusvuorokaudet				Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen				Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen Hukkatyön puolittuminen																																																																																							
8. Hikeä ja hupia 				Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)				Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä				Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus				Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt																																																																																							
9. Opiskelijat osaksi kaupunkia 				Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella				Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita Yritysimagon parantuminen				Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti				Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia Tapahtumatulojen kasvu																																																																																							

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017–2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan, joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattamisen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailta. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yrityselämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvattaakseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
7.1. Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön	Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa: + 10 %/v	+10 % > +10 % > +10 % 6/2020: -	Varaamo-alustan sisältöjen kehitystyö jatkuu, viestintä tapahtumakalenterin yhteydessä. Painopiste tapahtumien ja osallistujamäärien kasvun tukemisessa.
7.2. Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Majoitus-vuorokaudet: + 5 %/2021	727 300 > 740 000 > 750 000 6/2020: 749 718	Tapahtumatoiminnan strategisen kehityshankkeen mukaisten toimenpiteiden toteutus jatkuu. Lentoliikennemarkkinointityö jatkuu yhteistyössä alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa, matkailun aluetulon vahvistaminen erityishuomion kohteena.

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017–2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan, joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailta. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yrityselämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvattaakseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
7.3. Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen.	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen	Selvitetään haastattelututkimuksella keskeisten tapahtumatuottajien palautteiden perusteella. 6/2020: -	Valmistaudutaan tuottamaan hybriditapahtumia ja hankitaan sen mukaista kalustoa sekä koulutetaan henkilökuntaa. Edistetään tapahtumien järjestämistä vallitsevan tilanteen mukaisesti ja ohjeistetaan tapahtumanjärjestäjiä AVI:n ohjeiden mukaisesti.
7.4. Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen	Hukkatyön puolittuminen	Tapahtumatuottajien antama palaute sekä tapahtumatuotannon työajan käyttö 6/2020: -	Sähköisten tapahtumakalentereiden ja tilakuvausten tehostettu hyödyntäminen tapahtumamarkkinoinnissa. Huomio sähköisiin jakelukanaviin ja Wifi4EU- infrastruktuurin hyödyntämiseen. Tapahtuma-asiakkaiden liikkumismallien selvitystyö.

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
8.1. Harrastamis- mahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (88 % - 95 % - 98 %)	95 % > 95 % > 95 % 6/2020: 94,15	Sähköisten työkalujen hyödyntäminen harrastustoiminnan toteutuksessa ja/tai tukemisessa ja viestinnässä, erilaisia omaehtoiseen harrastamiseen liittyviä työkaluja jakoon.
8.2. Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa	Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä: (ja/tai liikevaihto) Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys - tuotannon bruttoarvo (1000 €)	28 000 > 28 500 > 28 500 6/2020: 27 104	Pyöräilyn kehittämisohjelman mukaisten kehitystoimenpiteiden toimeenpano jatkuu, liikuntadiplomityön laajennus uusiin kohderyhmiin, kaupungin ja yritysten yhteistyönä.

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
8.3. Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus: Harrastamisen tietopalvelu (olemassa) ja sen käyttö (käyttökerrat/kk)	Tietopalvelun käyttöönotto ja käytön yleistyminen 6/2020: etenee suunnitellusti	Taideopetus iltapäiväkerhotoiminnan yhteydessä jatkuu strategisen rahoituksen puitteissa 06/2021 asti. Harrastamisen tietopalveluun ratkaisujen testaus: Nuorisopassi ja harrastekalenteri. Yhteisessä hankkeessa kehitetään malli toimialan vastuualueiden kanssa lasten ja nuorten ja perheiden (kuntalaisten) vapaa-ajan ohjelmatarjonnan näkyville saamiseksi.
8.4. Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa	Harrastajien määrä/ kaupungin vuokraamat neliöt: Dynaamisen hinnoittelun vaikutus kävijämääriin esimerkkikohteiden kautta.	- 6/2020: jäljessä	Käynnistetään keskeytyneet toimenpiteet ja tehostetaan aktivointiviestintää: Lappeenrannan tavoitteena on osallistua Suomen mallin lanseeraukseen, jokaiselle lapselle ja nuorelle tarjotaan harrastus koulupäivän yhteydessä. Liikuntadiplomityön laajentaminen ja käytännön nopea levittäminen perheiden yhteiseksi harrastukseksi, soveltuvien osien yhteistyössä liikuntaohjaajien kanssa.

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Vahvistetaan mielikuvaa Lappeenrannasta elävänä ja tapahtumarikkaana yliopistokaupunkina. Opiskelijat ja LUT näkyvät kaupunkikuvassa ja työllistyvät kaupunkiin. Ylioppilaskunta ja muut opiskelijajärjestöt järjestävät vuosikellon mukaisia ja uusia tapahtumia yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi lukukauden avajaiset ja opiskelijoiden laatima LUT-maamerkki. Kaupungin ja sen palveluiden näkyvyyttä opiskelijoille kasvatetaan kehittämällä viestintää opiskelijoiden suuntaan esimerkiksi Alive-median kautta. Ylioppilaskunnan roolia kasvatetaan tapahtumien yhden luukun toimijana opiskelijajärjestöille. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi yhteistyötä kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä tiivistetään laatimalla kumppanuussopimus osapuolten välille.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
9.1. Aukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella	6 > 8 > 8 6/2020: 3	LTKY:n ja kaupungin välisenä yhteistyönä järjestettävät tapahtumat. Lisäksi Lappeenrannan yritysten palvelutarjontaan tutustumista helpottavien kampanjoiden edelleen kehittäminen, esim. jetlag-tapahtuma. Green Leaf -teemavuoden mukaiset tapahtumat erityishuomion kohteena.
9.2. Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Yritysimagon parantuminen	7,2 > 7,4 > 7,4 6/2019: 6,49	Tapahtuma- ja palvelualan yhteistyön tehostaminen tukipalveluverkoston yhteisen toimintasuunnitelman kautta. Korona-tilannetta huomioon ottavia ketteriä ratkaisuja, jotka johtavat nopeasti alan yritysten liikevaihdon kasvuun.
9.3. Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtuma-tuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti: laadullinen selvitys, vuoropuhelu opiskelijajärjestöjen ja opiskelijatapahtumien järjestäjien kanssa.	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Paikalliset, alueelliset, kansalliset ja kansainväliset tapahtumat, kansainvälistä näkyvyyttä vahvistetaan erityisesti Green Leaf -suunnitelman mukaisesti.
9.4. Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiviteettia	Tapahtumatulojen kasvu: Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon bruttoarvo	28 000 > 28 500 > 28 500 6/2020: 27 104	Kaupungin tapahtumajärjestäjille suunniteltujen työkalujen aktiivinen esilletuonti, tavoitteena vahva tapahtumavuosi turvallisuusnäkökulmia huomioon ottaen.

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehdykset

1 000 €	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	Yhteensä 2021-2023
Oma toiminta					
Yhteiset palvelut					
Toimintatuotot	4 610	4 611	4 690	4 730	14 030
Toimintakulut	-29 579	-28 346	-28 075	-28 115	-84 535
Toimintakate	-24 969	-23 735	-23 385	-23 385	-70 505
Poistot	-100	-100	-100	-100	-300
Tilikauden tulos	-25 069	-23 835	-23 485	-23 485	-70 805
Varaukset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 678	-450	-1 579	-3 184	-5 213
Toimintakate	-1 678	-450	-1 579	-3 184	-5 213
Poistot	0	0	-697	-855	-1 552
Tilikauden tulos	-1 678	-450	-2 276	-4 039	-6 765
Strateginen rahoitus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 676	-2 750	-1 000	-1 000	-4 750
Toimintakate	-4 676	-2 750	-1 000	-1 000	-4 750
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 676	-2 750	-1 000	-1 000	-4 750
Lapset ja nuoret					
Toimintatuotot	5 320	5 414	4 887	4 892	15 193
Toimintakulut	-106 483	-107 736	-107 924	-106 911	-322 571
Toimintakate	-101 163	-102 322	-103 037	-102 019	-307 378

Poistot	-166	-211	-211	-211	-633
Tilikauden tulos	-101 329	-102 533	-103 248	-102 230	-308 011
Kotikuntakorvaukset					
Toimintatuotot	600	600	600	600	1 800
Toimintakulut	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966	-8 898
Toimintakate	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Kulttuuripalvelut					
Toimintatuotot	1 217	1 098	1 205	1 205	3 508
Toimintakulut	-11 822	-11 691	-11 798	-11 798	-35 287
Toimintakate	-10 605	-10 593	-10 593	-10 593	-31 779
Poistot	-123	-100	-100	-100	-300
Tilikauden tulos	-10 728	-10 693	-10 693	-10 693	-32 079
Liikuntapalvelut					
Toimintatuotot	1 732	1 876	1 876	1 876	5 628
Toimintakulut	-11 564	-11 545	-11 570	-11 570	-34 686
Toimintakate	-9 832	-9 669	-9 694	-9 694	-29 058
Poistot	-362	-398	-300	-300	-997
Tilikauden tulos	-10 194	-10 067	-9 994	-9 994	-30 055
Kaupunkikehitys					
Toimintatuotot	11 806	11 694	11 694	11 694	35 083
Toimintakulut	-23 732	-22 937	-22 592	-22 592	-68 122
Toimintakate	-11 926	-11 243	-10 898	-10 898	-33 039
Poistot	-300	-300	-300	-300	-900
Tilikauden tulos	-12 226	-11 543	-11 198	-11 198	-33 939
Maaomaisuuden tuotot					
Toimintatuotot	1 500	1 500	1 500	1 500	4 500
Toimintakulut	-800	-1 101	0	0	-1 101
Toimintakate	700	399	1 500	1 500	3 399

Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	700	399	1 500	1 500	3 399
Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	894	857	807	807	2 471
Toimintakulut	-781	-761	-761	-761	-2 283
Toimintakate	113	96	46	46	188
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	113	96	46	46	188
Tilakeskus					
Toimintatuotot	37 635	37 709	38 331	38 331	114 370
Toimintakulut	-20 056	-19 883	-19 883	-19 883	-59 648
Toimintakate	17 579	17 826	18 448	18 448	54 722
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-3 900
Poistot	-12 400	-11 233	-11 056	-11 780	-34 069
Tilikauden tulos	3 879	5 293	6 092	5 368	16 753
Oma toiminta yhteensä					
Toimintatuotot	65 314	65 358	65 590	65 635	196 583
Toimintakulut	-214 137	-210 165	-208 148	-208 780	-627 094
Toimintakate	-148 823	-144 807	-142 558	-143 145	-430 511

1 000 €	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	Yhteensä 2021-2023
Maakunnallinen toiminta					
Sosiaali- ja terveystoimi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-256 830	-269 636	-273 391	-278 766	-821 793
Toimintakate	-256 830	-269 636	-273 391	-278 766	-821 793
Maakunnallinen palvelutoiminta					
Toimintatuotot	15 081	15 694	15 694	15 694	47 082
Toimintakulut	-15 089	-15 367	-15 367	-15 367	-46 101
Toimintakate	-8	327	327	327	981
Varaukset maakunnalliseen palvelutoimintaan					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-105	0	-101	-205	-306
Toimintakate	-105	0	-101	-205	-306
Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 278	-7 631	-7 631	-7 631	-22 893
Toimintakate	-7 278	-7 631	-7 631	-7 631	-22 893
Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-193	-199	-199	-199	-597
Toimintakate	-193	-199	-199	-199	-597
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-260	-274	-274	-274	-822
Toimintakate	-260	-274	-274	-274	-822

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 313	-1 345	-1 345	-1 345	-4 035
Toimintakate	-1 313	-1 345	-1 345	-1 345	-4 035
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 974	-2 023	-2 023	-2 023	-6 069
Toimintakate	-1 974	-2 023	-2 023	-2 023	-6 069
Maakunnallinen toiminta yhteensä					
Toimintatuotot	15 081	15 694	15 694	15 694	47 082
Toimintakulut	-283 042	-296 475	-300 331	-305 810	-902 616
Toimintakate	-267 961	-280 781	-284 637	-290 116	-855 534
Käyttötalous yhteensä					
Toimintatuotot	80 395	81 052	81 284	81 329	243 665
Toimintakulut	-497 179	-506 640	-508 479	-514 590	-1 529 710
Toimintakate	-416 784	-425 588	-427 195	-433 261	-1 286 045
Poistot	-13 451	-12 342	-12 764	-13 646	-38 751
Tilikauden tulos	-430 235	-437 930	-439 959	-446 907	-1 324 796

Kaupungin oma toiminta

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Yhteiset palvelut kattavat konsernijohtoon sekä kaupungin tasolla keskitetysti järjestettävät palvelut.

Konsernijohto käsittää valtuuston ja hallituksen alaisen toiminnan sekä kaupungin tarkastustoimen.

Kaupungin hallinto on keskitetty konsernihallintoon. Keskitetty konsernihallinto tuottaa toimialoille yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluja, mikä sujuvoittaa toimintaprosesseja ja lisää tehokkuutta.

Konsernihallinto jakautuu kahteen toimintatasoon:

1. strategisen ohjauksen tasoon ja
2. operatiiviseen tasoon, jossa hoidetaan sekä konsernin että toimialojen hallinnon tehtävät.

Strategista ohjausta ja kaupungin elinvoiman ja kilpailukykyyn kehittämistä johtaa kaupunginjohtaja. Strategiseen ohjaukseen kuuluu konsernin johtaminen, strateginen tavoitteen asettelu, elinkeino-, työllisyys- ja henkilöstöpolitiikka, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kansainvälistymis- ja edunvalvonta-asiat, kehittämistoiminta ja talouden ohjaus sekä rahoituksen- ja riskienhallinta.

Operatiivinen taso tuottaa keskitetysti konsernin hallinnon tehtävät. Näitä tehtäviä ovat muun muassa päätöksenteon ja hallinnon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, viestintä-, markkinointi- ja asiakaspalvelutehtävät, talous-, rahoitus- ja hankinta-asiat sekä henkilöstö-

ja tietohallintoasiat. Konsernipalvelut tukee ja avustaa kaupunkikonsernin toimielimiä asetettujen päämäärien ja tulostavoitteiden saavuttamisessa. Operatiivinen toiminta jakautuu vastuualueisiin, joiden toimintaa koordinoi kaupunginsihteeri. Operatiivista toimintaa johtavat kaupunginsihteeri, II kaupunginsihteeri, strategiajohtaja ja rahoitusjohtaja toimintasäännössä määrätyn jaon mukaisesti.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinnon toimintojen ja prosessien kehittäminen jatkuu taloussuunnittelukaudella 2021–2023. Huomionarvoista on, että konsernihallinnon toimintasääntöön tehtiin muutoksia keväällä 2020. Muutokset vaikuttivat joidenkin henkilöstön jäsenten tehtäviin, vastuisiin ja vastuunjakoon. Hallinnon toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota konsernihallinnon tiimien yhteistyön kehittämiseen taloussuunnittelukaudella. Myös tiimien toimintaa tarkastellaan lähemmin. Tarvittaessa tiimien toimintaan tehdään muutoksia tehtyjen havaintojen ja uudistustarpeiden pohjalta.

Viestinnän ja markkinoinnin, matkailu- ja tapahtumapalveluiden, osallisuuden sekä asiointiprosessien vastuualueella keskeisenä tavoitteena strategiakaudella on kaupungin aktiivinen kehittäminen viireänä matkailu- ja tapahtumakaupunkina, vetovoimaisena yliopisto-kaupunkina ja Suomen ilmastopääkaupunkina sekä houkuttelevana asuinkaupunkina. Toiminnan painopisteenä on kaupungin aktiivisen strategisen viestinnän ohella kaupungin palveluiden tehokas markkinointi ja myynti, asukas- ja rekrytointimarkkinoinnin toteuttaminen, matkailumarkkinoinnin yhteistyön vahvistaminen, asiakaspalvelun tehokas toteuttaminen, tapahtumapalveluiden edelleen kehittäminen sekä osallisuuden vahvistaminen ja keinojen monipuolistaminen

osana toimintaprosesseja. Viestinnän ja markkinoinnin 2021 erityiset painopisteet ovat kaupungin verkkopalveluiden täysimääräinen uudistaminen ja Greenreality- ja Suomen ilmastopääkaupunki -brändien näkyvyyden edistäminen Green Leaf -kisan voiton toimenpiteiden myötä ja osallisuuden osalta osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman täytäntöönpano.

Vuoden 2021 erityinen painopistealue matkailu- ja tapahtumapalveluiden osalta on kaupungin sisäisen yhteistyön edistäminen kaupungille strategisesti tärkeiden matkailu- ja tapahtumakohteiden kehityksen, tapahtumiin osallistumisen ja palveluiden saavutettavuuden näkökulmista. Palveluja kehitetään rinnakkain sekä asukkaille että matkailijoille. Yhteistyö mahdollistaa paremman infrastruktuurin kehittämisen tapahtumien toteuttamiselle kuin matkailustrategian toimeenpanolle. Sisäisen yhteistyön lisäämisen ohella matkailun yhteistyötä tiivistetään matkailu- ja palvelualojen yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteitä yhteensovittamalla matkailu- ja palvelusektorin elpyessä hitaasti koronan vaikutuksista. Laajemman alueen matkailun yhteistyötä tiivistetään Saimaan alueen yhteisen matkailustrategian laadinnan sekä Saimaan alueen matkailumarkkinointiyhteistyön täysimääräisen toimeenpanon myötä mikä tarkoittaa uusien Lake Saimaa sivujen käyttöönottoa. Asiakaspalvelun tuotanto jatkuu keskeisissä asiakaspalvelupisteissä Winkissä ja matkailunneuvonasta korona pandemiasta huolimatta ja palvelujen sekä tapahtumien tuotantoa mukautetaan valitsevan tilanteen mukaan ja hybriditapahtumat yleistyvät.

Kansainvälisen toiminnan vastuualueella keskitytään ympäristöalan, kestävän kehityksen, innovaatiotoiminnan ja matkailusektorin verkostoihin Euroopassa ja Venäjällä. Euroopassa jatketaan kaupunkien välistä yhteistyötä strategisilla painopistealueilla ja pyritään varmistamaan EU:sta tarjolla olevan elvytys- ja muun rahoituksen saanto.

Venäjä-toiminnoissa jatketaan yhteistyötä kaakkoisen Suomen kaupunkien kanssa. Pietarin toimiston uusi toimintamalli otetaan käyttöön. Aasia-yhteistyössä painopiste on koulutusyhteistyön ja koulutusviennin sekä invest in -yhteyksien kehittämisessä Etelä-Karjalan liiton koordinoimana.

Talousohjaus tukee strategista ja operatiivista toimintaa ja sen kehittämistä. Keskitetyn talousohjauksen painopisteinä ovat taloussuunnittelu, budjetointi ja raportointi ja niiden kehittäminen niin kaupungin johdon kuin toimialojenkin johtamisen ja toiminnan tueksi. Tehäväkenttään kuuluvat osana konserniohjausta investointibudjetin suunnittelu ja seuranta sekä rahoituksen hallinta. Vuoden 2021 painopisteinä korostuu keskipitkän ja pitkän aikavälin talouden tasapainoon liittyvien selvitysten ja laskelmien tekeminen, tiedolla johtamista tukevan raportoinnin kehittäminen, sekä valmisteilla olevaan sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen talouden näkökulmasta.

Keskitetyn tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen ja tietojärjestelmien kehittämiseen liittyvät hankinnat. ICT-tukipalvelut tuottaa Meidän IT ja Talous Oy. Keskeisimmät painopistealueet vuodelle 2021 ovat kaupungin verkkosivu-uudistukseen liittyvät kehitystoimet, digipalvelulain sekä tiedonhallintalain vaatimien muutosten toteuttaminen, sähköisten asiointipalveluiden modernisointi sekä tietoturvaan liittyvät kehitystoimet.

Työllisyyden edistämisessä keskitytään edelleen pitkäaikaistyöttömyyden ja nuoristyöttömyyden ehkäisyyn. Kaupungin omassa toiminnassa painopiste on yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden ja nuorisotyöttömien työllistämässä. Toimialoja tuetaan myös osatyökykyisten ja vammaisten työllistämässä omassa toiminnassa. Nuorten työllistämässä Ohjaamon työllisyyskoordinaattori tukee

kaupungin työllisyystavoitteiden toetutumista ja verkostotyötä. Vuoden 2021 painopisteinä työllisyyden edistämisessä korostuu yritys-yhteistyön vahvistaminen ja verkostoyhteistyön tiivistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään kaupungin toimialojen ja Eksoten sekä järjestöjen kanssa painottuen kaupungin strategiaan linjauksiin. Vuoden 2021 painotukset määritellään maakunnallisessa hyvinvointisuunnitelmassa.

Lappeenrannan kaupungin henkilöstöpalvelujen (HR) tehtävänä on kaupungin yleisestä työnantajapolitiikasta vastaaminen, strateginen henkilöstösuunnittelu sekä toimialojen ohjaus henkilöstörakenteita ja palvelussuhteita koskeissa asioissa. Painopisteitä taloussuunnittelukaudella ovat mm. osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointiin panostaminen. Linjauksia on selvitetty laajemmin talousarvion henkilöstöpoliittisessa osassa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronaviruksen aiheuttamien rajoitustoimenpiteiden vuoksi kulttuuripalveluiden tuotanto ja niiden lippujen myynti keskeytyi ja kuluvana syksynä esityskausi on käynnistetty siten että yleisömäärää rajoitetaan. Tilanteen jatkuessa Asiakaspalvelukeskus Winkin tuottamat lipputulot kuin Lappeenranta-salin tapahtumien vuokratulot tulevat laskemaan aiemmin totutusta.

Konsernijohto 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	261	7	7	7	127
Toimintakulut	-2 166	-2 175	-2 370	-2 202	-2 360
Toimintakate	-1 905	-2 168	-2 363	-2 195	-2 233

Tarkastus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-202	-265	-259	-259	-259
Toimintakate	-202	-265	-259	-259	-259

Konsernipalvelut 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	2 330	2 663	2 663	2 663	2 663
Toimintakulut	-6 281	-7 063	-7 192	-7 192	-7 192
Toimintakate	-3 951	-4 400	-4 529	-4 529	-4 529

Konsernin yhteiset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	8 190	1 940	1 941	2 020	1 940
Toimintakulut	-17 544	-20 076	-18 525	-18 421	-18 304
Toimintakate	-9 353	-18 136	-16 584	-16 401	-16 364

Yhteiset palvelut yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	10 782	4 610	4 611	4 690	4 730
Toimintakulut	-26 193	-29 579	-28 346	-28 075	-28 115
Toimintakate	-15 411	-24 969	-23 735	-23 385	-23 385
Poistot	-23	-100	-100	-100	-100
Tilikauden tulos	-15 434	-25 069	-23 835	-23 485	-23 485

Varaukset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-1 678	-450	-1 579	-3 184
Toimintakate	0	-1 678	-450	-1 579	-3 184
Poistot	0	0	0	-697	-855
Tilikauden tulos	0	-1 678	-450	-2 276	-4 039

Strateginen rahoitus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 315	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 133	-4 676	-2 750	-1 000	-1 000
Toimintakate	-2 819	-4 676	-2 750	-1 000	-1 000

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Yhteiset palvelut

Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA	
2021	2033	2021	2033
10	9	75 %	100 %

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrän kasvu		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin

Asiakastytytyväisyyskysely

Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka

Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä

Työ sujuu, uutta kokeillaan

Henkilöstökyselyn tulokset

Hyvä työkyky

Sairaspoissaolojen kustannukset

11. Hankinnat kuntoon

Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa

Asiakastytytyväisyys

Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa

Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)

Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua

Ohjainten väheneminen

Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa

Kannustinmalli tilaajayksiköille

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon

40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen

Kuntatyön näkyväksi tekeminen

Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa

Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua parane

Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys parane

Osallistavan budjetoinnin käyttö

Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden palvelujen paras tae. Henkilöstö on avainasemassa myös strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasoilla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
10.1. Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely: Kysely suunnitellaan vuoden 2019 aikana. Kysely sisältää myös kehitystä kuvaavat numeeriset mittarit.	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Henkilöstön kertapalkitsemisjärjestelmä otetaan ainakin kokeiluluontoisesti käyttöön.
10.2. Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka	Virka- ja työtehtävien hakevien määrä/tehtävä: Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin saadaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.	100 % > 100 % > 100 % 6/2020: 99	Kaupunki kokeilee henkilöstöhankinnassa anonymia rekrytointia. Uudet rekrytointituotteet otetaan käyttöön, mikäli rajoitustoimenpiteet sen mahdollistavat.
10.3. Työ sujuu, uutta kokeillaan	Henkilöstökyselyn tulokset: Henkilöstökyselyn yleisarvosana	3,85 > 3,85 > 3,9 6/2020: 3,68	Personecin OSS-järjestelmä (kurssien ja koulutusten hallinta sekä henkilöstön osaamisen ja kehittämisen seuranta) otetaan käyttöön.
10.4. Hyvä työkyky	Sairauspoissaolojen kustannukset: Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden pienenee tehtyjen toimenpiteiden seurauksena	12 > 12 > 12 6/2020: 13,9	Työterveyspalvelujen hankintaprosessi saadaan päätökseen.

11. Hankinnat kuntoon

Maakunnan kuntasektorin toimijoiden ulkopuolisilta suoritetut hankinnat vuonna 2014 olivat n. 340 miljoonaa euroa, johon sisältyvät Lappeenrannan kaupunkikonsernin ulkopuolisilta suoritetut hankinnat n. 160 miljoonaa euroa. Hankintojen hyvällä suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa nopeastikin asiakaspalvelun laatuun, kustannustehokkuuteen ja paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuuksiin. Hankintojen erillisojelma tuo lisäresursseja Lappeenrannan kaupungin toimialojen sekä maakunnan hankintojen suunnitteluun, jossa huomioidaan asiakastarpeet, elinkaarikustannukset sekä hankinnan yritysvaikuttavuutta yli organisaatorajojen. Hankintaprosessit ja kehityskohteet linjataan vuonna 2017 laadittavassa hankintastrategiassa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
11.1. Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa.	Asiakastyytyväisyys: Hankintojen suunnittelu vaiheessa arvioidaan ympäristö- ja työllistämisaikutukset	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Hankintojen ympäristö- ja työllisyysvaikuttavuuden arvioinnin analytiikkaa kehitetään antamaan ajantasaista tietoa hankintojen ympäristö- ja työllisyysvaikuttavuudesta.
11.2. Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus kasvaa.	Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5 % (2019).	10 > 20 > 20 6/2020: 10	Ohjataan ja kannustetaan toimialoja hankintojen aikatauluttamiseen ja aikaistamiseen hankintakalenterin avulla.
11.3. Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua	Ohjastojen väheneminen: EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi.	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Kaupungin ostodata analysoidaan. Hankinnat luokitellaan euromääräisten volyyymien mukaisesti ja tietoa hyödynnetään hankintojen vaikuttavuuden arviointiin.
11.4. Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa	Kannustinmalli tilaajayksiköille: Hankintasopimuksien hallintajärjestelmä on otettu käyttöön ja se on integroitu kilpailutus- ja arkistojärjestelmään.	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Sähköinen hankintaprosessi "kilpailutuksesta arkistointiin" sekä ClouDia-sopimushallinnan täysimääräinen hyödyntäminen ja jalkauttaminen toimialoille.

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Ohjelman tarkoituksena on parantaa kaupungin mainetta ja tuoda toimintaan välineitä, joilla pystytään nopeasti kartoittamaan kuntalaisten näkemykset ja huomioimaan ne päätöksenteossa. Ohjelmassa on tarkoitus tehdä paljon pieniä parannuksia ja jakaa onnistumisen kokemuksia. Digitaalista osallistumista ja vaikuttamista omaan elinympäristöön kokeillaan valituille kohderyhmille ja palveluille. Investoinneissa kokeillaan toimintamallia, jossa asukkaat voivat vahvasti osallistua yhteisen infran suunnitteluun.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
12.1. Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon	40 % asukkaista joihin palvelu kohdistuu, ovat osallistuneet sen kehittämiseen: Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatimiseen osallistuneiden määrä.	- 6/2020: 108	Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman täytäntöönpano ja digitaalisten osallistamisvälineiden kehittäminen.
12.2. Kuntatyön näkyväksi tekeminen	Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa: Lappeenranta FB-sivujen viestit (myönteiset 80, kielteiset 20) erikseen määriteltynä esimerkikikuukautena.	- 6/2020: -	Kaupungin verkkosivujen käyttöönotto. Sisäisen viestintäkanavan uudistaminen. Ylpeästi lappeenrantalainen -kampanjan jatkaminen. Kuntatyö tutuksi -kampanjan käynnistäminen.
12.3. Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee	Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys paranee: Henkilöstökyselyn tulokset/ voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin	4,0 > 4,0 > 4,0 6/2020: 3,71	Palvelumuotoilutarpeiden kartoittaminen.
12.4. Osallistavan budjetoinnin käyttö	Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20% parempi kuin verrokki	- 6/2020: etenee suunnitellusti	Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto pienimuotoisesti.

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimiala luo perustaa lappeenrantalaiselle hyvinvoinnille, sivistykselle, elinvoimalle ja uudistumiselle.

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten palveluiden laadukas toteuttaminen luo hyvinvointia lapsille, nuorille ja perheille sekä antaa valmiuksia toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä sekä kehittää ratkaisuja tulevaisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin sekä lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet voivat hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityisellä perhepäivähoitajalla. Toiminta on kaupungin valvomaa ja tukemaa. Yksityiseen päiväkotiin voi saada palvelusetelin. Yksityiseen perhepäivähoitoon saa yksityisen hoidon tukea. Kunnallisen ja kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella

oleville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen on tarjolla avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Perusopetus

Kunnan velvollisuutena on järjestää perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti. Opetuksen tavoitteet ja sisältö on määriteltävy lain ja asetuksen lisäksi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, joka on velvoittava normi.

Lappeenrannan kaupungissa on vuoden 2021 alussa 18 peruskoulua, joista 13 on 1-6-luokkien kouluja ja viisi yhtenäistä peruskoulua. Eri-tyisopetus järjestetään yleisopetuksen yhteydessä ja kaupungissa ei toimi erityiskouluja.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus järjestetään lukiolain ja lukioasetuksen mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön antaman järjestämisluvan mukaisesti. Lukiokoulutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät valtakunnallisen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja.

Lappeenrannan kaupunki ylläpitää talousarviokauden alkaessa kahta lukiota. Aikuislukion toiminta on lopetettu syksystä 2018 alkaen siten, että uusia opiskelijoita ei oteta enää suorittamaan lukiotutkin-

toa. Lappeenrannassa annetaan myös IB-koulutusta Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Etelä-Karjalan IB-lukiolle on myönnetty uusi järjestämislupa 1.8.2018 alkaen. Lappeenrannan kaupungin lukioissa on opiskelijoita myös muista kunnista.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea yhteisöllisyyttä, nuoren kasvua, nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö on nuoren vapaa-ajalla tapahtuvaa ja nuoren vapaaehtoisuuteen perustuvaa kasvatustyötä. Nuoriksi määritellään alle 29 -vuotiaat kuntalaiset. Nuorisotoimessa toteutetaan yhteiskunnallista, yhteisöllistä, kohdennettua ja kulttuurista nuorisotyötä. Yhteiskunnalliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisopolitiikka, avustukset ja järjestöyhteistyö. Yhteisölliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisotilatyö, koulunuorisotyö sekä osallisuustoiminta, esimerkiksi nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat ohjaamo, pienryhmätyö sekä etsivä nuorisotyö. Kulttuurinen nuorisotyö on toiminta-alue johon sisältyvät koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetuksen koordinointi, matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistäminen ja Lasten kulttuurikeskus Metku, joka vastaa taide- ja kulttuurikasvatuksen tasa-arvoisen saavutettavuuden edistämisestä, varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen kulttuurikasvatusohjelmasta, sekä lapsille ja nuorille suunnatusta taidelaitosyhteistyöstä. Metku on verkostomaisesti toimiva lastenkulttuurikeskus, jota hallinnoi Lappeenranta, ja jonka toiminta-alueena ovat kaikki alueen yhdeksän kuntaa.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Lappeenrannan kaupunginkirjasto on hyvinvointipalveluja antava, uudistuva koko kansan käyttämä yhteiskunnan toimija, joka välittää sekä paikallista että kansainvälistä kulttuuria ja tietoa. Lappeenrannan kaupunginkirjasto vastaa edelleen maakuntakirjastostatuksen poistuttuakin Etelä-Karjalan Heili-kirjastojen toiminnasta ja kehittämisestä sekä arvokkaasta Carelica-kokoelmasta ja sen kartuttamisesta.

Lappeenrannan museot yhteiskunnan muistiorganisaationa keräävät, tallentavat, säilyttävät, tutkivat ja esittelevät toiminta-alueensa ja -alansa taidetta ja kulttuuriperintöä tuottaen asiakkaalle tietoa ja elämyksiä. Lappeenrannan museoilla on uudistetun museolain mukaisesti alueellinen toimintakenttä. Alueellisen vastuumuseon tehtävät ovat laajentuneet koskemaan yhä vahvemmin kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain viranomaistehtäviä ja alan kehitystä kokonaisuudessaan. Alueellisiin tehtäviin kuuluu tallentaa, säilyttää ja tehdä tunnetuksi Lappeenrantaan, Etelä-Karjalaan ja luovutettuun Karjalaan sekä taiteen osalta myös Kymenlaaksoon liittyvää oman toimialansa aineistoa sekä tukea alueen muiden museoiden toimintaa ja kehittymistä.

Lappeenrannan kaupunginorkesterin tehtävä maamme pienimpänä ammattisinfoniaorkesterina on tarjota korkeatasoisia klassisen ja viihdemusiikin orkesterikonsertteja pääasiassa lappeenrantalaisille, mutta myös vetovoimatekijänä muille Etelä-Karjalan maakunnan sekä Saimaan lähialueiden asukkaille orkesterin toimiessa maakunnan ja Saimaan alueen musiikin ammatillisena vetovoimatekijänä.

Orkesterin ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon monipuolisesti erilaiset kohdeyleisöt. Orkesteri levyttää säännöllisesti ja konsertoi kutsuttuna musiikkilähettiläänä myös ulkomailla.

Lappeenrannan kaupunginteatteri on Etelä-Karjalan johtava ammattiteatteri, jossa tuotannot ovat monipuolisia ja kiinnostavia eri kohderyhmille. Teatterissa on korkea ammattitaito, osaaminen laadukasta ja tuotantojen toteutus korkeatasoista. Teatterissamme arvostetaan yhdessä tekemistä; jokaisen panostus ja oma erikoisosaminen ovat yhtä tärkeitä. Tavoitteena on tuottaa teatteriesityksiä, jotka kiinnostavat yleisöä, viihdyttävät, luovat taide-elämyksiä ja tarjoavat tekijöilleen taiteellisen haasteen. Monipuolista ohjelmistoa täydennetään vierailevilla esityksillä.

Kulttuuritoimi tukee paikallista kulttuurityötä jakamalla avustuksia ja tukemalla kesäteatterialueen toimintaa sekä taiteilijajaloja ja galleriatoimintaa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi järjestää liikunnan ohjausta, huolehtii liikuntapaikkojen käytöstä sekä niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Liikunnanohjauksen päätavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien asukkaiden liikuntaa, järjestää asukkaille terveyttä edistävää liikuntaa ja edistää asukkaiden liikunnallista elämäntapaa erityisryhmät huomioiden. Liikuntatoimi tarjoaa kaupunkilaisille sekä kaupungissa toimiville järjestöille liikuntamahdollisuuksia rakennuttamalla, varustamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä jakamalla niiden käyttövuoroja.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten lasten määrä vähenee taloussuunnittelukaudella huomattavasti; varhaiskasvatusikäisiä on toimintakaudella 2023-2024 tilastokeskuksen vuonna 2019 julkaiseman ennusteen mukaan noin 400 vähemmän kuin kuluvalle toimintakaudella. Perusopetuksessa 1-6 vuosiluokkien oppilasmäärä vähenee noin 150 lapsella. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ikäluokat ovat olleet aiempaa pienempiä jo usean vuoden ajan ja tämä näkyy myös valtionosuuksissa. Lasten ja nuorten palvelujen talousarviokehys on suhteutettu lasten määrään perustuviin valtionosuuksiin. Kehyksen pieneneminen tällä suunnittelukaudella sekä tulevana vuosina pakottaa vastaavansuuruisten käyttömenojen vähentämiseen. Talouden tasapainotus tehdään lasten ja nuorten lautakunnan kehysten sisällä vastuualueiden kesken.

Vuoden 2021 aikana joitakin kouluja toimii väistötiloissa uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden, mutta myös sisäilmapulmien vuoksi. Sisäilmapulmien vuoksi tehtävät väistöt aiheuttavat toimialalle ylimääräisiä kustannuksia sekä palveluyksiköissä runsaasti ylimääräistä työtä. Uusien koulurakennusten suunnittelu sekä henkilöstön asiantuntemuksen käyttö suunnittelutyössä vaatii opetukseen ja lasten kanssa tehtävään työhön tarkoitettujen resurssien osittaista kohdentamista suunnittelu- ja valmistelutyöhön.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana suomalaista kasvatusta ja koulutusjärjestelmää. Syksyllä 2020 astui voimaan varhaiskasvatustlain muutos mahdollistaen kaikille lapsille oikeuden täysipäiväiseen ko-koaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on toimintakulttuurin kehittäminen lasten psyykkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia tukevaksi, liikunnallisen elämäntavan omaksuminen, lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistaminen sekä palvelujen kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Varhaiskasvatus noudattaa Opetushallituksen määräyksiin pohjaavia Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Lakiin perustuen jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Arviointi ja sen kehittäminen on yksi varhaiskasvatuksen lakisääteisistä tehtävistä. Keväällä 2020 on laadittu Lappeenrannan varhaiskasvatuksen laadunarviointisuunnitelma, jonka toimeenpano tapahtuu eri tasoilla aina lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen arvioinnista koko vastuualuekohtaiseen arviointiin.

Opetussuunnitelmien lisäksi varhaiskasvatuksen järjestämistä ja kehittämistoimintaa ohjaavat paikallisesti Lappeenranta 2033-strategia, koulutuspoliittinen ohjelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä varhaiskasvatuksen strateginen toimintasuunnitelma. Strategisen toimintasuunnitelman mukaisesti kiinnitetään huomiota lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistumiseen ja kehittämiseen sekä kestäväen kehityksen ja kestäväen elämäntavan edistämiseen. Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen ja ylläpito vaativat panostuksia Covid-19 -pandemian vallitessa sekä sen jälkeen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on avannut Oikeus oppia -kehittämishankkeen, jonka myötä mm. uudistetaan oppimisen tukea. Ohjelmalla on vaikutuksia

lainsäädännön muutoksiin sekä haettavaksi julistettavien hankerahoitusten sisältöön.

Lasten hyvinvoinnin tukemiseksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan suunnitelmallisesti. Tavoitteena on resurssien puitteissa järjestää ratkaisukeskeisyys -koulutusta vuorollaan kaikille varhaiskasvattajille. Koulutuksen järjestämisen tueksi haetaan hankerahotusta. Varhaiskasvatuksen työntekijöitä koulutetaan Ihmeelliset vuodet-ryhmänhallintamenetelmän käyttöön kouluttajakoulutuksen käyneiden varhaiskasvatuksen työntekijöiden avulla.

Syksyllä 2019 käynnistyi ns. Varma-tiimin (varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimi) toiminta tukemaan henkilöstön työskentelyä lasten psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiimiin palkattiin määräaikaisiin työsuhteisiin psykologi, kuraattori ja toimintaterapeutti. Lisäksi tiimiin kuuluu sairaanhoitaja, jonka työpanos ostetaan Eksotelta. Varma-tiimin toiminta on käynnistynyt ja palautteen mukaan se on koettu erityisen tarpeelliseksi henkilöstön kasvatustyön tukemisessa. Kevään 2021 aikana tulee varmistaa Varma-toiminnan jatkuminen.

Perheliikunta-hanke on aktivoinut pikkulapsiperheitä liikkumaan. Liikuntahankkeen myötä varhaiskasvatukseen on luotu sporttari-verkosto. Sporttari-verkoston toimintaa kehitetään edelleen tukeutuen valtakunnalliseen Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan. Hankkeen myötä pyritään edistämään varhaiskasvattajien tietoisuutta lasten motoristen taitojen havainnoinnista sekä tukemisesta. Motoristen taitojen havainnoinnilla ja kehittymisen tukemisella on oleellinen vaikutus lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle.

Muita avustusrahoihin käynnissä olevia kehittämishankkeita ovat tasa-arvohanke, Junior University esiopetuksessa, Lukemisen kulttuurin ja

lukutaidon vahvistaminen, Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen sekä LEAP (Language Enrichment Advance Program; Hyppy) -hanke, jonka avulla tuetaan kielitietoisuuden lisääntymistä sekä kansainvälisyyskasvatusta. Varhaiskasvatus on saanut valtionavustusta koronaviruksen aiheuttamien poissaolojen vaikutusten ta-soittamiseksi. Rahoituksella on palkattu resurssikasvattajia, jotka mahdollistavat lapsen ryhmän omien kasvattajien työskentelyn yksilöidymmin tukea tarvitsevien lasten kanssa. Varhaiskasvatus hakee edelleen hankerahoitusta kehittämistoimintaan.

Strategisen rahoituksen avulla on tarkoitus rakentaa laavu Joutsenon päiväkodin ja koulun läheisyyteen, Joutsenon liikuntakeskuksen maastoon. Laavu mahdollistaa Joutsenon päiväkodin esiopetusryhmien oppimisympäristön laajentamisen entistä paremmin lähiluontoon. Tilatehokkuuden näkökulmasta laavu mahdollistaa vuorottelu-periaatteella yhden ryhmän toimimisen ulkotiloissa.

Maan hallitus linjasi syyskuun budjettiriihessä, että varhaiskasvatuk-sen asiakasmaksuja madalletaan elokuusta 2021 lukien. Tämä tulee vaikuttamaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kertymään. Alus-tavan tiedon mukaan, maksutulojen pieneneminen kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta korottamalla. Asiakasmaksujen madaltamisella saattaa olla vaikutuksia varhaiskasvatuksen kysyn-tään. Mikäli talous kasvaa ja työllisyys kehittyy myönteisesti, voivat ne lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää.

Valtakunnallinen tavoite nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisas-tetta voi lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää. Valtakunnallisesti osal-listumisaste on noussut vuosittain vuodesta 2017 lähtien noin 3%:lla. Vastaavana aikana Lappeenrannassa osallistumisaste on noussut hiukan vähemmän, mutta ollut kuitenkin nouseva. Ikäluokkien koko

vaikuttaa tarvittavien varhaiskasvatuspaikkojen määrään. Sekä valta-kunnallisesti että paikallisesti vuonna 2018, 2019 ja 2020 syntynei-den ikäluokat ovat selvästi pienempiä aiempiin vuosiin verrattuna. Mikäli tulevat ikäluokat pienenevät edelleen, tulee se puolestaan nä-kymään kysynnän vähenemisenä. Ennustettu lapsimäärän pienene-minen tulee huomioida tulevien rakennushankkeiden laajuudessa.

Varhaiskasvatuksen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana. Keväi-sin varhaiskasvatuksessa on ollut noin 200 lasta enemmän kuin syk-syisin. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun voidaan vastata li-säämällä määräaikaista henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla nykyistä enemmän palveluja. Etenkin keskustan alueella varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiselle on tarvetta toiminta-kauden aikana. Varhaiskasvatusoikeuden rajoituksen poistuminen näyttäisi lisäävän varhaiskasvatuksen kysyntää tällä hetkellä. Tämä on pääteltävissä leikkikerhojen osallistumisasteen pienemisestä sekä uusien varhaiskasvatushakemusten määrästä.

Valmisteilla on kaksivuotisen esiopetuksen kokeilulaki. Mikäli satun-naisotanta kohdistuu lappeenrantalaisiin päiväkoteihin, järjestetään kyseisen päiväkodin 5-vuotiaille esiopetusta velvoittavana toimin-tana. Kokeilusta aiheutuvat kustannukset kompensoidaan kunnille.

Vuoden 2021 aikana otetaan käyttöön uudet esiopetustilat osana Joutsenon uutta koulua.

Varhaiskasvatuksen kysyntään liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Yh-tenä tekijänä on Covid-19 -pandemia, jonka lopullisia vaikutuksia on mahdotonta ennustaa tällä hetkellä. Odotettavissa on sekä kysyntää lisääviä että vähentäviä muutoksia. Talousarviossa pysyminen vuo-den 2021 aikana tulee olemaan suuri haaste. Lapsimäärä vähenee

koko kaupungin alueella, mutta ei vielä mahdollista tiloista luopumista samassa suhteessa. Varhaiskasvatuksessa tulee valmistautua henkilöstön vähentämiseen, päiväkotien hallinnolliseen yhdistämiseen sekä mahdolliseen joistakin tiloista luopumiseen syksystä 2021 alkaen. Henkilöstön vähentäminen on mahdollista määräaikaisten palvelussuhteiden määrää vähentämällä sekä jättämällä avoimia vakansseja täyttämättä. Valtionavustushankerahoitusta ei ole mahdollista hakea saman laajuisena kuin aiempina vuosina. Sisäisten kehittämishankkeiden jatkomahdollisuuksia tulee arvioida tarkoin talouden näkökulmasta.

Perusopetus

Perusopetuksen järjestämistä ohjaa perusopetuslaki, perusopetusasetus sekä valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet. Kansalliset perusopetuksen kehittämisen painopistealueet on määriteltä hallitusohjelmassa ja sen toimeenpanoa ohjaavissa asiakirjoissa. Lisäksi Opetushallitus on määritellyt niin sanotun peruskoulufoorumin työskentelyn pohjalta tasa-arvoisen peruskoulun priorisoidut tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

Perusopetuslakia ja -asetusta ei ole viime vuosina merkittävästi uudistettu. Myöhemmin tarkemmin kuvattavan Oikeus oppia-kehittämishankkeen puitteissa tarkastellaan vuosien 2021 ja 2022 aikana perusopetuslainsäädännön edellyttämiä muutostarpeita oppimisen tuen laadun parantamiseksi ja inklusion edistämiseksi.

Perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön vuodesta 2016 alkaen. Valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita uudistettiin oppilaan arvioinnin osalta vuoden 2020 aikana. Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden toimeenpanon valtakunnalli-

nen arviointihanke käynnistyi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimesta vuonna 2016 ja jatkuu vuoteen 2020 saakka. Arvioinnissa tuotetaan tietoa koulutuksen ohjausjärjestelmän toimivuudesta ja vaikuttavuudesta, OPS-perusteiden tavoitteiden saavuttamista edistävistä ja estävistä tekijöistä sekä koulutuksen ohjausjärjestelmän ja OPS-perusteiden kehittämistarpeista. Hankkeen tavoitteena on arvioida, miten OPS-perusteiden tavoitteet ja sisällöt toteutuvat paikallisessa opetussuunnitelmatyössä. Lisäksi arvioidaan uudistusten toimivuutta koulujen arjessa. Arvioinnin tiedot ovat paikallisesti hyödynnettävissä kokonaisuudessaan vuonna 2021. *Lappeenrannan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman toteutumista arvioidaan vuoden 2021 aikana perusopetuksen strategisen toimintasuunnitelman toteutumisen arvioinnin yhteydessä.*

Vuosien 2021 – 2023 toiminnan suunnittelua ohjaa kansallisella tasolla opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valmisteilla oleva koko koulutusjärjestelmää koskeva **koulutuspoliittinen selonteko**. Eduskunta käsittelee sitä alkuvuonna 2021. Koulutuspoliittisen selonteon puitteissa valmistellaan linjauksia, joilla varmistetaan että koulutus- ja osaamistaso nousevat kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy, lapset ja nuoret voivat hyvin, koulutus rakentaa yhteiskunnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja että Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida. Perusopetuksen osalta keskeinen teema on oppimistulosten nostaminen sekä yhdenvertaisuuden turvaaminen koko Suomessa.

Osana hallitusohjelman toimeenpanoa opetus- ja kulttuuriministeriö on lisäksi käynnistänyt perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa parantavan Oikeus oppia-kehittämisohjelman toteutettavaksi vuosina 2020 - 2022. Tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä oppimiseroja sekä vahvistaa oppimisen tukea.

Oikeus oppia -kehittämishjelma sisältää lainsäädäntöön ja rahoitukseen tehtäviä uudistuksia sekä edistää yhdenvertaisuutta vahvistavia käytäntöjä ja toimintatapoja. Perusopetuksen osalta kehittämisohjelman toteuttamiseen on varattu vuosille 2020 – 2022 yhteensä 180 miljoonaa euroa.

Perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa vahvistavan ohjelman avulla etsitään tehokkaita toimenpiteitä eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseksi ja pienennetään ryhmäkokoja. Tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä sosioekonomisesta taustasta, maahanmuuttaja-taustasta tai sukupuolesta johtuvia oppimiseroja, sekä vahvistaa ja kehittää oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja lukutaitoa.

Opetushallituksen vahvistamat Peruskoulufoorumin priorisoidut tavoitteet liittyvät johtamisen ja osaamisen kehittämiseen, pitkäjänteiseen kehittämiseen, rahoitukseen ja opetussuunnitelman toimeenpanon tukeen, oppimisen tukeen, yksilöllisempiin oppimiskäytäntöihin sekä joustavampaan perusopetukseen sekä kouluun hyvinvoinnin kehittäjänä.

Paikallisella tasolla perusopetuksen kehittämistä ohjaa **Lappeenrannan kaupunginvaltuuston hyväksymä Lappeenranta 2033-strategia, koulutuspoliittinen ohjelma ja maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma** sekä lasten ja nuorten lautakunnan hyväksymä **perusopetuksen opetussuunnitelman toteutumisen varmistava strateginen toimintasuunnitelma**.

Vuosien 2021 – 2023 toiminnan suunnittelussa on huomioitu näköpiirissä olevat kansalliset ja paikalliset muutokset. Vuoden 2021 toiminnan suunnittelun osalta erityistä huomiota on kiinnitetty korona-

tilanteen vaikutukseen peruskoulujen toimintaedellytyksiin. Keskeisintä vuonna 2021 on, että peruskouluille voidaan turvata mahdollisimman hyvät olosuhteet perustehtävän suorittamiseen. Korona-tilanne ja sen epävarmuus kuormittavat niin oppilaita, perheitä kuin henkilöstöä ja siten erityisesti kuntakohtaisten kehittämistoimenpiteiden määrää ja laajuutta on tarpeen rajata mahdollisimman paljon.

Vuosien 2021 – 2023 aikana keskitytään sellaisten kansallisten kehittämishankkeiden toteuttamiseen, joihin on mahdollista saada valtionavustusta ja jotka edistävät paikallisiin kehittämishankkeisiin kirjattuja tavoitteita. Osana Oikeus oppia-hanketta tulee todennäköisesti edelleen jaettavaksi valtionavustusta opetusryhmien pienentämiseen. Lisäksi näköpiirissä on, että kerhotoiminnan kehittämiseen tulee haettavaksi valtionavustusta. Talousarvioesityksessä on varauduttu hankerahoituksen saamisen edellyttämiin omarahoitusosuuksiin tehdyn tarvearvion perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on syksyllä 2020 käynnistänyt valtionavustushaun vuoden 2021 loppuun mennessä toteutettavia vähintään neljän kunnan yhteisiä kehittämishankkeita varten, jotka edistävät Oikeus oppia-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Lappeenrannan kaupunki on koordinoinut maakunnallisen hankehakemuksen valmistelua yhdessä muiden kuntien ja Eksoten kanssa. Valmistellun hankkeen puitteissa on tarkoitus toimeenpanna Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa päivittämällä Eksoten kanssa yhdessä toteutettavia prosesseja. Lisäksi hankkeessa on tarkoitus kehittää yhteistyössä Eksoten kanssa psykiatrisen erikoissairaanhoidon piirissä olevien oppilaiden kokonaiskuntoutuksellista opetusta laajentamalla niin sanottua Myötätuuli-toimintamallia kaupungin eri osiin. Edelleen hankkeen tavoitteena on parantaa kolmiportaisen tuen laatua ja vaikuttavuutta erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä luku- ja kirjoitustaidon ja matematiikan osalta.

Lappeenrannan kaupungin toimintaperiaatteena on ostaa Karvin toteuttamat arvioinnit kansallisen otannan ulkopuolelle jääville kouluille. Arviointien hankkimiseen on varauduttava talousarviossa. Keväällä 2021 arvioidaan peruskoulun päättävien osaaminen A1-englanninkielessä sekä matematiikassa. Lasten ja nuorten lautakunta hyväksyi kesäkuussa päivitetyn toimintamallin oppilaiden perustaitojen arvioimiseksi ja oppimisvaikeuksien seulomiseksi. Aikaisempaa käytäntöä muutettiin päivittämällä arviointivälineet sekä tulosten kirjauksikäytäntö. Uudessa mallissa hyödynnetään saatavilla olevia digitaalisia arviointivälineitä sekä siirretään arviointiaineisto digitaalisesti opetuksen järjestäjän käyttöön. Aikaisemmin koulukohtainen arviointiaineisto on ollut ainoastaan koulun käytössä.

Opetustoimessa toteutetaan lukuvuoden 2020 – 2021 aikana tiedonhallintalain toimeenpanon edellyttämä kehitysprojekti konsernipalveluiden asiantuntijoiden johdolla. Myös henkilöstösuunnitelma päivitetään huomioiden palveluverkkotarkastelun yhteydessä laaditut oppilasmääräennusteet. Perusopetuksen johtamismalli on voimassa lukuvuoden 2020 – 2021 loppuun saakka. Lukuvuoden aikana on tarpeen arvioida mallin toimivuus ja uudistaa sitä tarvittavin osin.

Kaupungin tietohallinnon sekä Saimaan mediakeskuksen kanssa yhteistyössä toteutetaan tarvittavat digistrategian toimeenpanoon liittyvät uudistukset. Henkilöstön digi-osaamisesta huolehditaan ja siihen liittyvät kehitystarpeet selvitetään kansallisella Opeka-kyselyllä. Osana digistrategian toimeenpanoa vuonna 2020 valmisteltiin linjaukset yhdenmukaisten päätelaitteiden hankkimisesta kaikille opettajille. Osittain hankinnat pystyttiin toteuttamaan vuodelta 2019 siirtyneillä määrärahoilla. Vuoden 2021 osalta opettajien laitehankintoihin tarvitaan 70 000 €, ja varaus sisältyy talousarvioesitykseen.

Perusopetuksen oppilasmäärä muuttuu ennusteiden perusteella vuosina 2021 – 2023 seuraavasti (ensimmäinen luku 1-6 lk ja jälkimmäinen 7-9 lk):

- 2020 - 2021: $4175 + 2120 = 6295$
- 2021 - 2022: $4145 + 2127 = 6272$
- 2022 - 2023: $4165 + 2084 = 6249$
- 2023 - 2024: $4024 + 2123 = 6147$

Muutos on huomioitu talousarviovalmistelussa siten, että oppilas-kohtainen resurssikerroin säilyy nykyisellä tasolla (1-6-lk 1,843 ja 7-9-lk 2,185).

Syksyllä 2021 otetaan käyttöön Joutsenon uusi koulu ja Kesämäen koulun 6-9-luokkien opetukseen suunniteltu peruskorjattu osa. Lauritsalan uusi koulu valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä. Talousarvioesityksessä ei ole erillistä varausta uusien koulujen koulutarvikkeiden hankintaa varten. Tavoitteena on yrittää käyttösuunnitelman laadintavaiheessa varata alkuvaiheen lisähankintoja varten tarvittavat määrärahat. Kaluste- ja irtaimistohankintoihin määrärahat on varattu.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen järjestämistä ohjaa lukiolaki, lukioasetus sekä valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet. Laki ylioppilastutkinosta säätelee ylioppilastutkinnon järjestämistä. Kansalliset lukio-koulutuksen kehittämisen painopistealueet on määritelty hallitusohjelmassa ja sen toimeenpanoa ohjaavissa asiakirjoissa.

Lukiolaki uudistui vuonna 2018. Laki ylioppilastutkinnoista uudistettiin vuonna 2019. Lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelman perusteet vahvistettiin vuonna 2019 ja ne tulevat voimaan lukuvuoden

2021 – 2022 alusta lukien. Valmisteilla oleva oppivelvollisuuden laajentamista koskeva laki vaikuttaa voimaan tullessaan lukiokoulutuksen budjetin osalta opiskelijoiden oppimateriaalien maksuttomuuteen. Oppivelvollisuus uudistuksen myötä nuoren oppivelvollisuus päättyisi, kun hän täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Lukiolain uudistuksen tavoitteena on ollut lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden ja -valmiudet antavana koulutusmuotona sekä vahvistaa koulutuksen laatua, oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä korkeasteen opintoihin. Ylioppilaskokeita on uudistettu muun muassa siten, että kaikki ylioppilaskokeet suoritetaan sähköisesti.

Paikallisesti lukiokoulutuksen järjestämisestä päätetään lukiodien opetussuunnitelmissa. Paikallisessa kehittämistyössä huomioidaan kansalliset lainsäädäntö- ja normimuutokset sekä kehittämisen painopistealueet. Paikallisen kehittämistyön linjaukset on kirjattu Lappeenrannan kaupunginvaltuuston hyväksymiin kaupungin strategiaan, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan ja koulutuspoliittiseen ohjelmaan sekä lasten ja nuorten lautakunnan hyväksymään lukiodien strategiseen kehittämissuunnitelmaan ja opetustoimen digistrategiaan.

Viime vuosina lukiokoulutukseen on kohdistunut paljon muutoksia. Lappeenrannan lukiokoulutuksessa lainsäädäntömuutokset on toimeenpanttu. Lukiot ovat aloittaneet uusien opetussuunnitelmien valmistelun vuonna 2020 ja valmistelua jatketaan vuonna 2021 siten, että uudet opetussuunnitelmat voidaan ottaa käyttöön elokuussa 2021. Lukiot ovat saaneet valtionavustusta opetussuunnitelmauudistuksen valmisteluun. Osana kaupungin strategian toimeenpanoa on

valmisteltu esimerkiksi lukiodien ja korkeakoulujen yhteistyömuotoja yhdessä LUT yliopiston kanssa ja lukiodien tiedelinjan valmistelu on aloitettu syksyllä 2020. Osana tiedelinjavalmistelua Lyseon lukiolle on haettu luonnontieteiden opetuksen erityistehtävää Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saadun tiedon mukaan hakemuksen käsittelyaika on niin pitkä, että erityistehtävän mukaiselle luonnontieteisiin painottuvalla tiedelinjalla opiskelu olisi mahdollista aloittaa lukuvuoden 2022 – 2023 alusta lukien, mutta kurssitarjotin on jo syksyllä 2021 aloittavien uusien opiskelijoiden hyödynnettävissä. Lukiodien strategisen kehittämissuunnitelman puitteissa on kehitetty erityisesti opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviä toimintamalleja.

Vuosien 2021 – 2024 toiminnan suunnittelussa on huomioitu näköpiirissä olevat muutokset. Vuoden 2021 osalta erityistä huomiota on kiinnitetty koronatilanteen vaikutukseen lukiodien toimintaedellytyksiin. Keskeistä vuonna 2021 on, että lukioille voidaan turvata mahdollisimman hyvät olosuhteet perustehtävän suorittamiseen. Korona-tilanne ja sen epävarmuus kuormittaa niin opiskelijoita kuin henkilöstöä ja siten erityisesti kuntakohtaisten kehittämistoimenpiteiden määrää ja laajuutta on tarpeen rajata mahdollisimman paljon.

Vuosien 2021 – 2024 toiminnan suunnittelua ohjaa kansallisella tasolla perusopetuksen tavoin Opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valmisteilla oleva koko koulutusjärjestelmää koskeva koulutuspoliittinen selonteko. Lukiokoulutuksen osalta keskeinen teema valmistelussa on lukion opetuksen, ohjauksen ja oppimisen tuen parantaminen, tulevaisuuden tarpeen mukaisten osaamis- ja sivistystavoitteiden saavutettavuus ja saavutettavuuden turvaaminen.

Paikallisella tasolla kaupungin strategian päivitys huomioidaan lukio-koulutuksen kehittämisen tulevien vuosien painopistealueiden valinnassa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, koulutuspoliittisen ohjelman ja lukioden strategisen kehittämissuunnitelman toimeenpanoa jatketaan vuosittain erikseen määriteltävien kehittämistoimenpiteiden muodossa.

Lukiokoulutuksen kehittämistoiminnan osalta vuonna 2021 keskitytään ensisijaisesti opetussuunnitelman valmisteluun. Sen puitteissa toimeenpannaan paikallisten kehittämissuunnitelmien osalta seuraavat asiat:

- tiedelinja-konseptin valmistelu
- korkeakouluyhteistyön toimintamalli
- työelämäyhteistyön toimintamalli
- Eksoten kanssa yhdessä toteutettavat prosessit opiskeluhuollon osalta

Osana kaupungin strategian toimeenpanoa jatketaan hyvinvointiohjaajan toiminnan kehittämistä olemassa olevalla rahoituksella kevätlukukauden 2021 loppuun saakka.

Lukioiden opetusresurssia leikattiin lukuvuotta 2020 – 2021 varten 70 kurssia. Tämä pienensi opetusresurssin opiskelijakohtaista kerrointa (1,39 -> 1,35), koska opiskelijoiden määrä ei pienentynyt. Lukiopaikkoja varataan edelleenkin 50 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Lukuvuonna 2021 – 2022 opiskelijamäärä kasvaa ennusteen mukaan 6 opiskelijalla eli kokonaismäärä on 1168. Lukuvuonna 2022 – 2023 opiskelijamäärä tulee olemaan 1190 ja lukuvuonna 2023 – 2024 1196. Rehtoreiden mukaan pienennetyn kertoimen mukaan opetus on saatu järjestettyä, mutta opetusryhmien koko on kasvanut. Lukuvuodelle 2020 - 2021 saatu korona-avustus helpottaa ope-

tuksen järjestämistä lukuvuoden 2020 – 2021 aikana. Talousarviovalmistelussa on huomioitu opiskelijamäärien muutokset ja palkkarahojen budjetoinnissa käytetty lukuvuoden 2020 - 2021 leikattua resurssitasoa. Mikäli lukiokoulutuksen budjetti ylittyy, on mahdollista, että opiskelijakohtaista kerrointa tulee hieman pienentää.

Tavoitteena on tarkastella Lyseon lukion musiikkiteatterin toimintaan liittyviä linjauksia lukuvuoden 2020 - 2021 aikana. Mikäli lukion tuntikehys jaetaan nykyisellä kertoimella, se mahdollistaa muualla kuin teatterissa esitetyn näytöksen tuottamisen nykyisten resurssien puitteissa. Mikäli haluttaisiin toteuttaa laajempi esitys joka toinen vuosi, se edellyttäisi noin 20 000 € lisämäärärahaa, mikä tulisi kattaa lukiokoulutuksen keskitetyistä varauksista. Mahdollisuudet tähän tarkentuvat tilinpäätöksen jälkeen.

Lisäksi toteutetaan tiedonhallintalain edellyttämä kehitysprojekti yhdessä konsernipalveluiden asiantuntijoiden johdolla. Myös henkilöstösuunnitelma päivitetään. Kaupungin tietohallinnon sekä Saimaan mediakeskuksen kanssa yhteistyössä toteutetaan tarvittavat digistrategian toimeenpanoon liittyvät uudistukset. Henkilöstön digiosaamisesta huolehditaan ja siihen liittyvät kehitystarpeet selvitetään kansallisella Opeka-kyselyllä.

Vuoden 2021 aikana arvioidaan lukiolain, ylioppilastutkinnon järjestämistä koskevan lain sekä korkeakoulujen opiskelijavalintauudistuksen vaikutuksia opiskelijoiden ohjauksen tarpeen muutoksiin. Samoin tarkastellaan kaksoistutkintoa suorittavien opiskelijoiden opintojen suorittamista koskevaa sopimusta Saimaan ammattiopiston kanssa. Arvio on, että ohjauksen sekä opetuksen tarve on kasvanut uudistusten myötä. Samoin vuoden 2021 aikana päätetään tarvittavista muutoksista aineopiskelijoiden opintojen suorittamiseen liittyen vuoden 2020 aikana valmistellun selvityksen pohjalta.

Nuorisotoimi

Kaupungin strategiarahoituksen turvin ohjaamotoiminta on juurrutettu osaksi nuorten palveluita. Ohjaamon tavoitteena on alle 30-vuotiaiden nuorten aikuisten työllisyyden ja koulutuksen edistämisen sekä yksilöllinen ja kokonaisvaltainen arjen hallinnan tukeminen. Nuorisotoimella on vastuu ohjaamotoiminnan toteuttamisen koordinoinnista. Valtio on kohdennanut TE-toimistojen kautta nuorten asiointijaresurssia lukuisiin Suomen ohjaamoihin sekä psykososiaalista tukea Onni-hankkeen kautta Ohjaamo Lappeenrantaan. Ohjaamon jatkuvan kehittymisen edellytyksenä on moniammatillinen ja monialainen yhteistyö TE-toimiston, Eksoten eri nuorten palvelumuotojen sekä lukuisten nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Tavoitteena on tarjota jatkossakin nuorille matalan kynnyksen palveluohjaukseen erikoistunut yhden luukun paikka, josta nuori saa nopeasti ja joustavasti omiin tarpeisiinsa kohdistuvaa tukea, neuvontaa ja apua. Toimintaa kehitetään yhdessä muiden toimijoiden ja asiakkaiden kanssa. Ohjaamotoiminta jatkuu vastuualueen perusrahoituksella.

Vuonna 2021 Lappeenrannassa tarjotaan Opetushallituksen tuke-
maa koulujen kerhotoimintaa lähes jokaisessa ala- ja yläkoulussa koulupäivän aikana tai heti koulupäivän päätyttyä. Strategiarahoituksella tarjotaan vuosina 2019–2021 koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä taiteen perusopetuksen järjestäjien toteuttamana TAIDE-kerhoja (kuvataide, sirkus, käsityö, tanssi ja keväällä 2021 mahdollisesti myös musiikki). Strategiahanke *Koululaisten iltapäivätoimintaan taiteen perusopetusta* päättyy 31.5.2021. Lappeenranta seuraa aktiivisesti ”Suomen mallin” kehittämistä ja osallistuu aukeaviin rahoitushakuihin mahdollisuuksien mukaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Etelä-Karjalan kuntien rahoittama lastenkulttuurikeskus Metku kehittää vuonna 2021 taide- ja kulttuurisisältöisiä menetelmiä ja taidelaitosten yleisötyötä ajankohtaisiin tarpeisiin reagoiden. Lappeenranta on Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsen, Etelä-Karjalan muut kunnat ovat liiton informaatiojäseniä. Vuonna 2021 Metku kirjaa maakunnallisen lastenkulttuuristrategian ja jalkauttaa tasa-arvoisen taideharrastamisen Suomen mallia (harrastustakuu) ja laatukäsikirjaa. Perustehtävänä Metku ylläpitää kuntakohtaisia kulttuurikasvatusohjelmia, jotka ovat osa valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita (2016) ja keväällä 2019 päivitettyä lakia kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019), sekä työstää Taidetestaajat-hankkeen jatkotoimia osana valtakunnallista koordinaatiota. Lisäksi Metku vastaa Lappeenrannan strategiaohjelma Kulttuurisuihkusta, joka tutustuttaa kaupungin 3. ja 7. luokkalaiset teatteriin toukokuuhun 2021 asti.

Lappeenranta on ollut Unicefin lapsiystävällinen kunta vuodesta 2015 alkaen. Lapsiystävällinen kunta -koordinaatiota ja kuntalaisten osallisuutta edistämään on palkattu määräaikainen osallisuuskoordinaattori, jonka työtehtävänä on kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen ja löytää uusia vaikuttamismuotoja jo olemassa olevien rakenteellisten vaikuttajaryhmien tueksi sekä saada asukkaiden osallisuuskokemuksia näkyviksi. Osallisuuskoordinaattorin toiminta-alueena on koko hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala. Lapsen oikeuksien toteutumiskartoituksen perusteella laaditaan toimenpideohjelma lapsen oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi.

Koulunuorisotyöntekijät ovat toimineet kaupungin strategiarahoituksen turvin 7 – 9 vuosiluokkien kouluilla vuoden 2020 loppuun asti ja Ammattiopisto Sampossa toiminta jatkuu kesään 2021 asti. Koulunuorisotyöntekijöiden tavoitteena on ollut lisätä yhteisölli-

syyttä, kouluviihtyvyyttä sekä edistää turvallisuutta ja koulun toimintakulttuurin kehittämistä nuorten tarpeet huomioiden ja nuorten tarpeet huomioivaksi. Samossa koulunuorisotyöntekijän ydintehävä on ehkäistä opiskelujen negatiivisia keskeyttämisistä sekä myös tukea nuorta arjen hallinnassa. Koulussa tehtävään nuorisotyöhön on haettu valtionavustusta koronahaittojen ehkäisemiseksi. Mikäli avustushakemus hyväksytään, koronahaittojen ehkäisyyn suunnattua koulussa tehtävää nuorisotyötä käydään toteuttamaan avustussumman mahdollistamassa laajuudessa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimen hallinnossa tapahtuu vuonna 2021 henkilömuutoksia kulttuuritoimenjohtajan siirtyessä eläkkeelle. Kulttuuritoimenjohtajan tehtävät on vuodesta 2010 lähtien hoidettu kirjastotoimenjohtajan tehtävien rinnalla. Kulttuuripalvelujen johtamisresurssiin tulee kiinnittää huomiota kulttuuritoimenjohtajatehtävien uudelleenjärjestelyissä, jotta vastuualueen palvelujen johtaminen ja kehittäminen turvataan jatkossa parhaalla mahdollisella tavalla. Mikäli Saimaa-ilmiö 2026 toteutuu, se tulee vaikuttamaan vahvasti kulttuuritoimenjohtajan tehtäviin, ja tulisi huomioida myös tehtäväjärjestelyissä.

Kirjaston toimipisteisiin toteutettu omatoimivarustelu on vahvistanut kirjastopalvelujen saatavuutta laajempien aukiolojen kautta, ja omatoimipalveluja tullaan kehittämään edelleen. Henkilökohtaisen palvelun tarve ei kuitenkaan poistu missään kirjaston toimipisteessä, ja siitä huolehditaan myös jatkossa. Kirjastoilla on myös suuri merkitys asukkaiden yhteisinä ja yhteisöllisinä kokoontumis- ja tapahtumatiloina. Pääkirjaston peruskorjausta on suunniteltu yhdessä asukkaiden kanssa, ja tilasuunnittelun edetessä on katsottava pitkälle tulevaisuuteen yleisistä kirjastoista annetun lain hengessä, asukkaiden

palvelu- ja kokoontumistarpeita kuunnellen ja kirjastojen jatkuvasti kehittyviä palvelumuotoja ennakoiden. Kirjastoauton palveluja maaseutualueilla kehitetään.

Sähköisten kirjastoaineistojen ja -palvelujen tarjonta on vakiinnuttanut asemansa perinteisempien aineistojen ja palvelujen rinnalle - tosin e-aineistojen lainaus on edelleenkin pieni osa kirjastojen kokonaislainauksesta. Kirjasto on aktiivisesti mukana kehityksessä tarjoamalla mm. mediaohjaajan palveluja ja uudistuvia e-aineistoja, sekä saattamalla päätökseen virtuaalikirjastohankkeen, jonka etenemistä ja tuloksia seurataan mielenkiinnolla. Kirjaston perinteinen lakisääteinen tehtävä lukutaidon edistäjänä on edelleenkin hyvin ajankohtainen, ja tehtävää toteutetaan monin eri tavoin osana kirjaston vakiintunutta toimintaa, sekä myös hankkeiden ja monipuolisten tapahtumien kautta.

Kirjastolla on edelleen Etelä-Karjalan Heili-kimpan toiminnan vetovastuu.

Kirjastopalveluihin on vuoden 2021 aikana tulossa merkittäviä henkilöstömuutoksia: kirjastotoimenjohtaja, palvelujohtaja, musiikki-osaston johtaja sekä mahdollisesti muutakin henkilöstöä jää eläkkeelle. Henkilöstön eläköityminen jatkuu seuraavina vuosina. Kirjastopalvelujen kehittämisen kannalta on tärkeää huolehtia siitä, että vapautuvat tehtävät täytetään kirjastoalan osaajilla siten, että varmistetaan kirjastopalvelujen johtamis- ja asiantuntijaresurssit myös tuleville vuosille.

Museo tuottaa asiakasta lähellä olevia monipuolisia, kehittyviä ja osallistavia museopalveluita. Uuden museolain voimaantuminen ja alueellinen vastuumuseo -nimike toi uusia tehtäviä museoon vuo-

den 2020 alusta. Alueelle siirtyi erityisesti rakennetun kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain määrittämiä tehtäviä. Alueellisen vastuumuseon toiminnan vakiinnuttaminen ja ministeriön kanssa tehdyn 3-vuotissopimuksen toteuttaminen jatkuu vuoden 2021 aikana.

Museo hoitaa ja käyttää kokoelmiaan aktiivisesti, toimii asiantuntijana ja vaikuttajana erilaisissa verkostoissa. Näyttelytoiminnassa otetaan huomioon suurta yleisöä kiinnostavat laajemmat aiheet ja paikalliset ja erityisteemat. Yhdessä enemmän -yleisötyöpajojen kautta saatua aineistoa hyödynnetään tulevassa museon perusnäyttelyssä ja yleisön osallistamista jatketaan. Aktiivinen yleisötyö kaikenikäisten kanssa on merkittävä osa toimintaa. Yhteistyötä tehdään muiden museoiden ja taide- ja kulttuurialan organisaatioiden kanssa.

Museo on mukana valtakunnallisissa museoalan kehittämishankkeissa ja kansainvälisessä museotoiminnassa. Toimintakauden aikana jatketaan työhyvinvoinnin kehittämistä. Kymmenen vuoden vuokrasopimuksella saatu kokoelmien säilytystila on väliaikainen ratkaisu. Kulttuurihistoriallisen esineistön puhdistus ja siirtäminen väliaikaisiin tiloihin on edelleen käynnissä ja se vie sekä taloudellisia että työvoimaresursseja toimintakauden aikana. Servitetaan edelleen myös Kaakkois-Suomen yhteisen kokoelmakeskuksen mahdollisuutta.

Valtakunnallisen tunnustuksen saanut kokoelmien avaaminen yleisölle jatkuu kansallisen Finna-portaalin kautta. Samalla edistetään asukkaiden ja yleisöjen omatoimista sähköisten kulttuuriaineistojen löytämistä ja käyttöä. Uusi museotietojärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta. Etelä-Karjalan museon sisäilmaongelmaa korjataan remontilla ja uuden perusnäyttelyn tekeminen jatkuu toimintakauden aikana.

Kaupunginorkesterin pitkän tähtäimen tavoite on kehittyä 32 muusikkoa käsittäväksi Saimaa Sinfoniettaaksi. Tällä hetkellä on vakiintunut yhteistyö Mikkelin kaupunginorkesterin (12-jäsenisen jousiorkesterin) kanssa, jonka myötä konsertoidaan tällä hetkellä 4-5 kertaa vuodessa rahoituksen mukaisesti molemmissa kaupungeissa sekä mm. Saimaan alueen konserttisaleissa tilauksesta. Saimaa Sinfoniettan kehittämiselle on nyt avautumassa uudenlaisia mahdollisuuksia Lappeenrannan ja Mikkelin orkestereiden yhteisen taiteellisen johtajan/pääkapellimestarin myötä. Valtionosuusjärjestelmän valmisteilla olevat muutokset 2020–2021 voivat vaikuttaa kaupunginorkesterin toimintaan maamme pienimpänä sinfoniaorkesterina sekä Saimaa Sinfoniettan tulevaan toimintaan kuin myös meneillään oleva koronapandemia. Saimaa Sinfoniettan kehittäminen vaatisi tehtyjen selvitysten valossa taloudellisia lisäresursseja. Kaupunginorkesteri tekee vuosittain 50–60 eri konserttiproduktiota pääpainona klassinen orkesterimusiikki. Orkesterin tärkeänä painopistealueena on jo vuosia ollut koululais-, hoivakoti- ja sairaalakonsertoinnit, joita jatketaan säännöllisesti orkesterin koon sallimin mahdollisuuksin (21 vakinaista muusikkoa).

Teatteri pyrkii yhä saamaan uudesta sijainnistaan lisäarvoa toiminnalleen ja löytämään synergiaa kauppakeskuksen muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö uuden kahvila- ja ravintolapalvelujen tuottajan kanssa on alkanut. Teatterissa toteutetaan kullissikierroksia, järjestetään avoimia harjoituksia, klubi-iltoja, runo-, yhteislaulu- ja keskustelu-tilaisuuksia. Yleisötyötä ja osallistamista pyritään mahdollisuuksien mukaan kehittämään. Tilojen ulosvuokrauksella tavoitellaan erityisesti kokous- ja seminaarijärjestäjiä, mutta myös muunlaisia tapahtumia. Näyttämötoiminnan keskeiset tavoitteet ovat korkea taiteellinen taso, omaleimaisuus ja tarjonnan monipuolisuus. Vuodessa tuotetaan yhteensä 4–6 ensi-iltaa suurelle ja pienelle näyttämölle.

Ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman kattavasti eri ikäryhmät sekä myös eri tyylit: kotimainen ja ulkomainen draama, klassikot ja uudet näytelmät, musiikkiteatteri, komedia, lapsille ja nuorille suunnattu teatteri jne. Yhteistyötä tehdään kaupungissa toimivien alan organisaatioiden/järjestöjen ja oppilaitosten kanssa. Myynnin tueksi on rakennettu erilaisia tuotepaketteja ja kampanjoita, jotka innostavat ja helpottavat katsojaa hänen ostaessaan pääsylippuja teatteriin. Katsojamäärien lisäämiseksi selvitetään yhteiskuljetusten käyttöönottoa maaseutualueilla.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tulevia vuosia ohjaa edelleen vuonna 2019 valmistunut Myö liikuttaa – Lappeenrannan liikkumishjelma 2025. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten liikkumista. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä eri hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tietoisuutta liikkumisen edistämisen toimenpiteistä sekä lisäämällä eri sidosryhmien välistä yhteistyötä. Ohjelman puitteissa tarkastellaan myös liikuntatoimen sisäisiä toimenkuvia ja vastuualueita sekä rakennetaan toimiva yhteistyömalli kaupungin ja urheiluseurojen välille. Vuonna 2021 otetaan käyttöön koko henkilöstön yhteistyömenettelyllä valmisteltu liikuntatoimen kehittämissuunnitelma toimenpiteineen.

Liikunnanohjauksen resursseja on viime vuosina lisätty muokkaamalla työntekijöiden työkuvia. Järjestelyillä on saavutettu hyviä tuloksia mm. henkilökohtaisessa liikuntaneuvonnassa.

Valtuustokauden yhtenä painopistealueena liikunnanohjauksessa on lasten ja nuorten liikkumisen lisääminen sekä aktivoiminen mm. Liik-

kuva Koulu -toiminnan avulla. Toisena painopisteenä on liikuntaneuvonnan laajentaminen koskemaan myös seniori-ikäisiä ja lappeenrantalaisia lapsiperheitä sekä työikäisiä.

Seurayhteistyön kehittämistä jatketaan. Mahdollistetaan lähiliikuntapaikkojen kunnossapito myös maaseutualueilla. Maaseutualueilla pyritään järjestämään seniori-ikäisten ohjattua kuntoliikuntaa.

Liikuntapaikkojen sähköiset verkkopalvelut, liikuntaryhmien ilmoittautumisjärjestelmä, kunnossapidon avoin sähköinen informaatio, itsepalveluautomaatit, tilavarausjärjestelmän ja sähköisen kulunvalvonnan uudistaminen entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi on tärkeä liikuntatoimen kehittämistavoite lähivuosina. Tämä on tärkeää myös kaupungin tapahtumatoiminnan kehittämisen kannalta.

Liikuntapaikkojen kunnossapito muodostaa merkittävimmän osan liikuntatoimen vuotuisista kokonaismenoista. Kunnossapidon osalta sen organisointia, johtamisjärjestelmää sekä toimintatapoja kehitetään järjestelmällisesti.

Liikuntapaikkarakentamisessa ulkoliikunta-alueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakennuttaminen on keskitetty liikuntatoimeen. Vuonna 2021 valmistuu liikuntapaikkarakentamisen suuntaa ohjaava Missä myö liikuttaa – liikuntapaikkarakentamisen suunta 2025 asiakirja. Talonrakennushankkeissa liikuntatoimi on käyttäjien edustajana valmistelemassa isoja talonrakennushankkeita lähivuosina.

Kisapuiston pääjäähallin korvaavan uuden monitoimijäähallin sekä sisäharjoitteluhallin päätökset ovat valmistelussa. Liikuntatoimen näkemyksen mukaan mm. yleisurheilun talviaikaisiin lajiharjoittelu-

olosuhteisiin sisätiloissa tulisi saada aikaan parannus lähitulevaisuudessa, lisäksi hallin tilojen tulisi palvella mahdollisimman hyvin myös muita liikuntalajeja. Länsialueen palveluratkaisuissa ja isoissa kouluhankkeissa liikuntasaliratkaisu on tehtävä niin, että myös salibandy ja muu iltaiikojen tilatarve huomioidaan.

Ulkoliikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita on paljon. Ulkoilureittejä perusparannetaan edelleen sekä panostetaan edelleen matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkoihin.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella toimialan käytössä olevissa toimitiloissa tehdään merkittäviä peruskorjauksia ja uudistilojen rakentamista. Tilatehokkuutta tavoitellaan suunnittelemalla tilat mahdollisimman tehokkaiksi, toimiviksi ja muunneltaviksi. Lisäksi tarvitaan toimia olemassa olevien tilojen vähentämiseksi. Nämä ovat tarpeen, jotta tulevina vuosina käyttömäärärahat riittävät toimintaan sekä toimitilakustannuksiin. Jos rakentamishankkeet viivästyvät, aiheutuu lisäkustannuksia, pulmia palveluissa sekä usein myös uusia väistötilatarpeita.

Toinen koko toimialaa koskeva riski on valtion hankerahoituksen päättymisen tai vähenemisen. Myös omarahoitusosuuden varaaminen tuottaa haasteita. Lähes kaikki kehittämistyö toimialalla on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön tai aluehallintoviraston myöntämien hankerahoitusten varassa. Mikäli hankerahoitusta ei saada, heikentää se olennaisesti uudistumista.

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Keskeisimmät riskit liittyvät varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyteen ja alueelliseen kohtaamiseen. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, työllisyyden kehitys, lainsäädännölliset muutokset ja opetus- ja kulttuuriministeriön varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017–2030, voivat lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää, jolloin nykyinen toimintakapasiteetti ja talousarvioraami vuodelle 2021 ei tule riittämään. Toisaalta ikäluokkien pieneneminen voi vähentää kysyntää ja tasapainottaa tilannetta. Toimiala pyrkii vaikuttamaan riskin toteutumiseen ennakoimalla ja varautumalla kysynnän muutoksiin.

Joidenkin käytössä olevien rakennusten kunto muodostuu edelleen riskitekijäksi. Eri syistä johtuvat tilapäisjärjestelyt paitsi kuormittavat henkilökuntaa ja huoltajia, lisäävät päiväkodin johtajien työmäärää merkittävästi sekä tuottavat lisäkustannuksia. Väliaikaiset tilat sopivat vain tyydyttävästi varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa edelleen. Myös vireillä olevien rakennushankkeiden aikataulujen mahdollinen viivästyminen voi muodostua riskitekijäksi ja aiheuttaa tarvetta väliaikaisille tiloille.

Henkilöstön ikääntyminen muodostaa riskin kelpoisen henkilöstön saatavuuden näkökulmasta. Vaikka varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoiden sisäänottomäärää yliopistoihin on lisätty, koulutetaan heitä edelleen eläkepoistumaan nähden liian vähän. Riskinä onkin erityisesti esiopetuskelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus. Opetus- ja kulttuuriministeriö on uudistanut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia osana uutta varhaiskasvatustalainia.

Vanhempien mahdollisuus valita varhaiskasvatuspaikka voi johtaa tarpeeseen sopeuttaa omaa toimintaa. Sopeuttaminen on mahdollista tehdä luonnollista poistumaa hyödyntäen sekä joistakin tiloista luopumalla.

Perusopetus

Koronatilanne on merkittävin riski perusopetuksen näkökulmasta. Riskinä on henkilöstön sekä oppilaiden ja huoltajien sairastuminen sekä psyykinen kuormittuminen tilanteen johdosta. Psyykinen kuormittuminen johtuu sairastumisen pelosta sekä opetusjärjestelyihin tehdyistä muutoksista. Sairastumisen pelko kuormittanee eniten riskiryhmiin kuuluvaa henkilöstöä sekä riskiryhmiin kuuluvia oppilaita ja heidän huoltajiaan. Sama koskee henkilöitä, joiden perheenjäsen kuuluu riskiryhmään. Epidemian leviämisen ehkäisytöimenpiteet kuormittavat henkilöstöä työmäärän lisääntymisen ja työtapojen muutosten johdosta. Opettajilla ja ohjaajilla on enemmän valvontatehtäviä. Pedagogisesti ryhmien erillään pitäminen vaikuttaa siihen, että esimerkiksi yhteisopettajuutta ja opetusryhmien joustavaa ryhmittelyä ei ole mahdollista tehdä.

Riskien torjuntaan on varauduttu huolehtimalla viranomaisohjeiden ja suositusten mukaisella toiminnalla ja tiiviillä yhteistyöllä Eksoten kanssa. Koulut ovat laatineet varautumissuunnitelmat epidemiatilanteen heikkenemistä ja esimerkiksi osittaista etäopetukseen siirtymistä varten. Sisäiseen ja ulkoiseen viestintään on kiinnitetty paljon huomiota.

Keskeisimmät muut riskit liittyvät käytettävissä olevien rakennusten kuntoon ja usean ison uudisrakennuksen samanaikaiseen käyttöön-

ottoon. Riskinä tiettyjen koulujen osalta on sisäilmaongelmien paheneminen niin nopeasti, että suunnitellut rakennushankkeiden ja väistötiloihin siirtymisen aikataulut eivät ole riittävän nopeita. Lisäksi riskinä ovat rakentamishankkeiden viivästymiset, jotka pidentävät väliaikaisten järjestelyjen aikaa. Väliaikaiset järjestelyt kuormittavat koulujen henkilöstöä sekä oppilaita ja heidän perheitään sekä lisäävät merkittävästi rehtoreiden työmäärää.

Sisäilmaongelmakohteiden työntekijöiden herkistyminen, työkyvyn aleneminen tai menetys ja oppilaiden herkistyminen ongelmakohteissa, voivat johtaa tilanteeseen, jossa sopivia korvaavia tiloja heille on erittäin vaikea löytää. Sisäilmasta ja väistöihin liittyvistä suurista muutoksista johtuvien sairauslomien lisääntyminen on myös tunnistettu riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa. Lisäksi henkilöstön kokonaishyvinvoinnin tukemiseen tulee panostaa entistä paremmin. Voimavarat joudutaan suuntaamaan perustoimintojen turvaamiseen.

Kun tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä laitteiston uusimiseen mallia, jolla varmistetaan ajantasaiset laitteistot kaikille. Tämän lisäksi yhteistyötä Meita Oy:n kanssa on edelleen tiivistettävä.

Riskikartoituksen yhteydessä on tullut esille, että koulujen lähialueen liikennejärjestelyt aiheuttavat riskin oppilaille muun muassa huoltajien saattoliikenteen vuoksi. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan kanssa.

Perusopetuksen kehittäminen tapahtuu lähes kokonaan hankerahoitteisesti, jolloin omarahoituksen varaaminen talousarvioon sekä resursointi hankehallinnon toteuttamiseen on tärkeää. Tämä on talouden tiukentuessa vaikeaa ja aiheuttaa riskin kehittämistyöhön suunnattujen voimavarojen ja resurssien vähenemiseen sekä vaaran, että hankkeiden toteutus epäonnistuu. Toimiala voi vaikuttaa riskiin varmistamalla, että hankehallinnon osuus huomioitu riittävässä määrin hankkeiden toteutuksessa sekä tekemällä yhä kiinteämpää yhteistyötä konsernihallinnon kanssa hankkeiden hallinnon osalta.

Lukiokoulutus

Korona-tilanne on perusopetuksen tavoin merkittävin riski myös lukiokoulutuksessa. Riskinä on henkilöstön sekä opiskelijoiden ja huoltajien sairastuminen sekä psyykinen kuormittuminen tilanteen johdosta. Psyykinen kuormittuminen johtuu sairastumisen pelosta sekä opetusjärjestelyihin tehdyistä muutoksista. Sairastumisen pelko kuormittanee eniten riskiryhmiin kuuluvaa henkilöstöä sekä riskiryhmiin kuuluvia opiskelijoita ja heidän huoltajiaan. Sama koskee henkilöitä, joiden perheenjäsen kuuluu riskiryhmään. Epidemian leviämisen ehkäisytöimenpiteet kuormittavat henkilöstöä työmäärän lisääntymisen ja työtapojen muutosten johdosta. Opettajilla on enemmän valvontatehtäviä. Pedagogisesti ryhmien erillään pitäminen vaikuttaa muun muassa mahdollisuuteen järjestää yhteisiä tapahtumia.

Riskien torjuntaan on varauduttu huolehtimalla viranomaisohjeiden ja suositusten mukaisella toiminnalla ja tiiviillä yhteistyöllä Eksoten kanssa. Lukiot ovat laatineet varautumissuunnitelmat epidemiatilanteen heikkenemistä ja esimerkiksi etäopetukseen siirtymistä varten. Sisäiseen ja ulkoiseen viestintään on kiinnitetty paljon huomiota.

Lukiokoulutuksessa laaditaan ja toteutetaan vuoden 2021 aikana uutta opetussuunnitelmaa, tämä vaatii henkilökunnalta paljon työtä ja toiminnan kehittämistä. Muutoksen vauhti ja suuruus voi aiheuttaa riskin henkilökunnan osalta työssä jaksamisessa. Toimiala voi vaikuttaa riskiin suuntaamalla riittävästi koulutusta sekä työaikaa muutoksen toteuttamiseen sekä priorisoimalla harkinnanvaraisia kehittämishankkeita.

Kun tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä laitteiston uusimiseen mallia, jolla varmistetaan ajantasaiset laitteistot kaikille. Tämän lisäksi yhteistyötä Meita Oy:n kanssa on edelleen tiivistettävä. Mikäli lukiokoulutuksen kehittämismäärärahaa joudutaan osoittamaan opetustoimintaan, on riskinä, että opetuskäytössä olevan tieto- ja viestintätekniikan laitekannan ylläpitämistä supistetaan kehittämisen sijaan.

Opetustoimen taloudellisena riskinä on rahoituksen osalta valtion-osuuksien riittämättömyys erityisesti lukiokoulutuksessa. Uusien lakisääteisten velvoitteiden kustannusvaikutusten arviointi ja niihin varautuminen on haastavaa, mikäli valtiolta saatava rahoitus ei kata täysimääräisesti uusia kustannuksia. Lukiokoulutuksen kehittäminen tapahtuu lähes kokonaan hankerahoitteisesti, jolloin omarahoituksen varaaminen talousarvioon sekä resursointi hankehallinnon toteuttamiseen on tärkeää. Tämä on talouden tiukentuessa vaikeaa ja aiheuttaa riskin kehittämistyöhön suunnattujen voimavarojen ja resurssien vähenemiseen sekä vaaran, että hankkeiden toteutus epäonnistuu. Toimiala voi vaikuttaa riskiin varmistamalla, että hankehallinnon osuus huomioitu riittävässä määrin hankkeiden toteutuksessa sekä tekemällä yhä kiinteämpää yhteistyötä konsernihallinnon kanssa hankkeiden hallinnon osalta.

Nuorisotoimi

Rahoitusta strategiahankkeilla kokeiltuihin ja hyväksi havaittuihin toimintamuotoihin ei pystytty osoittamaan nuorisotoimesta. Koulunuorisotyön strategiarahoitus päättyy yläkouluilla vuoden 2020 lopussa ja Sampoissa vuoden 2021 kesäkuussa. Koulussa tehtävään nuorisotyöhön on haettu valtionavustusta koronahaittojen ehkäisemiseksi. Mikäli avustushakemus hyväksytään, koronahaittojen ehkäisyyn suunnattua koulunuorisotyötä käydään toteuttamaan avustussumman mahdollistamassa laajuudessa. Mikäli avustusta ei myönnetä, koulunuorisotyötä ei jatkossa voida tehdä, ellei koulu itse vastaa koulunuorisotyöntekijän palkkakustannuksista tai rahoitusta löydy nuorisotoimen budjetin ulkopuolelta.

Kulttuurisen nuorisotyön iltapäivätoiminnan TAIDE-kerhojen strategiarahoitus päättyy keväällä 2021. Strategiahankesuunnitelman mukaisesti toiminta jatkuu 1.8.2021 alkaen iltapäivätoiminnan toimipaikoissa, joissa sillä nähdään olevan suurin hyöty mm. sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien perheiden keskuudessa ja mikäli toiminnalle löytyy rahoitusmalli. Kulttuurisuihkun strategiarahoitus loppuu keväällä 2021, mutta sen käyttäjälle haetaan jatkomahdollisuutta vuoden loppuun 2021 asti koronasta johtuneiden toimintojen peruuntumisien vuoksi. Koko ikäluokan kattava taidelaitoskäynti (myös pääsylippukulut) on mahdollista sisällyttää osin kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolkuun, mikäli Metkun rahoitus pysyy samana. Ministeriön syksyllä 2020 (8.10.2020) julkaisema tasa-arvoisesti saavutettava taideharrastamisen ns. *Suomen malli* tulee sisällyttämään Metkun tulevien vuosien kehittämistoimintaan.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Koko kulttuuritoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin haavoittuvuus: yleisön käyttäytymisen ennakointi teatteriesitysten, konserttien ja näyttelyiden asiakkaina ei ole helposti ennakoitavaa, vaikka yleisön kiinnostuksen ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi tehdään kaikki voitava. Korona-tilanne lisää riskejä talouden ja palvelutuotannon osalta koko kulttuuritoimessa, varsinkin jos tilanne edelleen vaikeutuu ja palveluja joudutaan keskeyttämään tai voimakkaasti supistamaan.

Kirjastotoiminnassa suurin riski on tietojärjestelmäkatkokset ja tietojärjestelmän vioittuminen. Toteutuessaan nämä riskit tyrehdyttävät kirjaston kaikkien toimipisteiden koko lainaustoiminnan lyhyeksi tai pidemmäksi ajaksi. Kirjastotoimi huolehtii niistä varmistustoimenpiteistä, jotka ovat sen vallassa, ja pyrkii ennakoimaan ulkoisten kirjastosta riippumattomien tekijöiden vaikutuksia siltä osin kuin se on mahdollista.

Museoiden toiminnan riskejä ovat kokoelmien vahingoittuminen, puutteelliset säilytysolosuhteet ja tietojärjestelmän vioittuminen. Oma tai yhteinen ylimaakunnallinen kokoelmakeskus Kaakkois-Suomessa turvaisi alueen esineellisen historian ja tulevaisuuden pitkäaikaisesti. Tietojärjestelmän vioittumiseen museo pyrkii varautumaan niillä toimenpiteillä, jotka ovat käytettävissä. Myös erilaiset onnettomuudet ja luonnonolosuhteet voivat aiheuttaa mittavia vahinkoja näyttely- ja kokoelmatiloissa. Vuosittaisten kiinteiden kulujen ja erikoisesti vuokrien nousu vaarantaa museotoimintaa, mikäli vuokra-kustannuksiin ei saada katetta. Palvelujen järjestämiseen, kuten laa-

dukkaiden näyttelykokonaisuuksien rakentamiseen tai niiden markkinoimiseen jää yhä vähemmän resursseja. Uutena riskinä tunnustetaan pandemian aiheuttamat mahdolliset pitkät sairaus- tai karanteenipoissaolot tai toimintasulut, jolloin vähintäänkin kriittiset kokelmien hoitoon ja viranomais tehtäviin liittyvät toiminnot on pystyttävä turvaamaan.

Orkesterin suurin riski on toimintarahojen leikkaaminen ja vuokrien korottaminen. Orkesteri toimii suhteessa maamme muihin orkestereihin sangen pienellä budjetilla, josta valtionosuuden osuus on merkittävä ja kaupungin tulopuolelle tärkeä. Jos määrärahoja joudutaan supistamaan, johtaa se konserttien vähentymiseen ja huippusolistien sekä kapellimestarien käytön vähenemiseen radikaalisti, mikä puolestaan lisää riskiä lipputulotulojen kertymisessä. Orkesterin markkinointia ja markkinointikuvaa on parannettu uudistuksin, mikä on auttanut yleisömäärien lisääntymisenä. Edelleen tätä puolta tulisi kehittää maamme muiden ammattiorkesterien kaltaiseen suuntaan mm. tarvittavien toimistohenkilöiden palkkaamisessa.

Sen lisäksi, mitä aiemmin on todettu koko kulttuuritoimen riskeistä ja epävarmuustekijöistä, **teatterissa** erityisen riskin aiheuttaa kohonneen tilavuokran kattaminen lipputulotuloilla ja talouden pitäminen tasapainossa. Tuotantoihin käytettävissä olevat määrärahat on jouduttu kohonneen vuokran takia supistamaan niin niukoiksi, että monipuolisen ja näyttävän, sekä samalla yleisöä houkuttelevan, ohjelmiston laadinta ja toteutus on erittäin haasteellista. Lipputulotavoitteet edellyttävät noin 35 000 katsojaa ja katsomoiden keskimääräiseksi täyttöasteeksi noin 60 %. Keväällä 2020 alkanut koronapandemia on tuonut uuden epävarmuustekijän teatterin toimintaan. Koontumisrajoitukset asettavat teatterin taloudelle kovan lisähaasteen. Pienillä henkilöstöresursseilla toimittaessa toiminta on entises-

täänkin haavoittuvampaa. Sairaustapauksissa esityksiin ei ole otettavissa omasta väestä paikkaajia, myöskään tekniikkaan ei ole saatavissa ammattitaitoisia erikoisosaajia pienellä varoitusajalla. Teatterin esitysten tuotanto vaatii jokaiselta osastolta oman erikoisosaamisen; kaakkoisessa Suomessa nämä osaajat ovat vähissä. Lähivuosina teatterissa on tulossa eläköitymistä, mikä tulee aiheuttamaan lisähaasteen osaajien rekrytoinnissa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin tulojen ja menojen suhde. Liikuntapaikkojen käyttömaksuista kertyneet tulot eivät saa jäädä tavoitteista ja liikuntapaikkojen ylläpidosta johtuvat käyttökustannukset pyrkivät nousemaan. Jos tulojen osuutta ei pystytä nostamaan, aiheuttaa se merkittäviä säästöpaineita kulujen leikkaamiseksi. Tämä kehitys aiheuttaa nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapidon tason merkittävää laskua sekä palveluiden leikkaamista. Vuonna 2020 ilmennyt Korona-riski saattaa aiheuttaa merkittäviä muutoksia liikuntapaikkojen aukioloihin ja sitä kautta myös muutoksia henkilöstön tarpeeseen sekä liikuntapaikoilta saataviin tuloksiin. Korona vaikuttaa myös merkittävästi liikuntaa järjestävien seurojen toimintaan.

Sisäilmaongelmia on havaittu Kahilanniemen liikuntatiloissa ja Joutsenon urheilukentän vanhoissa pukutiloissa. Kisapuiston jäähallin katon kestävyys on riski, joka huomioidaan joka talvisena kattolumi poistamisena. Lappeenrannan uimahallin vanhentunut talotekniikka voi aiheuttaa jo lähivuosina ongelmia ja katkoksia hallin käyttöön.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus		Elinvoimainen kaupunki ja imago		Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö		Talous ja resurssit	
Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus		Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		Työssäkäyvien määrän kasvu		Henkilöstötyytyväisyys	
2021	2033	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	52,3 %	55 %	60 %	3,69	3,85	4
				Luottamus kunnan päätöksentekoon		Yritysimagon parantuminen		Asiakkaan palveluun käyttämä aika	
				2017	2021	2033	2017	2021	2033
				2,9	3,5	4	x	-50 %	-75 %
								Lainat/asukas	
								2017	2021
								7 146	8 500
								2033	
								7 500	
								Hukkatyöhön kuluvat htv:t	
								2017	2021
								x	-50 %
								2033	
								-75 %	
13. Omatoimisuuden mahdollistaminen		Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö		Omatoimipalveluiden valikko kasvaa		Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen		Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon	
		Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna		Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7		Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitätettyä		Hallintotyön määrän väheneminen	
14. Liikkuvat asukkaat		Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy		Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy		Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa		Sairastavuus vähenee	
		Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko		Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka		Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee		Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet	
15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret		Psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee		Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy		Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää		Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	
		Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk		Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus		Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet		Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa	

Eloisassa, puhtaassa ja turallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys

Koulukäynnistä pitäminen

Yksinäiseksi tuntevien osuus

2021

2033

+2 %

+8 %

2021

2033

-0,2 %

-0,5 %

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat

201720212033

52,3 %55 %60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

201720212033

2,93,54

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrän kasvu

201720212033

28 70030 00032 000

Yritysimagon parantuminen

201720212033

29147

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

201720212033

3,693,854

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

201720212033

x-50 %-75 %

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

201720212033

7 1468 5007 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

201720212033

x-50 %-75 %

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Osoittavat ja monipuoliset oppimisympäristöt

Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset

Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee

Korjaavien toimenpiteiden kustannukset

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät

Uusien käyttäjien määrä

Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä

Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v

Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu

Digitalisoitujen kohteiden määrä

Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli

Tilavarauksen hukkatyö €/käyttötunti

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
13.1 Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö	Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna: Varaamopalvelussa olevat toimialan tilat	60 > 60 > 80 6/2020: 60 %	Toimialan tiloja tarjotaan edelleen kuntalaisten käyttöön Varaamo-järjestelmän kautta. Varaamo-palvelun ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa konsernipalvelujen tapahtumapalvelut.
13.2 Omatoimi-palvelujen valikko kasvaa	Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7	Pääsyliput vapaa-ajan palveluihin voi hankkia virtuaalikanavien kautta. 6/2020: etenee suunnitellusti	Kirjasto on vakinaistanut mediaohjaajan, joka jatkaa opastustyötä. Kirjasto hankkii ja laajentaa e-aineistovalikoimaansa seuraten kysyntää ja uusien aineistojen ilmestymistä. Elokuvapalvelu Viddla on vaihdettu Kirjastokinoon. Virtuaalikirjasto -hankkeen tuloksia hyödynnetään jatkossa. Museo jatkaa Finna-aineistojensa kehittämistä. Käynnistetään ulkoliikuntareittien karttojen digitalisointi. Ylläpidetään edelleen mahdollisuutta hankkia pääsyliput toimialan palveluihin virtuaalikanavien kautta.

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
13.3 Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90 % on esitäytettyä	Kehitetään mittari ja määritellään tavoitearvot, kun varhaiskasvatuksen järjestelmäratkaisu on tehty. 6/2020: ei onnistu	Seurataan varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus- ja asiakastietojärjestelmien kehittämistä aktiivisesti ja tehdään hankinta, jos sopiva järjestelmä tulee tarjolle. Wilma-oppilastietojärjestelmä sujuvoittaa koulupalvelujen ja varhaiskasvatuksen käyttöä ja huoltajien ja koulun välisenä viestintäkanavana palvelee edelleen aikaan ja paikkaan sitomatta. Kulttuuritoimen sähköiset palvelut mahdollistavat itsepalvelua niin halutessa.
13.4 Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon	Hallintotyön määrän vähentäminen	Varaamo-palvelussa olevien tilojen varaus, laskutus, valvonta ja siivouksen järjestäminen ei edellytä tilaa hallinnoivan yksikön henkilöstön työpanosta. 6/2020: etenee suunnitellusti	Varhaiskasvatuksen ja nuorisotoimen työvuorosunnittelua yhtenäistetään digitaaliseksi. Opetustoimen hallinnollista työtä sujuvoitetaan kehittämällä prosessikuvauksia ja tiedonhallintaa. Edistetään henkilöstöhallinnon ja toimialan omien ohjeiden koontia helposti löydettäväksi.

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittelemalla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohjataan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloittamalla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
14.1 Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy	Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko, %	15 > 15 > 15 6/2020: 26,1	Liikkumisohjelman toteuttaminen eli eri-ikäisten lappeenrantalaisten liikkumisen edistäminen. Liikkumisohjelmaan liittyvän "Missä myö liikuttaa -liikuntapaikkarakentamisen suunta 2025" hyväksyminen. Liikkuva lukio -hanke ja lukiodien hyvinvointikoordinaattorin työskentely.
14.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy (sairastavuus vähenee)	Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksatyöskennellä vanhuuseläkeikään saakka, %	25 > 25 > 24,5 6/2020: 28,9	Lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kehittäminen. Työikäisten liikkumisen edistäminen. Lasten ja nuorten liikkumisen edistämisen jatkaminen sekä senioreiden liikkumisen edistämisen edelleen kehittäminen liikkumisohjelman mukaisesti. Lisätään liikkumisohjelmaan soveltavan liikkumisen osuus.
14.3 Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa	Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista parane: Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista, % 8-9 lk	64 > 70 > 72 6/2020: 65,1	Harrastuspassi ja harrastustarjotin otetaan käyttöön, seurafoorumien edelleen kehittäminen ja vakiinnuttaminen sekä yhteistyömallin rakentaminen yksityisiä liikuntapalveluja tuottavien yrittäjien kanssa.
14.4. Sairastavuus vähenee (asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy)	Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet	100 > 100 > 100 6/2020: 99	Uusien liikuntaa edistävien hankkeiden haku ja nykyisten hankkeiden jatkon turvaaminen. Liikunta-aktivaattoritoiminnan jatkaminen. Liikuntapaikkojen käyttöasteen säilyttäminen. Toisella asteella toteutetaan Liikkuva opiskelu-toimenpiteitä.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyyssuhteet, oppiminen ja kouluyhteisö sekä kasvu ympäristön turvallisuus. Kasvu ympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
15.1 Psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee	Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk, %	6 > 6 > 5,5 6/2020: 8,3	Oikeus oppia -hankkeen avulla parannetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Kehitetään ja laajennetaan yhteistyössä Eksoten kanssa oppilaiden kokonaiskuntoutuksellista opetusta ja Myötätuuli -mallia. Lukiot toteuttavat opiskelijoiden hyvinvointiin tähtäävää strategista ohjelmaa. Varhaiskasvatuksessa jatketaan neuropsykiatrista valmennusta.
15.2 Aukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy	Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus (8-9. lk, lukio 1-2., ammatillinen 1-2 lk) %	80 > 80 > 82 6/2020: 77,3	Koulunuorisotyötä jatketaan, mikäli rahoitus, vuosiluokkien 7-9 kouluilla sekä ammattiopistossa. Tasa-arvohankkeella varhaiskasvatuksessa vahvistetaan yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta hyödyntämällä taidekasvattajan, toimintaterapeutin sekä kieli- ja kulttuuriavustajien osaamista. Perusopetuksen tasa-arvohankkeen rahoituksella pienennetään ryhmäkokoja ja palkataan koulunkäynninohjaajia. Oikeus oppia -hankkeen puitteissa kehitetään perusopetuksen oppilaiden tunne- ja vuorovaikutuksen kolmiportaisen tuen mallia yhdessä Eksoten kanssa. Myötätuuli -toimintamallia laajennetaan ja kehitetään monialaisesti.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyys-suhteet, oppiminen ja kouluyhteisö sekä kasvuympäristön turvallisuus. Kasvu ympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
15.3 Aukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää	Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa (8.-9. lk), %	14 > 25 > 27 6/2020: 21,9	Lapsiystävällinen kunta -toimintaa kehitetään edelleen kartoituksen perusteella. Kehitetään nuorisovaltuuston uutta, vuonna 2022 käyttöönotettavaa toimintamallia, jolla laajennetaan osallistumismahdollisuuksia ja yhteyksiä oppilaskuntaan.
15.4 Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa: Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä väestöstä	3,5 > 3,5 > 3,3 6/2020: 4	Icehearts -ryhmät toimivat. Kolmiportainen tuki toimii sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa inklusion periaatetta noudattaen. Myötätuuli -mallia kehitetään. Osana tulevaisuuden sote-keskus -hanketta kehitetään lasten ja nuorten kasvu ympäristöön suuntautuvaa Eksoten työtä.

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
16.1 Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio	Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %	57 > 57 > 59 6/2020: 55	Varhaiskasvatuksessa panostetaan lasten sekä huoltajien osallisuuden mahdollistamiseen. Varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutusta ratkaisukeskeisen ajattelun ja toimintamallin omaksumiseksi jatketaan. Koulutetaan kolme kouluttajaa lisää Ihmeelliset vuodet -kouluttajiksi. Perusopetus arvioi OPS:n toteutumisesta. Vahvistetaan koulutuksilla opetushenkilöstön kykyä vastata laaja-alaisen oppimiskokonaisuuksien toteuttamiseen. Lisäksi otetaan käyttöön uusien lukutaidon opettamisen menetelmiä. Vahvistetaan kolmiportaisen tuen mallia.
16.2 Osaavia ja oppivia asukkaita	Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet, %	100 > 100 > 100 6/2020: 99	Kulttuurisen nuorisotyön toiminnalla lisätään koulupäivän kiinnostavuutta. Toteutetaan kulttuurisuihkua vuonna 2021 resurssien puitteissa ja valmistellaan jatkoa. Innoverstas -toiminta käynnistetään ja tarjotaan sisältöjä ja oppimisympäristöä kouluille

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
16.3. Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt	Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset	Osaamiskartoitukset tehty ja mittaroitu 2019 6/2020: etenee suunnitellusti	Kirjaston oman budjettinsa sisällä vakinaistama mediaohjaaja opastaa asiakkaita digipajassa ja musastudiossa, hankkii ja esittelee tietotekniikan uusia välineitä, järjestää nuorille erilaisia työpajoja, markkinoi ja opastaa kirjastoon hankittujen e-aineistojen käytössä. Varhaiskasvatuksen ja opetushenkilöstön tiedot ja taidot tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisessä kartoitetaan vuosittain. Varhaiskasvatuksen luontoryhmien toimintamallia jaetaan. Varhaiskasvatuksessa on hanke avointen ja monimuotoisten organisoimisesta uudenlaisen tieto- ja viestintätekniikan avulla. Innoverstaan oppimisympäristöä hyödynnetään. Yrityskylän ja sen mahdollista laajentumista hyödynnetään oppimisympäristönä.
16.4. Korjaavien toimenpiteiden määrä vähenee	Korjaavien toimenpiteiden kustannukset: Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,80 > 0,75 > 0,65 6/2020: 0,7	Ennaltaehkäisevä ohjaamotoiminta jatkuu osana perustoimintaa. Koulunuorisotyö jatkuu Sampossa 06/2021 asti ja siitä edelleen myös vuosiluokilla 7 -9, mikäli rahoitus järjestyy. Vahvistetaan yhteistyötä Eksoten kanssa kasvuympäristöön suuntautuvan ennakoivan työn toteuttamiseksi osana Tulevaisuuden sote-keskus -hanketta.

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Kaupunki ottaa toimitilat tehokkaaseen käyttöön. Etenkin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla on käytössään paljon toimitiloja, joita toimiala tarvitsee omaan käyttöönsä vain tiettynä aikana vuorokaudesta, viikosta ja vuodesta. Toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja pilotoidaan toimitilojen avaamista myös kuntalaisten ja järjestöjen/yhdistysten käyttöön. Tilaresurssin monipuolisempi hyödyntäminen edellyttää mm. tilavaraus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät automatisointia. Tilojen maksuperiaatteet sekä tilojen siivous ja ylläpitokäytännöt selvitetään yhdessä Lato Oy:n ja Satu Oy:n kanssa. Tilaresurssien hyödyntämisen yhteydessä pilotoidaan myös muiden resurssien esim. käsityön opetustilojen varusteiden käyttöä ja lainausta. Sammontalon tilasuunnittelussa otetaan tilojen yhteiskäyttö erityisen kehittämisen kohteeksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
17.1. Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät	Uusien käyttäjien määrä: Käyttöön otetut uudet oppimisympäristöt kpl/v	2 > 2 > 3 6/2020: 3	Korona -tilanteen mahdollistamissa rajoissa hyödynnetään koulujen ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Tarjotaan koulujen tiloja ja välineitä kuntalaisten käyttöön Varaamo -palvelun kautta.
17.2. Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä	Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v	60 > 60 > 70 6/2020: 60	Sammontalon suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys kuntalaistenkin kannalta.
17.3. Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu	Digitalisoitujen kohteiden määrä/v	60 > 60 > 70 6/2020: 60	Kuntalaisia osallistetaan kuntalaisten iltakäyttöön tarkoitettujen tilojen suunnitteluun. Tilojen lukitus- ja valvontajärjestelmiä automatisoidaan tiloja uudistettaessa.
17.4. Tilojen tuottavuus paranee, kustannustensaosta hyväksytty malli	Tilavarauksen hukkatyö €/käyttö-tunti	Tilavaraus ja laskuttaminen sujuu automaattisesti Varaamo -hankekohteissa 6/2020: etenee suunnitellusti	Toimialan tilat ovat varattavissa Varaamo -palvelusta, joka on siirtynyt konsernipalveluiden tapahtumatuotannon vastuulle.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	224	0	224	224	224
Toimintakulut	-516	-368	-524	-524	-524
Toimintakate	-292	-368	-300	-300	-300

Varhaiskasvatus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	3 869	3 675	3 299	2 768	2 773
Toimintakulut	-37 975	-38 687	-38 654	-38 243	-37 067
Toimintakate	-34 106	-35 012	-35 355	-35 475	-34 294

Perusopetus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 575	650	650	650	650
Toimintakulut	-52 693	-54 969	-55 532	-55 990	-55 990
Toimintakate	-51 118	-54 319	-54 882	-55 340	-55 340

Lukiokoulutus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 055	570	690	690	690
Toimintakulut	-9 300	-8 947	-9 245	-9 409	-9 572
Toimintakate	-8 245	-8 377	-8 555	-8 719	-8 882

Nuorisopalvelut 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	562	426	551	555	555
Toimintakulut	-3 387	-3 512	-3 781	-3 758	-3 758
Toimintakate	-2 825	-3 087	-3 230	-3 203	-3 203

Lapset ja nuoret yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	7 285	5 320	5 414	4 887	4 892
Toimintakulut	-103 872	-106 483	-107 736	-107 924	-106 911
Toimintakate	-96 587	-101 163	-102 322	-103 037	-102 019
Poistot	-55	-166	-211	-211	-211
Tilikauden tulos	-96 642	-101 329	-102 533	-103 248	-102 230

Kotikuntakorvaukset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	776	600	600	600	600
Toimintakulut	-2 891	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 115	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	13	14	2	2	2
Toimintakulut	-336	-441	-493	-467	-467
Toimintakate	-323	-427	-491	-465	-465

Kirjasto 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	206	187	187	187	187
Toimintakulut	-3 465	-3 898	-3 819	-3 819	-3 819
Toimintakate	-3 258	-3 711	-3 632	-3 632	-3 632

Museo 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	266	190	190	190	190
Toimintakulut	-1 735	-2 237	-2 155	-2 155	-2 155
Toimintakate	-1 469	-2 046	-1 965	-1 965	-1 965

Orkesteri 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	156	137	137	137	137
Toimintakulut	-1 513	-1 539	-1 557	-1 557	-1 557
Toimintakate	-1 357	-1 402	-1 420	-1 420	-1 420

Teatteri 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	621	690	582	690	690
Toimintakulut	-3 827	-3 708	-3 667	-3 801	-3 801
Toimintakate	-3 205	-3 018	-3 085	-3 111	-3 111

Kulttuuripalvelut yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 263	1 217	1 098	1 205	1 205
Toimintakulut	-10 876	-11 822	-11 691	-11 798	-11 798
Toimintakate	-9 613	-10 605	-10 593	-10 593	-10 593
Poistot	-119	-123	-100	-100	-100
Tilikauden tulos	-9 731	-10 728	-10 693	-10 693	-10 693

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	2	0	0	0	0
Toimintakulut	-304	-355	-350	-350	-350
Toimintakate	-301	-355	-350	-350	-350

Ulkoliikuntapaikat 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	141	118	120	120	120
Toimintakulut	-2 398	-2 484	-2 522	-2 527	-2 527
Toimintakate	-2 257	-2 366	-2 402	-2 407	-2 407

Liikuntahallit 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 464	1 469	1 469	1 469	1 469
Toimintakulut	-6 811	-8 416	-8 224	-8 245	-8 245
Toimintakate	-5 347	-6 947	-6 755	-6 776	-6 776

Ohjaustoiminta 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	173	145	287	287	287
Toimintakulut	-317	-309	-449	-449	-449
Toimintakate	-144	-164	-162	-162	-162

Liikuntapalvelut yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	1 781	1 732	1 876	1 876	1 876
Toimintakulut	-9 830	-11 564	-11 545	-11 570	-11 570
Toimintakate	-8 049	-9 832	-9 669	-9 694	-9 694
Poistot	-170	-362	-398	-300	-300
Tilikauden tulos	-8 219	-10 194	-10 067	-9 994	-9 994

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	11 105	8 869	8 988	8 568	8 573
Toimintakulut	-127 468	-132 835	-133 938	-134 259	-133 246
Toimintakate	-116 363	-123 966	-124 950	-125 690	-124 672
Poistot	-343	-651	-709	-611	-611
Tilikauden tulos	-116 706	-124 617	-125 659	-126 301	-125 283

Elinvoima ja kaupunkikehitys

Toiminnan kuvaus

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat: elinkeino- ja yrityspalvelut, maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset, yhdyskuntatekniikan järjestäminen sekä joukkoliikenne ja koulukuljetukset. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kasvu ja elinvoimaisuus. Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan turvallista, puhdasta ja viihtyisää asuinympäristöä, elävää kaupunkikeskustaa ja monipuolisia palveluja tarjoavia aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö- ja rakennuslain velvoitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Henkilöstöltä edellytetään rohkeutta kehittää ja toteuttaa strategian mukaista toimintaa. Henkilöstöresurssivajauksiin puututaan; tarvittaessa henkilöstöresursseja lisätään ja huolehditaan sekä henkilöstön jaksamisesta että osaamisesta.

Toimialan palveluita mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Säännölliset asiakastytyväisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus ovat aktiivisessa käytössä. Päättäjien, asukastilaisuuksien ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaan. Kaavaprosessien yhteydessä tehdään yhteistyötä asukkaiden ja muiden osallisten kanssa ja palautetta saadaan myös kaavojen kuulemisten yhteydessä. Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden vastuualueeseen kuuluvat sekä Wirma yrityspalvelut että Greenreality-palvelut. Vastuualueen tehtävät kytkeytyvät elinkeinoelämäyhteistyöhön, sijoittumispalvelutyöhön, korkeakouluyhteistyöhön, kaupungin elinvoimaan ja kehittämiseen liittyvän hanketoiminnan koordinointiin, strategian kasvuun ja osaamiseen liittyvään toimeenpanoon sekä elinvoimaan liittyvien eurooppaverkostojen ylläpitoon ja verkostojen rakentamiseen.

Koko kaupunkia hyödyttävissä, vastuualueella tehtävässä, elinvoiman kehittämistyössä hyödynnetään alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä hankerahoitusinstrumentteja. Elinvoimapalvelut ideoi, valmistelee ja toteuttaa yhdessä muiden vastuualueiden ja alueen yritysten kanssa useita kehittämishankkeita joka vuosi. Vastuualueella koordinoitaan ja kehitetään alueen energia- ja ympäristö- (Greenreality Network), metalli-, sote- ja palvelualan yritysverkostoja.

Wirma yrityspalvelut -palveluyksikkö auttaa yrittäjiksi aikovia yrityksen perustamisessa sekä alueen yrittäjiä yritystoiminnan kehittämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä. Wirman yrityspalveluihin kuuluvat yrityksen perustamisneuvonta, toimivien yritysten neuvonta, omistajanvaihdospalvelu sekä sijoittumispalvelut. Wirma yrityspalveluiden päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle. Tätä työtä tehdään yhteistyössä toimialan muiden vastuualueiden, kaupunkikonsernin, alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa. Wirma yrityspalvelut palvelee Lappeenrannan yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Greenreality-palvelujen tehtävänä on edistää energia- ja ympäristöalan kehittymistä sekä toteuttaa kuntien ympäristönsuojelun edistämistehtäviä. Greenreality-palvelut valmistelevat ja seuraavat ilmastohjelman, resurssiviisauden tiekartan sekä Lappeenrannan kaupungin kiertotaloustiekartan toteuttamista. Palveluyksikkö hoitaa myös maakunnallista energianeuvontaa. Greenreality-palvelut toteuttaa ja edistää Lappeenranta 2033 strategiaan liittyviä ilmastomuutoksen hillintään, energiamurroksen vauhdittamiseen, kiertotalouden edistämiseen, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen

sekä vesistöjen kunnostukseen liittyviä hankkeita. Toiminnan tavoitteena on alan työpaikkojen lisääntyminen ja yhdyskunnan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentyminen.

Vastuualueeseen kuuluvat myös Lappeenrannan seudun ympäristötoimen tehtäväalueeseen liittyvät, mutta vain Lappeenrannan kaupunkia koskevat tehtävät kuten ilmansuojelu ja löytöeläimet.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa viihtyisän asuin- ympäristön rakentuminen, kilpailukykyisten yritystonttien tarjonta sekä monimuotoinen viherympäristö. Suunnittelun keskeisenä tavoitteena on kaupunkirakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen, osallistuvan ja vuorovaikutteisen suunnittelutavan hyödyntäminen ja yhteistyö asukkaiden, yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta. Tarkastellaan kaupunkikuvatyöryhmän rooli ja kokoonpano vuoden 2021 aikana.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta isännöi kaupungin omistamia maa- ja vesialueita. Tavoitteena on hankkia maata suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti eri puolilta kaupunkia kaavoituksen tarpeisiin. Valmiita rakennuskelpoisia tontteja luovutetaan kysynnän mukaan asukkaille ja yrittäjille. Tonttikauppojen myyntituotoista muodostuu maaomaisuuden tuotot. Maankäyttösopimuksilla neuvotellaan yksityisten maanomistajien osallistumisesta yhdyskuntatekniikan rakentamiskustannuksiin asemakaava-alueilla.

Kiinteistörekisterinpitäjänä maaomaisuuden hallinta suorittaa asiakkaiden tarpeiden mukaisia tonttijakoja, lohkomisia, rasisitoimituksia sekä muita lakisäateisiä tehtäviä asemakaava-alueella. Paikkatietopalvelu tuottaa erilaisia ajantasaisia karttoja, ilmakuvia ja kaupunkimalleja sekä ylläpitää kaupungin paikkatietojärjestelmää. Metsätalousoalvelu hoitaa kaupungin omistamia taajama- ja talousmetsäaluita hyväsoytyjen metsäsuunnitelmien mukaan vuorovaikutteisesti eri sidosryhmien kanssa. Yksityistieasioissa annetaan neuvontaa sekä valmistellaan yksityistieavustusten jako lautakunnan päätettäväksi.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö vastuualue järjestää ja tuottaa katu- ja viheralueiden yhdyskuntatekniikan sekä joukkoliikenteen ja koulukuljetukset. Näiden palveluiden tuottamiseksi Kadut ja ympäristö jakaantuu palveluyksiköihin: Suunnittelu ja rakennuttaminen, Kunnossapito sekä Liikennejärjestelmä. Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta kilpailuttamalla. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköinnintarkastuksesta. Lisäksi kunnossapito tuottaa kaupungin sisäisen postin kuljetuksen. Liikennejärjestelmä sisältää joukkoliikenteen ja muun liikennejärjestelmän painottuen kestäväen liikkumisen kehittämiseen. Joukkoliikenne kattaa paikallisliikenteen, lähiliikenteen sekä koulukuljetukset.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista sekä huolehtia rakentamista, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asuntotoimen tehtävät.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvitysoyyntöjä, tuottaa rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, tuottaa rakentamisilmoituksia verohallinnolle sekä käsittelee eräitä erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiasteessa.

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu sekä päätöksenteko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa Lapteenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön. Tilakeskus ostaa edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lapteenrannan Toimitilat Oy:ltä.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu, eheyttää kaupunkirakennetta ja hyödyntää olemassa olevaa infraa tehokkaasti. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulut kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla.

Toimialalla on syvennetty vastuualueiden välistä yhteistyötä asiakaspalvelun parantamiseksi. Elinvoimapalvelujen asiantuntija osallistuu entistä tiiviimmin vastuualueiden ja yritysten väliseen yhteistyöhön eri vastuualueista koostuvan palveluketjun sujuvoittamiseksi.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen vastuualueeseen on yhdistetty vuoden 2021 alusta yrityspalvelujen ja projektitoiminnan vastuualueet. Uudella vastuualueella on kaksi palveluyksikköä: Wirma yrityspalvelut ja Greenreality-palvelut. Muutoksella tavoitellaan parempia palveluja yrityksille.

Elinvoimapalveluja toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kuten yrittäjäjärjestöjen, oppilaitosten ja yksityisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Elinvoimapalveluihin sisältyy Business Mill -yrityshautomo, jota rahoitetaan ja toteutetaan yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Business Millin tavoitteena on saada Etelä-Karjalaan lisää osaamispohjaisia, skaalautuvia ja kansainvälisille markkinoille pyrkiviä kasvuyrityksiä. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää kampusalueen osaamispotentiaali paikallisissa yrityksissä.

Vuonna 2021 Wirma yrityspalveluiden palvelutuotannon kehittämisen painopisteinä ovat erityisesti rahoitus- ja omistajanvaihdospalvelut. Ympäristöalan kehitys- ja hanketoimintaa keskitetään pääsääntöisesti Greenreality-palvelujen yhteyteen. Hanketoiminta tähtää ympäristövaikutusten alentamiseen sekä yritysten liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen.

Metallialaan panostetaan myös vuonna 2021. Tavoitteena on metallitoimialan osaajapulaan vastaaminen, brändin sekä yritysten yhteistyöverkoston rakentaminen. Päättävänä on liiketoiminnallinen yhteistyö sekä resurssien yhteiskäyttö. Tämän lisäksi syvennetään kampusalueen ulkomaalaisten opiskelijoiden ja alueen yritysten välistä yhteistyötä.

Toimialalla käyttöönotettu kumppanuusmallin tavoitteena on rakentaa pohjaa avoimelle ja ratkaisukeskeiselle yhteistyölle alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi ja kasvun esteiden purkamiseksi. Toimialakohtaisia suunnittelutalkoita jatketaan kumppanuusmallin mukaisesti.

Kaupungin omistamien yleisten alueiden käyttöastetta tapahtumakäyttöön vauhditetaan tori- ja tapahtumatoimintojen avulla tarjoamalla tapahtumajärjestäjille toimiva infra ja palvelut. Vuoden 2021

tavoitteena on varaamon tarjoaman kaluston sekä pysyvien toimenpide- ja anniskelulupien tehokkaampi hyödyntäminen erilaisissa tapahtumissa.

Greenreality-palvelujen vuoden 2021 tavoitteena on Greenreality Network toiminnan vauhdittaminen, Ilmasto-ohjelman, Resurssivii-sauden ja HINKU tiekartan sekä Puhdasta ja kestävästä strategiaohjelman toteuttaminen. Tiekarttojen, ekosysteemisopimuksen ja ohjelmien tavoitteita toteutetaan hankkeiden ja kansallisten ja kansainvälisten verkostojen avulla. Erityisesti tavoitteena on tukea asukkaita ja yrityksiä ilmastomuutoksen hillinnässä. Toimenpiteinä ovat konsernin energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön lisääminen, liikenteen päästöjen alentaminen ja uuden tekniikan käyttöönoton edistäminen. Vuoden 2021 aikana kehitetään ohjelmien seuranta konsernitasolla.

Pien-Saimaan ja muiden vesistöjen kunnostustoimenpiteitä jatketaan. Toimenpiteinä ovat uusien tekniikoiden kehittäminen, kosteikkojen hoitosuunnittelu ja hoidon edistäminen, metsätalouden vesiensuojelun edistäminen, uusien vesiensuojeluratkaisujen kehittäminen sekä viestintä ja tutkimus.

Lappeenrannan kaupunki voitti EU komission järjestämässä kilpailussa European Green Leaf Award 2021 tittelin. Vuoden 2021 aikana Lappeenrannan kaupunki saa mahdollisuuden viettää ”vihreää juhluvuotta” ja viedä Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan osaamista sekä saavutuksia maailmalle. Vuoden aikana toteutetaan lukuisia tapahtumia, järjestetään konferensseja sekä markkinoidaan kaupunkia Euroopassa. Toiminnan rahoittamiseen saadaan tukea valtiolta, säätiöiltä, EU:lta sekä yksityisiltä tahoilta.

Elinvoimapalvelujen viestintää kirkastetaan ja toteutetaan säännöllisesti yhdessä konsernihallinnon kanssa. Tavoitteena on, että viestintä on jatkuvaa, näkyvää ja ajankohtaista.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkirakenteen kehittämisessä keskeisenä toimintatapana on osallistuva ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Kaupunkilaisten kuulemiseksi ja osallistamiseksi kehitetään uusia tehokkaita toimintatapoja ja työkaluja, korona-ajan vaatimukset huomioiden.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on kaupungin kokonaisrakenteen strateginen suunnittelu. Horisontin, vihreän teemayleiskaavan, valmistelua jatketaan ja tavoitteena on saattaa se päätöksentekokäsittelyyn kauden 2021-2023 lopussa. Vihreässä teemayleiskaavassa esitetään kaupungin viheralueverkostorakenne, liikenneverkko sekä vihreän energian yritystoiminnan mahdollisuudet. Kaavaa työstetään yhteistyössä asukkaiden, yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Keskustaajaman osayleiskaavan viimeisen osa-alueen, Eteläinen osa-alue vaihe 2:n, valmistelua jatketaan ja kaava viedään päätöksentekoon kauden aikana. Pienten vesistöjen rantaosayleiskaava käynnistetään perusselvityksillä ja tavoiteasettelulla.

Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään ja eheytetään kaupunkirakennetta sekä lisätään alueen vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on erityisesti keskustan kehittämisessä, ydinkeskustan asemakaavamuutosten laatimisessa sekä keskusta-alueen lähivöhykkeen eli ns. Keskustan kehän kehittämiss Hankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskusta-

alueen palvelujen monipuolistumisen, kaupunkiympäristön toiminnallisen ja kaupunkikuvallisen parantamisen sekä kaupunkirakennetta edelleen tiivistävän rakentamisen. Asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien palautteen pohjalta viimeistellään ja tuodaan päätettäväksi keskustan kehittämissuunnitelma taustaselvityksineen.

Kaupunkisuunnittelun kaavahankkeet aikataulutetaan yhteen pitkän tähtäimen investointisuunnitelman kanssa. Keskustan lisäksi suunnittelun painopistealueena on korostunut keskustan reunavyöhykkeen merkitys ja sen kehittämiseen liittyvät hankkeet. Asemanseudun, Linnoituksen, Armilan alueen, Kisapuiston ja kaupunginlahden ranta-alueen kaavallista kehittämistä jatketaan. Aluekeskushankkeena kehitetään erityisesti Sammonlahden aluetta yhdessä Sammonlahden suuralueen lähiökehittämishankkeen kanssa.

Kaupunkisuunnittelun yhtenä keskeisenä tavoitteena on kaupungin palvelutuotannosta poistuvien alueiden ja rakennusten uusien käyttötarkoitusten suunnittelu ja maa-alueiden kehittäminen. Kaupungin tavoitteena on myydä ylimääräiset kiinteistöt rakennuksineen. Sitä ennen kohteet kaavoitetaan ja tutkitaan mahdollisuudet esim. lisärakentamiseen. Suunnittelussa huomioidaan alueiden tarpeet sekä erityisesti rakennussuojeluun liittyvät kysymykset.

Maaomaisuuden hallinta

Lappeenrantaa mainostetaan haluttuna ja kasvavana asuinkaupunkina. Vapaina olevia asuin- ja yritystonttialueita markkinoidaan entistä laajemmin ja näkyvämmiin rakentajille. Aktiivinen maanhankinnan painopistealue säilyy kaupunkirakenteen sisällä valmiin kunnallistekniikan piirissä sekä Pajarilan alueella. Lisäksi maita yritetään hankkia myös kauempaa metsätalous- ja vaihtomaakäyttöön. Maan-

käyttösopimuksin neuvotellaan täydennysrakennuskohteissa maanomistajien osallistumisesta hankkeiden yhdyskuntatekniikan kustannuksiin.

Kiinteistöjen kauppakirjoja ja vuokrasopimuksia allekirjoitetaan entistä enemmän sähköisen kiinteistövaihdantapalvelun kautta. Näin säästyy sekä asiakkaiden että viranhaltijoiden aikaa, kun ei tarvitse sopia tapaamisia kaupungintalolle. Henkilökohtaisiin tapaamisiin pääsee ajanvarauksella erilliseen suojasermeillä varustettuun asiakaspalveluhuoneeseen.

Tonttijakoja ja lohkomisia tehdään jouhevasti viranomaistyönä, jotta yksityiset, yritykset ja kaupunkikonserni saavat rakennuskelpoisia tontteja käyttöönsä. 3D-kiinteistönmuodostukseen on edellytykset, mikäli sellaisia hankkeita asemakaavoitetaan.

3D-kaupunkimallia täydennetään rakennusten mallintamisilla taajamien ulkopuolella ja pintojen teksturoinnilla taajama-alueella. Vuonna 2020 tehtyjen katu-, laserkeilaus- ja ortokuvauksien materiaalit ovat käytettävissä paikkatietojärjestelmässä erilaisiin tarkoituksiin.

Kaupungin omistamalla metsillä on tärkeä merkitys asukkaiden virkistymetsinä. Metsäsuunnitelmien päivitykset jatkuvat vuosina 2021-2023 vuorovaikutteisesti asukkaiden ja eri sidosryhmien kanssa. Laaditaan monimuotoisuusohjelma, jonka avulla monimuotoisuutta edistetään entistä paremmin. Etsitään mahdollisia uusia luonnon-suojelukohteita kaupungin omistamilta mailta. Virkistymetsien luonnonhoitoa edistetään hankevetoisesti. Osallistutaan uusien virkistysreittien suunnitteluun ja vanhojen reittien kunnostukseen.

Yksityistiekunnille annetaan neuvontaa erilaisten avustusten haussa, jotta maaseudun yksityistieverkko säilyy ajokuntoisena. Perustetaan kaupunkikehitystoimialan alaisuuteen yksityisteiden kehittäminenhanke, joka neuvoo, kouluttaa ja auttaa rahoituksen hakemisessa ja koordinoi hankkeita sekä tarvittaessa ohjaa hanketta ja valvoo hankkeen toteutumista. Yksityistiemääräraha pyritään asteittain nostamaan toimialan raamin sisältä vuoden 2013 tasolle, jolloin tiemäärärahoja leikattiin tuntuvasti.

Kadut ja ympäristö

Joukkoliikennettä kehitetään kaupunginvaltuuston hyväksymän joukkoliikennepoliittisen ohjelman mukaisesti talousarvion määrärahan puitteissa, mikä vaikuttaa todennäköisesti alueelliseen palvelutasoon. Lähiliikenne kilpailutetaan vuonna 2021.

Joukkoliikenteen osalta vuodelle 2021 haasteita tuo Korona-tilanteen vaikutus matkustajamääriin ja palvelun tuottamiseen. Paikallisliikenteen matkustajamäärän romahdus vuonna 2020 vaikuttaa joukkoliikenteen ja koko vastualueen taloudelliseen tilanteeseen todennäköisesti myös vuonna 2021. Korona-tilanteen parantuessa tulee joukkoliikennettä markkinoida ja pyrkiä saamaan matkustajamäärä entiseen tasoon.

Joutsenon ja Kesämäen koulujen väistökuljetukset jatkuvat koulujen valmistumiseen saakka. Parjalan ja Ravattilan koulujen lopettaminen lisää koulukuljetuksien tarvetta. Koulukuljetuksien suunnittelua ja seurantaa tehostetaan. Koulukuljetuksien osalta varaudutaan korona-tilanteen vaatiessa toimimaan sijaisjärjestelyin.

Puhtaan kaluston direktiivin (CVD) vaatimukset vaikuttavat joukkoliikenteen, kaluston sekä kuljetuspalvelujen ostoihin loppukesästä

2021 alkaen. Kilpailutuksissa tulee huomioida puhtaiden ajoneuvojen osuudet, mikä voi vaikuttaa kustannuksiin.

Liikennejärjestelmän osalta kehitetään kestävä liikumisen suunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Perustetaan kestävä liikumisen työryhmä, joka koordinoi toimintaa kaupunkiorganisaatiossa. Kaupunkipyörien hallinnointi siirtyy osaksi liikennejärjestelmää.

Suunnittelun ja rakennuttamisen tavoitteena on tuottaa ne investointikohteet, jotka yhdyskuntatekniikan työohjelmassa on hyväksytty. Investointikohteet kohdistetaan liikenneturvallisuutta ja toimivuutta parantaviin, kunnossapidon kuluja karsiviin, korjausvelkaa vähentäviin sekä viihtyisyyttä lisääviin kohteisiin. Suunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen liikenne ja maankäyttö siten, että liikenneyhteyksistä saadaan sujuvia ja turvallisia. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma rytmitetään kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman kanssa. Vuoden 2021 osalta työohjelma on hyväksytty kesällä 2020. Suunnittelussa ja rakennuttamisessa tulee lisätä osallistamista ja vuorovaikutusta asukkaiden kanssa, mikä vaatii resursseja.

Hulevesijärjestelmän kunnossapito ja investoinnit tuovat osaltaan haasteita työohjelman rahoituksen riittävyydessä ja kohdentamisessa. Hulevesijärjestelmän kustannuksia tulee seurata tarkkaan ja laatia suunnitelma palvelusopimuksen loppuessa vuoden 2022 loppussa.

Katujen kunnossapidon toiminta pidetään vuoden 2019 yhteistoimintaneuvotteluissa sovitulla tasolla. Kunnossapidon tavoitteena on saavuttaa liikenneväylien, puistojen ja ulkovalaistuksen osa-alueilla tyydyttävä asukastyytyväisyys (> 3, asteikolla 1-5). Lisäksi kunnossa-

pidon tulee olla kunnossapitokustannusvertailussa kansallisella keskiarvotasolla (KUVE tutkimus). Pääpyöräilyreittien kunnossapitoa parannetaan.

Vuoden 2021 aikana selvitetään kaupungin sisäisen kuljetuskeskuksen tarpeet ja mahdolliset toimintamallit jatkossa. Katuisäännöinnissä painotetaan erityisesti työnaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuutta ja toimivuutta sekä katualueiden valvontaa.

Rakennusvalvonta

Vuoden 2020 poikkeusolojen takia rakennusvalvonnan asiakaspalvelu on muuttunut lähes kokonaan etäpalveluksi. Etäpalvelua tehdään sähköpostilla, puhelimella, e-permit-palvelun sekä Teams- ja Skype-kokouksien kautta. Välttämätön lähiasiakaspalvelu on muutettu ajanvaraukselliseksi ja siirretty pois vastuualueen työtiloista. Poikkeustilanteessa lupavalmistelu siirtyy lähes kokonaan etätyöskentelyyn ja katselmukset työmailla tehdään erityisjärjestelyin suojavarusteissa sekä turvavälejä noudattaen rakennusvalvonnan toimintakyvyn turvaamiseksi. Rakennusvalvonnan asiakaspalvelun uudesta toimintamallista saatujen erittäin hyvien kokemusten vuoksi toimintavasta kehitetään pysyvä vuoden 2021 aikana. Lisäksi uusien toimintaa helpottavien sähköisten järjestelmien ja palvelujen käyttöä lisätään.

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Työ on alkanut 2016 syksyllä ja jatkuu edelleen. Työtä tekemään on palkattu rakennetun ympäristön tarkastaja. Työmäärä on suuri ja se tarkoittaa käytännössä kaikkien rakennusten tarkastelua. Työ on edistynyt odotusten mukaisesti. Työ etenee vaiheittain; tietokoneavusteisesti

tehty 1. vaiheen tarkastelu on saatu valmiiksi. Työn seuraava vaihe 2 edellyttää maastokäyntiä tontti- ja rakennuskohtaisesti.

Luvattoman rakentamisen tarkastustyö keskeytyi kokonaan maaliskuussa 2020 koronan vuoksi, koska työtä ei olisi voinut jatkaa riskittömästi. Työtä jatketaan, kun tutkimukset voidaan suorittaa turvallisesti ja on löydetty lisäresurssiksi tehtävään pätevä henkilö työllistettävistä toimialan palkkatukikiintiön puitteissa. Loput tontti- ja rakennuskohtaiset tarkastukset edellyttävät vuosien työpanosta.

Tilakeskus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 4.6.2018 pitkän tähtäimen investointiohjelman. Pitkän tähtäimen investointiohjelma päivitetään syksyn 2020 aikana. Investointiohjelmaa toteutettaessa huomioidaan kunkin hankkeen osalta valtuuston asettamat vaatimukset koskien tilatehokkuuden, muuntojoustavien rakennusratkaisujen sekä kokonaistaloudellisimman toteutus- ja omistusmallin hakemista. Tulevat talonrakennushankkeet tulee toteuttaa yhdessä toimialojen kanssa siten, että kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä ja 85 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2023 mennessä. Valtuuston asettamien tilatehokkuusvaatimusten saavuttamiseksi on perustettu erillinen toimikunta.

Lappeenrannan kaupungin palveluverkkoa päivitettiin keväällä 2020 vain Länsialueen osalta Sammontalo- sekä Kourulan päiväkotihankkeisiin liittyen. Muulta osin palveluverkkotarkastelu tehdään vuonna 2022. Väestöskenaarion valmisteluun ja päätöksentekoon kulunut aika vaikuttaa Sammontalo-hankkeeseen lykäten hankkeen valmistumista vuoteen 2024.

Vuonna 2020 painopiste muuttui rakennushankkeiden valmistelusta/suunnittelusta rakennusten toteutusvaiheeseen. Joutsenon kouluhanke valmistuu keväällä 2021 ja rakennus otetaan käyttöön syksyllä 2021. Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus valmistuu syksyksi 2021. Lauritsalan koulu valmistuu käyteenotettavaksi vuoden 2022 alussa. Keväällä 2021 on tarkoitus käynnistää Uusi Snellman päiväkodin rakentaminen Rakuunamäellä. Korvenkylän koulun pysyvän osan rakentaminen on tarkoitus käynnistää syksyllä 2021. Maa-kuntakirjaston ja Monarin valmistelu jatkuu vuonna 2021. Voisalmen koulun hankesuunnittelu käynnistetään vuonna 2021.

Ylläpidossa painopiste on suunnitelmanmukaisten vuosikorjaustöiden lisäksi myös vähitellen kohdekohtaisten kunnossapitosuunnitelmien laatimisessa. Tavoitteena on kääntää painopiste vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa. LATOssa käynnissä oleva rakennusomaisuuden hallintajärjestelmän hankkiminen omalta osaltaan tukee myös em. tavoitetta.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 %:lla sopimuskauden aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimiala voi ennakoida sekä ehkäistä riskien toteutumista ensisijaisesti tunnistamalla ja tiedostamalla riskit ja mittaamalla riskin toteutumista eri muuttujilla. Riskien tunnusluvut ja ennakkotoimenpiteet sovitaan ja määritetään osallistumalla riskikartoituksen päivitykseen.

Riskejä arvioidaan myös hankekohtaisesti. Riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna herkkyystarkasteluja, jossa arvioidaan eri muuttujien toteutumisen vaikutuksia riskien toteutumiseen.

Riskien toteutumisen vaikutukset toimialalle voivat olla taloudellisia tai toiminnallisia. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kaupunkirakenteeseen tai alueen elinvoimaan. Riskien toteutumisen seurauksena investoinnit tai muut toimenpiteet voivat kohdentua epäedullisesti tai panostukset toimenpiteisiin voivat mennä hukkaan. Riskien arviointi on aina osa toiminnan suunnittelua ja ohjausta.

Toimialan kannalta merkittävimmät riskit ovat:

- Yksityisten investointien väheneminen
 - Toimialan tulee toimia aktiivisesti ja edistää investointien ohjautumista Lappeenrantaan ja siten minimoida riskin toteutumista.
 - Toimialan strategiset toimenpiteet ja tavoitteet tähtäävät siihen, että Lappeenranta olisi toimintaympäristönä mahdollisimman houkutteleva kohde toteuttaa investointeja.
- Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkeneminen
 - Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkenemistä ehkäistään laatimalla keskustan kehittämissuunnitelma. Lisäksi keskustan elinvoimaa on seurattava ja reagoitava saatuun palautteeseen.
 - Kaupunkikeskusta on Lappeenrannan käyntikortti. Tyhjästä liikehuoneistot, epäsiisteys ja keskeneräiset rakenteet ovat riski kaupunkikuvalle. Keskustan raken-

- tamisessa ja ylläpidossa tulee pitää yllä korkeaa laatutasoa. Laatutaso tulee näkyä sekä omassa toiminnassa että yksityisissä hankkeissa.
- Kaupunkikeskustan elinvoima vaikuttaa koko Lappeenrannan kaupungin elinvoimaan. Viihtyisä kaupunkikeskusta lisää koko Lappeenrannan ja seutukunnan vetovoimaa.
- Taloudelliset menetykset elinkeinoelämän investoinneista
 - Toimiala voi olla osallisena yksityiseen investointiin tähtäävässä hankkeessa. Investoinnin valmisteluun tai kaupungin osuuden toteuttamiseen voi kuluja resursseja.
 - Toimiala voi sopia tekevänsä samanaikaisesti omalle vastuulleen kuuluvia toimenpiteitä edistääkseen elinkeinoelämän investointeja. Yksityiset investoinnit voivat peruuntua tai lykkääntyä, jolloin kaupungin panos hankkeelle voi mennä osittain tai kokonaan hukkaan.
 - Riskin toteutuessa toimialan investoinnit kohdentuvat epätarkoituksenmukaiseen kohteeseen, vieden mahdollisuuden investoida johonkin toiseen kohteeseen.
 - Asiaan liittyviä riskejä voidaan pienentää sopimushallinnalla sitouttamalla sopimuksin yksityinen investoija siten, että kaupungin etu tulee turvattua.
 - Riskiä voidaan myös minimoida siten, että investointi-hyöty on käytettävissä muuhun käyttötarkoitukseen.
 - Sopimushallinnan puutteet
 - Sopimushallinnan puutteet voivat johtaa taloudellisiin tai toiminnallisiin puutteisiin tai häiriöihin. Pahimmassa tapauksessa toiminta voi keskeytyä tai seurauksena voi olla vahingonkorvausvaateita sopimus-kumppanilta.
 - Sopimushallinta on vastuutettu siten, että sopimukseen on nimetty vastuuhenkilöt tai henkilön tehtäväku- vassa tai toimintasäännössä on annettu tehtäväksi hallita omaan tehtäväalueeseen liittyviä sopimuksia. M-Files ohjelma auttaa sopimusten hallinnassa.
 - Henkilövaihdokset tai riittämättömät henkilöresurssit voivat aiheuttaa riskien realisoitumisen. Pitkäaikai- sissa sopimuksissa riskien toteutumisen todennäköi- syys kasvaa. Henkilö- ja tehtävävaihdoksiin liittyvällä riittävällä perehdyttämisellä voidaan pienentää riskin toteutumista. Myös sähköiset järjestelmät oikein käy- tettynä voivat muistuttaa sopimukseen liittyvistä asi- oista.
 - Ympäristövastuiden realisoituminen (Pilaantuneet maat)
 - Ympäristöriskejä minimoidaan tekemällä riittävät sel- vitykset. Selvitykset tehdään maata hankittaessa ja asemakaavoituksen yhteydessä.
 - Tiedostamattomien ja selvittämättömien ympäristö- riskien toteutumisen vaikutukset ovat taloudellisia tai niistä voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaan- tuminen. Toteutuessaan ympäristöriskien hoitaminen on kallista. Ongelmallisia voivat olla onnettomuuksien jälkitorjuntatilanteet, jos jälkihoitotoimenpiteet eivät käynnisty riittävän ripeästi. Toimiala on vastuuttanut henkilöt hoitamaan onnettomuuksien jälkitilanteita.

- Yksityisten omistamilla mailla olevien pilaantuneiden maiden toissijainen kunnostusvastuu voi tuoda odottamattomia kustannuseriä kaupungille, jos alkupe-
räistä toimijaa ei saada kustannusvastuuseen ympä-
ristön pilaamisesta.
- Tarpeettomista toimitiloista ei päästä eroon
 - Tarpeettomista toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Kustannukset kuormittavat muuta palvelutuotantoa, mikä rasittaa kaupungin taloutta. Tarpeettomat tilat jäävät usein myös riittämättömälle hoidolle, jolloin rakennuksen arvo saattaa laskea tai rakennus voi menettää arvonsa kokonaan.
 - Realisointityöryhmän toiminta jatkuu ja toimintapro-
sessia on selkeytetty.
 - Kohteita on myyty pääosin julkisen nettihuutokaupan kautta. Useita realisoitavia kohteita, sekä rakennuksia että kiinteistöjä, on myyty kaupunkikehityslautakun-
nan päätöksellä. Valmistelussa on useita kaavojen päi-
vittämishankkeita kohteiden myymiseksi. Etenemisti-
lannetta seurataan aktiivisesti ja työryhmä kokoontuu säännöllisesti.
- Korjausvelan kasvu
 - Korjausvelan kasvua voidaan hallita resursoimalla ja kohdentamalla korjaustoimenpiteet oikein. Korjaus-
velan hallintatoimenpiteiden kohdentamiseksi ja kor-
jausvelan määrän tunnistamiseksi on otettu käyttöön
- laskentatyökalu, joka kertoo kohdekohtaisesti synty-
neen korjausvelan. Kaupunkistrategiassa on myös
päädetty, että kaupunkirakennetta eheytetään, jolloin
korjausvelan hoitamiseen jää käytettäväksi enemmän
rahaa uudisrakentamisen sijaan.
- Korjausvelan hoitamatta jättäminen voi aiheuttaa toi-
mintahäiriöitä rakennuksissa ja verkostoissa. Raken-
nusten ja verkostojen käyttö voi vaarantua tai niissä
voi esiintyä toimintahäiriöitä. Rakennetun omaisuu-
den arvo laskee, mikäli korjausvelkaa ei kyetä hallitse-
maan, pahimmassa tapauksessa rakennusta tai ver-
kostoa ei voida hyödyntää palvelutuotannossa.
- Riittämätön korjausvelan hoitamiseen käytettävä ra-
hamäärä tai väärin kohdistettu toimenpide voi johtaa
korjausvelan kasvuun, ja pahemmassa tapauksessa
siihen, että rakennus tai verkosto poistuu palvelutuot-
annon käytöstä.
- Hulevesijärjestely on osoittautunut ennakoitua kal-
liimmaksi kaupungille. Riskinä on, että hulevesi-inves-
toinnit kuluttavat ennakoitua enemmän rahaa, jolloin
toimialan muut investoinnit siirtyvät, jolloin korjaus-
velka lähtee kasvamaan sekä katuverkolla että hule-
vesiverkostossa. Edelleen riskinä on hulevesien kun-
nossapidon kustannuksien nouseminen ja resurssien
riittämättömyys hulevesiasioiden hoitoon kaupungin
sisäisesti.
- Ilmaston muuttuminen
 - Ilmastonmuutoksesta johtuvat sään ääri-ilmiöt lisää-
vät rankkasateita, jäätymisen ja sulamisen vaihteluita

sekä kevään sulamisvesistä johtuvia tulvia. Tämä kuormittaa yhdyskuntatekniikkaa enenevässä määrin.

- Rekrytoinnit eivät onnistu

- Rekrytoinnit voivat epäonnistua siten, että haluttuun tehtävään ei saada riittävästi oikeanlaisia hakijoita tai tehtävään valitaan vääränlainen henkilö. Lappeenrannan kaupungin imago ja vetovoimaisuus vaikuttaa paljon siihen kuinka houkuttelevana työssäkäyntipaikkana Lappeenranta koetaan. Lappeenranta maakunnan keskuskaupunkina on moniin avoinna oleviin tehtäviin riittävän vetovoimainen. Lappeenranta kuntatyönantajana on juuri ja juuri niin houkutteleva, että haluttuihin tehtäviin on löydetty sopivat osaajat.
- Hyväksi keinoksi on osoittautunut toteuttaa rekrytointeja yhteistyössä yksityispuolen rekrytointien kanssa. Rekrytointikampanjoille saadaan silloin enemmän näkyvyyttä, jolloin onnistumismahdollisuudet rekrytoinnissa paranevat. Rekrytoinnin tukena on käytetty soveltuvuusarviointeja.
- Epäonnistunut rekrytointi voi olla pitkäaikainen ongelma ja sen korjaaminen voi olla vaikeaa. Vaikutukset ovat taloudellisia, inhimillisiä ja toiminnallisia.

- Hanketoiminnan riskit

- Hanketoiminta sisältää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Niiden realisoituminen on mahdollista, jos projektien ja hankkeiden hallinta pettää.
- Riskejä voidaan vähentää kouluttamalla hankkeita toteuttavaa henkilöstöä ja parantamalla hankkeiden seurantaa.

- Koronapandemian pitkittymisestä aiheutuvat haitat

- Rakennushankkeet saattavat viivästyä osin mahdollisen työvoimapulan tai materiaalien ja laitteiden saatavuuden heikentymisen takia, jos tartuntojen määrä lisääntyy voimakkaasti Lappeenrannan alueella, Suomessa tai maailmanlaajuisesti.
- Rakennushankkeiden käynnistyminen voi siirtyä, jos kaavoitus tai poikkeamislupien liittyvä valmistelu viivästyvät koronan aiheuttaman resurssipulan vuoksi. Usein hankkeiden kaavoitusaikataulut ovat hyvin tiukoja. Riski koskee sekä kaupungin omia rakennushankkeita kuin myös yksityisten kiinteistökehittämiss Hankkeita.
- Henkilöstön toimintakyvyn keskeytyminen on suuri riski. Toimintakyvyn turvaaminen on erityisen tärkeää, esimerkiksi rakentamisen näkökulmasta. Jos esim. rakennusvalvontaviranomaistyö keskeytyisi, olisi sillä erittäin suuret ja laaja-alaiset vahingolliset vaikutukset kaupungin alueella toimiviin tahoihin.
- Hankkeet ja projektit voivat viivästyä ja tulokset voivat jäädä osin saamatta.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Elinvoima ja kaupunkikehitys				Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit		
Korjausvelan määrä		Yritysasiakkaiden tyytyväisyys		Elämänlaatusa hyväksi tuntevat			Työssäkäyvien määrän kasvu			Henkilöstötyytyväisyys			Lainat/asukas		
2021	2033	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033
-0 %	-50 %	4	4,2	52,3 %	55 %	60 %	28 700	30 000	32 000	3,69	3,85	4	7 146	8 500	7 500
				Luottamus kunnan päätöksentekoon			Yritysimagon parantuminen			Asiakkaan palveluun käyttämä aika			Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
				2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033
				2,9	3,5	4	29	14	7	x	-50 %	-75 %	x	-50 %	-75 %
18. Kasvua yrityksille 				Asiakaslähtöinen palveluprosessi			Yritysasiakkaiden palvelun parantuminen			Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen			Hukkatyön väheneminen		
				Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta			Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa			Asiakkaan käyttämä aika puolittuu			Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu		
19. Toimiva infra 				Turvallinen infra			Asumisen hinta			Häiriöttä toimiva infra			Korjausvelka ei kasva		
				Onnettomuuksien määrä vähenee			Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa			Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä			Korjausvelan määrä		
20. Tehokas kaupunkirakenne 				Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun			Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta			Maankäytön digipalvelujen laajentuminen			Maaomaisuuden tuottojen kasvu		
				Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä			Uudet asuintontit/ infrakulut			Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu			Maaomaisuuden tuotto		
21. Merkityksellinen ympäristö 				Asukkaiden tyytyväisyys asuin ympäristöönsä			Houkutteleva kaupunkikuva			Osallistava suunnittelu			Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon		
				Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3			Asukas- ja imagokyselyn tulokset			Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät			Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö		

18. Kasvua yrityksille

Siirrytään toimintatapaan, jossa kaupungin kanssa asioivat yritykset segmentoidaan ja räätälöidään palvelurajapinnat sille osalle palveluiden käyttäjiä, jotka edustavat 100 yritystä. Kaikki yritykset jaetaan segmentteihin, joista valitaan nuo 100 edustajaa. Tavoitteena on, että nuo 100 yritysasiakasta saa valtuustokauden loppuun mennessä haluamansa palvelun siten, että yritysasiakkaan tarvitsee uhrata omaa aikaansa palvelun saamiseksi valituissa prosesseissa puolet siitä, mitä nyt. Valitaan pilottiprosessit ja toimintaa laajennetaan neljän vuoden aikana. Jatkossa saatuja tuloksia hyödynnetään asteittain kaikkiin yritysasiakkaisiin ja saatuja kokemuksia sovelletaan 3.sektorin toimijoihin, asukkaisiin ja matkailijoihin.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
18.1. Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta: Kumppanuuskysely: Yhteistyön kaupungin kanssa	4 > 4,2 > 4,3 6/2020: 3,72	Järjestetään vuorossaan toinen Tammistartti 28.1.2021 yrityksille. Kasvun esteiden madaltaminen ja nimetyn yritysasiakasvastaavan vuorovaikutuksen lisääminen jatkuu keskeisenä toimenpiteenä.
18.2. Yritys-asiakkaiden palvelun parantuminen	Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa	100 > 100 > 100 6/2020: 58	Toteutetaan kumppanuusmallin mukainen vuosittainen kysely asiakaspalvelun parantumisesta ja kontaktoidaan kaikki kumppanuusyritykset.
18.3. Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Asiakkaan käyttämä aika puolittuu: Wirman uutiskirjeen tilaajamäärät	1 000 > 1 100 > 1700 6/2020: 1547	Markkinointiviestintäsuunnitelman päivittäminen ja uusien nettisivujen lanseeraus tunnettuuden lisäämiseksi.
18.4. Hukkatyön väheneminen	Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu: Nestor CRM:n asiakastapahtumat	1 200 > 1 250 > 1300 6/2020: 1219	Edelleen tehostetaan CRM-järjestelmän käyttöä toimialalla järjestämällä henkilökohtaista opastusta järjestelmän käyttöön. Yhteisen asiakasjärjestelmän käyttö helpottaa ja nopeuttaa niin asiakkaan kuin oman ydinpalveluhenkilöstön palveluprosessia, kun asiakastieto on saatavilla yhdestä paikasta.

19. Toimiva infra

Korjausvelan määrä kertoo, paljonko verkostoihin ja yleisiin alueisiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa syntyy, kun ennakoivasta kunnossapidosta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Kunnossapito on siis vähäisempää kuin rakenteiden kulumisen. Korjausvelka, rapistuminen, ilmenee mm. rikkoontuvana katuina ja vesijohtoina. Korjausvelkaa hallitaan siten, että alueellisesti saneerataan verkostot ja päivitetään alueen suunnitelmat ja asemakaavat. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Työt kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
19.1. Turvallinen infra	Onnettomuuksien määrä vähenee: Omaisuusvahinkoon, loukkaantumiseen tai kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee	26 > 26 > 26 6/2020: 37	Etelä-Karjalan ja Lappeenrannan liikenneturvallisuussuunnitelmissa määriteltyjen kohteiden toteuttaminen siinä mittakaavassa kuin on mahdollista. Seudullinen yhteistyö asiassa.
19.2. Asumisen hinta	Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa: Kiinteistöveron kasvu/vuosi	50 000 > 10 000 > 0 6/2020: 120 000 (kumul.)	Rakennus- ja huoneistorekisterin päivitystyötä jatketaan, kun tutkimukset kiinteistöillä ja rakennuksissa voidaan suorittaa turvallisesti ja on löydetty lisäresurssiksi tehtävään pätevä henkilö työllistettävistä toimialan palkkatuki-kiintiön puitteissa.
19.3. Häiriöttä toimiva infra	Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä: Kunnossapidon palautemäärä	400 > 400 > 400 6/2020: 821	Auruskaluston reaaliaikaisen sijaintitiedon hyödyntäminen. Kevyenliikenteenväylien uusien kunnossapitoluokitusten käyttöönotto.
19.4. Korjausvelka ei kasva	Korjausvelan määrä: Liikennealueiden ylläpitomittari	3,07 > 3,07 > 3,09 6/2020: 3,28	Katujen pintauksien ja käytön seuranta, Älykäs katu -hankkeen (StreetAI) toimenpiteet. Katualueiden kuvaaminen vuosittain, jotta saadaan seurattua muutoksia.

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset huomioiden rakennettu viherympäristö ja ulkoilu- sekä liikuntapaikat. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittymiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla.

Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin.

Toimenpiteellä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
20.1. Asukkaiden osallistaminen kaupunki-suunnitteluun	Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä: Kaavoituksen asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä	700 > 800 > 900 6/2020: 385	Järjestetään vuorovaikutteisia asukastilaisuuksia ja kehitetään osallisuuden muotoja huomioiden erityisesti koronan vaikutukset työtäpoihin ja -menetelmiin. Kehitetään erilaisia sähköisen vuorovaikutuksen ja kuulemisen menetelmiä. Vuorovaikutteinen suunnittelutapa laajenee vakiintuneeksi toimintatavaksi myös muilla kuin kaupunkisuunnittelun vastuualueella.
20.2. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Uudet asuintontit/ infrakulut: Uusien tonttien infraan käytetty €/vuosi	300 000 > 300 000 > 300 000 6/2020: 340 000	Aktiivinen maanhankinnan painopistealue säilyy kaupunkirakenteen sisällä sekä Pajarilan alueella. Vapaina olevia asuin- ja yritystonttialueita markkinoidaan entistä tehokkaammin rakentajille. Horisontti, vihreä teemayleiskaavan ja Asemanseudun kehittämishankkeiden valmistelu etenee. Mattila-Mäntylän täydennysasemakaava etenee.

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittymiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla. Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin. Toimenpiteellä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
20.3. Maankäytön digipalvelujen laajentuminen	Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu	100 % > 100 % > 100 % 6/2020: 90	Kiinteistöväihdantapalvelussa luonnostellaan ja allekirjoitetaan suurin osa kiinteistökaupoista ja vuokrasopimuksista. Rakennusten mallintaminen ja tekstuurien lisääminen jatkuu 3D kaupunkimallin tuottamiseen. Uusien työkalujen ja järjestelmien kehittäminen sekä käyttöönotto jatkuu.
20.4. Maaomaisuuden tuottojen kasvu	Maaomaisuuden tuotto miljoonaa euroa/vuosi	1,5 > 1,5 > 1,5 6/2020: 1,4	Palvelutuotannosta vapautuneiden rakennusten ja kiinteistöjen kehittäminen realisointityöryhmän ohjauksen mukaisesti. Asunto-, yritys- ja hoivatonttien markkinointi tehokkaasti.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä.

Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
21.1. Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa > 3 kyselytutkimuksen mukaan	3 > 3 > 3 6/2020: 3,7	Asukkaiden osallisuuden lisääminen sekä kaavoituksessa että toteutussuunnittelussa (mm. katuhankkeet, viheralue-suunnittelu). Keskustan kehittämissuunnitelma, joka sisältää ydinkeskustan ja kaupunginlahden alueet valmistuu. Linnoituksen alueen asemakaavaluonnos on nähtävillä.
21.2. Houkutteleva kaupunkikuva	Asukas- ja imagokyselytulokset: Tyytyväisyys rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen	4 > 4 > 4 6/2020: 3,36	Keskustan kehittämissuunnitelman valmistuminen. Ydinkeskustan modernin rakennusperinnön inventoinnin hyödyntäminen kaavoituksessa. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman päivittäminen tekeillä. Järjestetään opastettuja kävelykierroksia kaupunkilaisille muuttuvasta kaupunkikuvasta mm. avointen ovien päivänä - korona tilanne huomioiden. Osallistutaan keskustan arkkitehtuuriopaskartan päivittämiseen. Tuetaan kaupunkikuvaan vaikuttavien kehityshankkeiden toteuttamista mm. kaupunkitaide.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä.

Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2021 > 2022 > 2023)	Keskeisimmät toimenpiteet 2021
21.3. Osallistava suunnittelu	Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät	2 000 > 2 100 > 2200 6/2020: 500	Jatketaan uusien, kaupunkilaisten osallisuutta vahvistavien toimintatapojen kehittämistä ja kokeiluja korona tilanne huomioiden. Erityisesti digitaalisten työtapojen kehittämisen jatkaminen ja rohkeat kokeilut. Lisätään osallistuvan työtavan käyttöä edelleen kaikilla vastuualueilla ja kehitetään uusia työtapoja ja -menetelmiä sekä jaetaan niistä tietoa.
21.4. Puistojen ja katujen hoitokulut alla kansallisen keskiarvon	Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö: Viheralueet €/neliö	0,55 > 0,55 > 0,50 6/2020: 0,45	Niittyverkoston pilottikohteiden seuranta sekä uusien mahdollisten kohteiden kartoittaminen.

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	6	6	6
Toimintakulut	-179	-311	-345	-345	-345
Toimintakate	-178	-311	-339	-339	-339

Elinvoimapaalvelut 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	597	851	812	812	812
Toimintakulut	-1 303	-1 939	-1 863	-1 863	-1 863
Toimintakate	-706	-1 088	-1 051	-1 051	-1 051

Kaupunkisuunnittelu 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	207	80	125	125	125
Toimintakulut	-1 361	-1 536	-1 488	-1 488	-1 488
Toimintakate	-1 154	-1 456	-1 363	-1 363	-1 363

Maaomaisuuden hallinta 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	5 468	6 113	5 952	5 952	5 952
Toimintakulut	-2 050	-2 205	-2 167	-2 167	-2 167
Toimintakate	3 417	3 908	3 785	3 785	3 785

Kadut ja ympäristö 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	6 202	4 762	4 799	4 799	4 799
Toimintakulut	-18 727	-17 741	-17 074	-16 729	-16 729
Toimintakate	-12 525	-12 979	-12 275	-11 930	-11 930

Kaupunkikehitys yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	12 474	11 806	11 694	11 694	11 694
Toimintakulut	-23 620	-23 732	-22 937	-22 592	-22 592
Toimintakate	-11 146	-11 926	-11 243	-10 898	-10 898
Poistot	-151	-300	-300	-300	-300
Tilikauden tulos	-11 297	-12 226	-11 543	-11 198	-11 198

Maaomaisuuden tuotot yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	2 278	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	-542	-800	-1 101	0	0
Toimintakate	1 736	700	399	1 500	1 500

Rakennusvalvonta yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	753	894	857	807	807
Toimintakulut	-749	-781	-761	-761	-761
Toimintakate	4	113	96	46	46

Elinvoima ja kaupunkikehitys (pl. tilakeskus) yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	15 504	14 200	14 051	14 001	14 001
Toimintakulut	-24 911	-25 313	-24 799	-23 353	-23 353
Toimintakate	-9 407	-11 113	-10 748	-9 352	-9 352
Poistot	-151	-300	-300	-300	-300
Tilikauden tulos	-9 557	-11 413	-11 048	-9 652	-9 652

Tilakeskus yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	31 273	37 635	37 709	38 331	38 331
Toimintakulut	-20 141	-20 056	-19 883	-19 883	-19 883
Toimintakate	11 132	17 579	17 826	18 448	18 448
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 001	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Vuosikate	10 131	16 279	16 526	17 148	17 148
Poistot	-16 270	-12 400	-11 233	-11 056	-11 780
Tilikauden tulos	-6 139	3 879	5 293	6 092	5 368

Maakunnallinen palvelutoiminta

Sosiaali- ja terveysterveyst

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveysterveyst, Eksoten, perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää kaikkien jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidolaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu erikoissairaanhoido ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto sekä järjestää jäsenkuntiensa puolesta kansanterveyslaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu perusterveydenhuolto ja sosiaalihuoltolaissa tarkoitettu sosiaali-huolto sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitettu ehkäisevä työ. Palvelujen järjestämisestä sovitaan vuosittain vuoden 2020 alusta voimaan tulleen perussopimuksen mukaisesti neuvottelumenettelyssä.

Uusi perussopimus tuli voimaan 1.1.2020 ja vuoden 2020 osalta toimitettiin neuvottelumenettelyssä poikkeavan aikataulun mukaisesti ja neuvottelut pidettiin toukokuussa 2020. Vuoden 2020 neuvottelumenettelyssä vahvistettiin taloussuunnitelmaan vuoden 2023 loppuun sisältyvien jäsenkuntaosuuksien yhteissumma. Perussopimuksen mukaan neuvottelumenettelyssä sovitaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan pitkän aikavälin suunnittelua ja tavoitteita koskevista periaatteista sekä vuosittaisista jäsenkuntien maksuosuuksista ja niihin liittyvistä reunaehdoista. Eksoten vuoden 2020 ja 2021 talouteen kohdentuu auki olevasta palkkaharmonisointikiistasta 30 miljoonan euron kertakustannukset ja noin 8 miljoonan euron vuosittaiset lisäkustannukset. Vuonna 2020 sovitulla jäsenkuntaosuuksilla ei ole mahdollista suunnitella Eksoten taloutta tasapainoon ja

kattaa jo syntyneitä alijäämiä. Myös Eksoten jäsenkuntien asukkaiden palvelutarve on osoittautunut suunniteltua palvelurakennetta raskaammaksi eikä alkuperäistä toimintakykyohjelman mukaista palvelurakennetta pystytä toteuttamaan tavoitellussa aikataulussa. Myös koronapandemia ja siitä aiheutuneet kustannukset sekä mahdolliset valtiolta saatavat korvaukset eivät ole täysin tiedossa. Vuoden 2021 neuvottelumenettely pidettiin 4.11.2020.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Perussopimuksen mukaisesti Eksote rahoittaa toimintansa jäsenkunnilta neuvottelumenettelyssä sovitun mukaisesti perittävillä maksuilla ja asiakkailta perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla tuloilla. Eksoten tulee järjestää palvelut talousarvioon sisällytettyjen tulojen puitteissa eikä jäsenkunnilta perittävien maksujen määrää voi talousarviovuoden aikana muuttaa, ellei jäsenkunnan kanssa siitä erikseen sovita.

Alustava arvio Eksoten vuoden 2021 maksuosuudesta on 269.419.000 euroa. Maksuosuuteen vaikuttaa mahdollisesti palkkaharmonisointikiistan ratkaisu. Jos 30 miljoonan euron palkkaharmonisointikiista saadaan ratkaistua siten, että se voidaan kattaa myyntituloilla, voi vuoden 2021 maksuosuus olla pienempi. Maksuosuus sisältää palkankorotukset.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lappeenrannan kaupunki on antanut oman lausuntonsa Eksoten strategisista linjauksista 2019 – 2023 huhtikuussa 2020. Eksote pyrkii

toteuttamaan toiminnan strategisten linjausten mukaisesti. Palveluverkkoon ei ole tiedossa olevia muutoksia.

Neuvottelumenettelyyn liittyen kaupunki ostaa erillisostona valtion 4. talousarviossa kunnille osoitetulla kohdentamattomalla valtionosuudella viiden terveydenhuollon ammattihenkilön työpanosta vaativan erityisen tuen kehittämiskokonaisuuteen 311.000 eurolla korjaamaan koronapandemian aiheuttamaa kasvanutta palvelutarvetta. Näiltä osin vuodelle 2020 tehdään pakollinen varaus. Erillisostosta laaditaan erillinen sopimus, jonka hallinnoinnista vastaa hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala.

Sosiaali- ja terveystoimen omaan toimintaan on varattu 217.000 euroa. Budjetista on siirretty 50.000 euroa lasten ja nuorten palvelujen kehikseen vähävaraisten lasten ja nuorten harrastusavustuksien ja kamiseen ja toimintamallin edelleen kehittämiseen. Sosiaali- ja terveystoimen omaan toimintaan varatulla määrärahalla tuetaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaa joko kumppanuussopimusten tai avustusten kautta. Maahanmuuttokorvauksilla tuetaan Me-talon toimintaa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta koskevat hallituksen lakiluonnokset lähtivät lausuntokierrokselle kesäkuussa 2020 ja lausuntokierroksen perusteella on tehty muutoksia lakiluonnoksiin. Tavoitteena on aloittaa lakiluonnosten eduskuntakäsittely vielä vuoden 2020 puolella. Tavoite on, että sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämisestä vastaisi 21 itsehallinnollista hyvinvointialuetta vuoden 2023 alusta lähtien. Hyvinvointialueet tuottaisivat palvelut

pääosin julkisina palveluina ja yksityiset toimijat ja kolmas sektori täydentäisivät niitä.

Kunnat vastaisivat edelleen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Uudistuksen alustavat talousvaikutukset kuntasektoriin ovat merkittävät. Uudistuksen valmistelun keskeneräisyyden takia toimintaympäristön ennakointi on lähes mahdotonta.

Vuoden 2020 keväällä alkaneen globaalin koronapandemian taloudellisten vaikutusten täysimääräisistä korvauksista valtion toimesta suoraan sairaanhoitopiireille ei ole tullut varmuutta. Koronapandemian on arveltu jatkuvan ainakin vuoden 2021 kesään ja sen vaikutukset palvelujen järjestämiseen eivät ole vielä tiedossa. Myöskään koronapandemian keväällä 2020 aiheuttaman kasaantuneen palvelutarpeen määrää ja vaikutuksia tulevien vuosien kustannuksiin ei ole pystytty aukottomasti arvioimaan.

Eksoten ja myös alueen kuntien taloudellinen tilanne on erittäin haastava. Eksote joutuu maksamaan takautuvasti työntekijöilleen palkkaharmonisointiin liittyviä maksuja noin 30 miljoonaa euroa ja vuositasolla jäsenkuntien maksettavaksi on arvioitu koituvan noin 8 miljoonan euron korotus jäsenkuntaosuuksiin. Jäsenkunnat ovat edellyttäneet Eksotelta, että palkkariita-asiaan liittyvät aiemmat tapahtumat sekä siihen liittyvät vastuukysymykset on selvitettävä ulkopuolisen tahon, esimerkiksi asianajotoimiston tekemässä oikeudellisessa arvioinnissa. Lisäksi jäsenkunnat ovat edellyttäneet, että Eksoten tulee käydä lokakuun 2020 loppuun mennessä jäsenkuntien kanssa läpi realistiset toimenpiteet, joilla kuntien katettavaksi jäävä lisäkustannus saadaan mahdollisimman alhaiseksi. Tämä koskee kertaluonteisen erän lisäksi pysyväksi jäävää kustannusten lisäystä.

Palkkaharmonisoinnin ratkaisuesityksiä on käyty läpi neuvottelunet-
telyssä.

Eksoten maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-245 601	-256 452	-269 419	-273 174	-278 549
Toimintakate	-245 601	-256 452	-269 419	-273 174	-278 549

Soster oma toiminta 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	94	0	0	0	0
Toimintakulut	-323	-378	-217	-217	-217
Toimintakate	-229	-378	-217	-217	-217

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	94	0	0	0	0
Toimintakulut	-245 925	-256 830	-269 636	-273 391	-278 766
Toimintakate	-245 830	-256 830	-269 636	-273 391	-278 766

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, eläinlääkintähuollon viranomaistehtävät, terveydensuojelu-, tupakkavalvonta- ja elintarvikevalvontaviranomaisen tehtävät. Eläinlääkäripalvelujen tulee tarjota peruseläinlääkäripalvelut ympärivuorokautisesti vuoden jokaisena päivänä. Virkaeläinlääkärit toimivat lisäksi eläinsuojelu- sekä eläintautiviranomaisina. Terveydensuojelu- ja tupakkavalvontaviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisuuden turvaaminen, talousveden ja uimaveden laatu, tupakanmyynnin ja tupakointikieltojen valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta ja toimijoiden ohjaus pellolta pöytään ketjun jokaisessa vaiheessa. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on edistää elinympäristön terveellisyttä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät jakautuvat ympäristönsuojelun valvontaan sekä luvittamiseen ja edistämiseen liittyviin asioihin. Luvittamiseen ja valvontaan liittyvät tehtävät on määrittänyt ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa, jätelaissa, vesilaissa sekä useissa muissa ympäristölainsäädäntöön liittyvissä säädöksissä. Ympäristönsuojelu seuraa, tutkii ja teettää selvityksiä ympäristön tilasta: ilmanlaatu, luonnon monimuotoisuus, pinta- ja pohjavesien tila sekä ympäristömelu. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä

on suunnitella ja kehittää sekä ohjata ja neuvoa ympäristönsuojelua yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Selvitetään edellytyksiä muodostaa Etelä-Karjalaan yhteinen maakunnallinen ympäristötoimi. Ympäristönsuojeluviranomaisen kiinteä yhteys Greenreality-palveluihin varmistetaan vuoden 2021 aikana organisaatiomuutoksen toteuttamisen yhteydessä.

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu toteuttavat valvontaohjelmien ja -suunnitelmien asettamia tavoitteita. Peruseläinlääkintäpalvelut toteutetaan 24/7 eli jokaisena päivänä. Panostetaan eläinlääkintähuollon toimintaedellytyksien kehittämiseen.

Luonnon monimuotoisuusohjelma valmistuu 2021. Ympäristönsuojelun tavoitteena on ottaa käyttöön uusi valvontaohjelma vuoden 2022 aikana ja hankintaa valmistellaan vuoden 2021 aikana. Uusi ohjelma tukee M-Files tiedonhallintajärjestelmää sekä Lappeenrannan paikkatietojärjestelmää, minkä avulla ympäristövalvonnan tiedot ovat käytettävissä osana myös Lappeenrannan kaupunkisuunnittelua. Ympäristönsuojelun resurssointi varmistetaan 2021 aikana.

Perustehtävien hoitamisen lisäksi painopisteenä on Lappeenranta 2033 strategian Puhdasta ja kestävä ohjelman toteuttaminen ja vesistökuunnostushankkeiden jatkaminen yhteistoiminnassa Lappeenrannan kaupungin toimialojen kanssa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskit ovat pääosin kuvattu toimialan yhteisessä osassa. Hanketoiminnan epäonnistuminen voi aiheuttaa tulokertymän vajausta. Eläinten hoidossa voi syntyä virheitä ja korvausvastuita. Resurssien vaje aiheuttaa virheitä viranomastehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen. Tulokertymä voi pienentyä muiden tehtävien lisääntyessä, esimerkiksi laajan erityistilanteen johdosta. Eläinlääkintähuollossa heikko sijaistilanne voi aiheuttaa katkoksia palvelutuo-
tannossa.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	2 950	2 991	3 134	3 134	3 134
Toimintakulut	-2 820	-3 071	-3 134	-3 134	-3 134
Toimintakate	130	-80	0	0	0

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinovi-
ranomaiselle laissa säädetty maataloustukikäsittelyt, riistavahinko-
arviot ja hukkakauravalvonnat Etelä-Karjalan maakunnan alu-
eella. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän
lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja
maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa oh-
jaa Ruokavirasto ja sen Maksajavirastosopimus. Erilaisia maatalous-
tukupäätöksiä tehdään vuosittain 5 000–7 000 kpl. Palvelut toimivat
pääosin verkossa ja sähköisten tukihakemusten osuus on yli 90 pro-
senttia kaikista hakemuksista. Maaseututoimessa työskentelee 11
viranhaltijaa ja maaseututoimella on 7 toimipistettä maakunnassa.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2015–2019 on saa-
massa jatkovuosia ulottuen vuoteen 2023. Uuden ohjelman valmis-
tuminen Suomessa ja EU:ssa on viivästynyt Brexitin ja koronan
vuoksi. Toiminnan pääpaino 2021–2023 on uuden ohjelmakauden ja
uuden CAP27-maaseutuohjelman sisäänajossa painottaen henkilös-
tön sekä asiakkaiden koulutusta. Keskeisinä muutoksina on ohjelma-
kauden vaihteessa odotettavissa oleva tavallista suurempi tilaluvun
lasku. Tämän vuoksi vuosina 2021–2023 eläköityvien tilalle ei toden-
näköisesti tarvita rekrytointeja. Tehtävien keskittäminen nykyisestä

kolmesta tiimistä kahteen tiimiin tehtiin 2020 laskeneen tilaluvun ja
supistuneen henkilöstömäärän takia.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuusteki- jöstä

Uusi CAP27-ohjelmakausi ja kasvava tilakoko luovat uusia haasteita
toiminnalle. Suuremmilla tiloilla maataloustukiasioiden hallinta on
erittäin monimutkaista ja taloudelliset riskit ovat suuria.

Henkilöstömäärän supistumisen myötä maakunnan kattavan palve-
lutarjonnan ja -tason ylläpitäminen uudella CAP27-ohjelmakaudella
on merkittävä haaste. Maaseututoimella on yhteistoimintasopimus
Haminan maaseutupalveluiden kanssa tukimaksujen hoitamiseksi ti-
lanteisiin, joissa jostain syystä oman maaseututoimen toiminta olisi
estynyt.

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	648	700	718	718	718
Toimintakulut	-648	-700	-718	-718	-718
Toimintakate	0	0	0	0	0

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan pelastuslaitos vastaa kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetty tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pelastustoimen palvelutaso vastaa alueen onnettomuusuhkia ja pelastustoimen palvelut tuotetaan hyväksytyn palvelutasopäätöksen 2021 -2025 mukaisesti.

Etelä-Karjalan pelastustoimen toimintaympäristössä olennaisimpia muutostekijöitä ovat väestö- ja aluerakenteessa tapahtuvat muutokset. Väestön väheneminen, ikääntyminen, yksin asuvien määrä ja väestönkeskittyminen kasvukeskuksiin vaikuttavat myös pelastustoimen palvelujen tarpeeseen ja järjestämistapaan. Aluerakenteessa tapahtuvat muutokset, alueen riskikeskittymät ja uudet turvallisuuden uhat edellyttävät pelastusviranomaisia painottamaan tehtäviään uudella tavalla. Palvelutarpeiden ennustetaan kasvavan kasvukeskuksissa ja palvelutaso tulee kyetä ylläpitämään myös harvaan-asutuilla alueilla, joiden väestörakenne painottuu ikäihmisiin.

Pelastustoimen uudistamisen osalta hallitus linjasi, että pelastustoimen järjestämisestä vastaisivat hyvinvointialueet 1.1.2023 alkaen.

Pelastustoimi olisi kuitenkin jatkossakin erillinen, sosiaali- ja terveystoimen kanssa rinnakkainen toimiala. Hyvinvointialueet vastaisivat sekä sosiaali- ja terveystoimen että pelastustoimen järjestämisestä alueellaan, jolloin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluita terveydenhuollolle. Pelastustoimen uudistuksella tavoitellaan tehokkaampaa ja taloudellisempaa järjestelmää. Pelastustoimen rahoitus tulisi jatkossa valtion budjetista. Sisäministeriö ohjaisi hyvinvointialueiden pelastustointia. Se asettaisi hyvinvointialueen pelastustoimelle strategiset valtakunnalliset tavoitteet. Se voisi myös päättää joidenkin pelastustoimen erityistehtävien kokoaamisesta yhden tai useamman sote-maakunnan hoidettavaksi. Uudistuksen myötä valtion ohjaus pelastustoimessa vahvistuisi. Aluehallintovirastot valvoisivat pelastustoimen palvelutasoa, jonka tulisi vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pelastustoimen keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Onnettomuuksien tapahtuessa pelastustoimen tehtävänä on antaa kiireellistä ja tehokasta apua sekä pyrkiä pienentämään onnettomuuksista aiheutuneita vahinkoja. Hyväksytty pelastustoimen palvelutasopäätös sitouttaa pelastuslaitoksen tuottamaan ja ylläpitämään palvelutasopäätöksen mukaiset palvelut ja sopijakunnat osoittamaan riittävät taloudelliset resurssit pelastuslaitokselle hyväksytyn palvelutasopäätöksen toteuttamiseen. Palvelutasopäätös on sitovuudeltaan perusta alueen pelastustoimen toiminnan ja talouden yksityiskohtaiselle suunnittelulle. Lappeenrannan

kaupunginhallituksen päätöksellä pelastuslaitokselle osoitettu talouden tasapainotusohjelman mukainen säästövelvoite (-2,7 %) on vuosina 2017–2020 voitu kattaa pelastuslaitoksen taseesta edellisten tilikausien ylijäämistä. Tämän johdosta taloussuunnitelmakaudella 2021–2023 tulee varmistaa pelastuslaitoksen riittävät taloudelliset resurssit, jotta pelastustoimen palvelutaso voidaan ylläpitää vuosille 2021 - 2025 vahvistetun palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Pelastustoimen uudistuksen merkittävimmät riskit ja epävarmuuskijät liittyvät pelastustoimen rahoitukseen, omistajaohjaukseen, pelastustoimen palvelutasoon sekä omaisuusjärjestelyihin.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	11 293	10 933	11 374	11 374	11 374
Toimintakulut	-11 607	-10 861	-11 047	-11 047	-11 047
Toimintakate	-314	72	327	327	327

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut toimii maakunnallisena yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa Lappeenrannan kaupungin erillishankintojen lisäksi maakunnallisesti yhteisesti sovitut maakunnalliset yhteishankinnat. Hankintapalvelut vastaa maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmässä sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta sekä sopimustenhallinnasta. Hankintapalvelut tarjoaa sopimusosapuolille paitsi mahdollisuuden osallistua maakunnan yhteishankintoihin, myös resurssiensa puitteissa hankintoihin liittyvää asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelut toteutetaan antamalla konsultaatiota ja tukea toimialoille sekä jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

Taloussuunnitelma 2021–2023

Yksikön toiminta rahoitetaan jakamalla toiminnasta aiheutuvat kustannukset yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Maakunnalliset toimijat maksavat 42,23 % hankintapalvelun kustannuksista, loput jakaantuu Lappeenrannan kaupungin, Lappeenrannan Toimitilat Oy:n ja Lappeenrannan asuntopalvelu Oy:n kesken. Kustannukset laskutetaan sopijapuolilta neljännesvuosittain talousarvion mukaisesti. Kustannukset tasataan vuosittain talousarvion toteutuman mukaisesti, mikäli talousarvion toteutuma poikkeaa merkittävästi (+/- 10 %) talousarviosta. Maksuosuudet määritellään vuosittain järjestettävissä palveluneuvotteluissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sopimuksen mukaisen toiminnan lisäksi painopisteenä on hankintojen suunnittelun aikaistaminen innovatiivisten, kestävän kehityksen, vastuullisuuden, työllistämisen sekä elinkeinoelämän huomioiminen hankinnan aikaisen vaiheen suunnittelussa niin, että ne lisäävät kustannustehokkuutta ja tuottavuutta sekä hankintojen vaikuttavuuden arviointi. Hankintasopimusjärjestelmän digitalisoiminen ja sen jalakauttaminen tilaajille lisää tuottavuutta sekä vähentää hankintaprosessiin osallistuvien hukkatyötä sekä ohistojen määrää.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hankintojen aikaisen vaiheen suunnittelemattomuus ja aikatauluttomuus luo aikataulu sekä kilpailutuksien laatuun merkittäviä riskejä.

Lappeenrannan hankintapalvelut 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	340	457	468	468	468
Toimintakulut	-326	-457	-468	-468	-468
Toimintakate	14	0	0	0	0

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 194	-7 278	-7 631	-7 631	-7 631
Toimintakate	-7 194	-7 278	-7 631	-7 631	-7 631

Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-168	-193	-199	-199	-199
Toimintakate	-168	-193	-199	-199	-199

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-260	-274	-274	-274
Toimintakate	-236	-260	-274	-274	-274

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 272	-1 313	-1 345	-1 345	-1 345
Toimintakate	-1 272	-1 313	-1 345	-1 345	-1 345

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 951	-1 974	-2 023	-2 023	-2 023
Toimintakate	-1 951	-1 974	-2 023	-2 023	-2 023

Varaus maakunnalliseen palvelutoimintaan 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-105	0	-101	-205
Toimintakate	0	-105	0	-101	-205

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuudet yhteensä 1000 €					
	TP 2019	KS 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 823	-11 123	-11 472	-11 573	-11 677
Toimintakate	-10 823	-11 123	-11 472	-11 573	-11 677

Investointiosa

Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma

Aineeton omaisuus	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kutilan kanava	225 000			1 125 000	1 125 000
Kartoitus	60 000				175 000
Yhteensä	285 000	0	0	1 125 000	1 300 000

Kiinteä omaisuus	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Maanhankinta*)	1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Maaperän kunnostus	200 000		200 000	200 000	200 000
Joutsenon koulun purku	0		400 000		
Rakuunamäen lämpökeskuksen purku	70 000				
Korvenkylän koulun purku	400 000				
Lauritsalan koulun purku	0			350 000	250 000
Sammontalon edellyttämät purkutoimet	0			300 000	
Pienet maanhankinnat	200 000		200 000	200 000	200 000
Yhteensä	1 870 000	0	1 800 000	2 050 000	1 650 000

*) KH:lla on oikeus hyväksyä maanhankintaa ja muita elinkeinopoliittisia hankkeita enintään 5 Me/vuosi

Yhdyskuntatekniikka	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Liikenneväylät	7 000 000	500 000	5 800 000	5 800 000	5 800 000
Hulevesien hallinta	1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä	8 000 000	500 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000

Ympäristötoimen kaupungin toiminnot	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Muukon pohjavesialueen kunnostus	100 000				
Vesistöjen kunnostushankkeet	0			100 000	
Pienet Greenreality investoinnit	59 000		50 000		
Yhteensä	159 000	0	50 000	100 000	0

Liikuntapaikkarakentaminen*)	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Menot	787 000		850 000	750 000	850 000
Tulot	0		0	0	
Muukon haulikkorata	546 000		0	0	
Yhteensä	1 333 000	0	850 000	750 000	850 000

*) Sisältää koulujen pihat / lähiliikuntapaikat.

Irtain omaisuus	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Yhteensä	700 000	0	700 000	700 000	700 000

Ensikertainen varustaminen	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lasten ja nuorten ensikertainen varustaminen	150 000		3 485 000	791 000	700 000
Kulttuuritoimen ensikertainen varustaminen			0	0	574 000
Liikuntatoimen ensikertainen varustaminen	582 000		0	0	350 000
Yhteensä	732 000	0	3 485 000	791 000	1 624 000

Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Yhteensä	3 479 000	1 000 000	1 948 000	1 850 000	50 000

Etelä-Karjalan pelastuslaitos	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Menot	1 320 000		855 000	855 000	855 000
Tulot	-732 000		-528 000	-528 000	-528 000
Yhteensä	588 000	0	327 000	327 000	327 000

Talonrakennus	Kustannus- arvio	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lappeenrannan urheilutalon peruskorjaus (valmis 2020)	13 700 000	1 848 000				
Valtionavustus urheilutalon peruskorjaukseen	-750 000	68 000				
Kourulan päiväkotikoulu (valmis 2020)	5 400 000	1 650 000				
Joutsenon uusi koulu (valmis 2021)	20 700 000	11 986 000		5 000 000		
Lauritsalan uusi koulu (valmis 2021)	19 100 000	9 940 000		8 700 000		
Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus (valmis 2021)	10 900 000	6 955 000	1 455 000	2 997 000		
Uusi Snellmanin päiväkoti (valmis 2022)	4 000 000	1 872 000	1 752 000	358 000	1 700 000	
Korvenkylän koulu (valmis 2022)	1 700 000	1 597 000	1 577 000	0	100 000	
Linnoitus rak 61 ortodoksinen seurakunta (valmis 2021)	1 300 000			1 300 000		
Itäalueen paloasema (valmis 2022)	10 400 000	997 000	747 000	9 381 000		
Sisäliikuntahalli (valmis 2023)	5 000 000			200 000	2 800 000	2 000 000
Pääkirjaston peruskorjaus (valmis 2023)	8 200 000	50 000	30 000	150 000	4 000 000	4 000 000
Nuoriso- ja monitoimitalo (Monari) (valmis 2022)	3 500 000	50 000	30 000	50 000	3 400 000	
Sammontalo (valmis 2024)	35 100 000	4 010 000	3 910 000		5 387 000	16 000 000
Voisalmen koulu ja päiväkoti (valmis 2023)	10 000 000			200 000	6 000 000	3 800 000
Peltolan päiväkodin 2-kerr osan peruskorjaus (valmis 2022)	2 700 000			100 000	2 600 000	
Nuijamaan koulu ja päiväkoti (valmis 2024)	1 900 000					100 000
Museon kokoelmatilat (valmis 2025)	6 000 000				100 000	100 000
Pulpin päiväkodin peruskorjaus (valmis 2024)	1 500 000					100 000

Talonrakennus	Kustannus- arvio	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Uus-Lavolan päiväkodin peruskorjaus (valmis 2025)	2 600 000					100 000
Monitoimiareena (valmis 2025)	28 200 000	579 000	379 000			160 000
Lauritsalan kirjasto (valmis 2025)	1 600 000					100 000
Kimpisen koulu, Pohjolankatu 23 (valmis 2026)	20 000 000					100 000
Kaupungintalon peruskorjaus (valmis 2027)	17 000 000					100 000
Lappeenrannan uimahallin perusparannus (valmis 2026)	18 000 000	100 000	60 000			
Toiminnalliset muutokset, käyttäjä rahoittaa		50 000		50 000	50 000	50 000
Pienet investointihankkeet		3 273 000	703 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Yhteensä	263 070 000	45 025 000	10 643 000	30 986 000	28 637 000	29 210 000

Investoinnit yhteensä	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Aineeton omaisuus	285 000	0	0	1 125 000	1 300 000
Kiinteä omaisuus*)	1 870 000	0	1 800 000	2 050 000	1 650 000
Yhdyskuntateknikka	8 000 000	500 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000
Ympäristötoimen kaupungin toiminnot	159 000	0	50 000	100 000	0
Liikuntapaikkarakentaminen	1 333 000	0	850 000	750 000	850 000
Irtaimisto	700 000	0	700 000	700 000	700 000
Ensikertainen varustaminen	732 000	0	3 485 000	791 000	1 624 000
Pelastuslaitos	588 000	0	327 000	327 000	327 000
Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet	3 479 000	1 000 000	1 948 000	1 850 000	50 000
Talonrakennus	45 025 000	10 643 000	30 986 000	28 637 000	29 210 000
Yhteensä	62 171 000	12 143 000	46 946 000	43 130 000	42 511 000

*) Sisältää kaupunginhallituksen päätökseen perustuvia elinkeinopoliittisia investointeja 1 milj. euroa / vuosi

Investoinnit yhteensä	TA 2020	Arv. siirto 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Menot	62 903 000	12 143 000	47 474 000	43 658 000	43 039 000
Tulot	-732 000	0	-528 000	-528 000	-528 000
Yhteensä	62 171 000	12 143 000	46 946 000	43 130 000	42 511 000

Investointien puiteohjelma

Luvut miljoonaa euroa

Hanke	KA	TOT.V	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Joutsenon uusi koulu	20,7	19-21	5,0											
Lauritsalan uusi koulu	19,1	20-21	9,0											
Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus ja laajennus	10,9	20-21	4,7											
Uusi Snellman päiväkoti	4,0	21-22	2,0	1,7										
Korvenkylän koulu uudisrakennus	1,7	21-22	1,1	0,6										
Linnoitus rak 61 Ortodoks. Srk	1,3	21	1,3											
Itäalueen paloasema	10,4	21-22	9,1											
Sisäliikuntahalli	5,0	22-23	0,2	2,8	2,0									
Pääkirjaston peruskorjaus	8,2	22-23	0,2	4,0	4,0									
Nuoriso- ja monitoimikeskus (Monari)	3,5	22	0,1	3,4										
Sammontalo, uudisrakennus	35,1	22-24	0,3	9,2	16,0	9,0								
Voisalmen koulu, päiväkoti ja kirjasto, uudisrakennus	10,0	22-23	0,2	6,0	3,8									
Peltolan päiväkodin 2-kerroksisen osan peruskorjaus	2,7	22	0,1	2,6										
Nuijamaan koulu+päiväkoti+sali 100 m2	1,9	24			0,1	1,8								
Museon kokoelmatilat	6,0	24-25		0,1	0,1	3,0	2,8							
Pulpin päiväkodin peruskorjaus	1,5	24			0,1	1,4								
Uus-Lavolan päiväkodin peruskorjaus	2,6	24-25			0,1	1,2	1,3							
Monitoimiareena	28,2	24-25	0,2	0,2	0,3	13,8	13,2							
Lauritsalan kirjasto	1,6	24-25			0,1	0,7	0,8							
Joutsenon kirjasto	1,7	25				0,1	1,6							
Kimpisen koulu (entinen teku), Pohjolankatu 23	20,0	25-26			0,1	0,4	9,5	10,0						

Hanke	KA	TOT.V	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Kaupungintalon peruskorjaus	17,0	25-27			0,1	0,3	5,2	6,2	5,2					
Kesämäen koulu ruokalarakennus peruskorjaus	1,4	25				0,1	1,3							
Lappeenrannan uimahalli	18,0	25-26				0,1	8,9	9,0						
Linnoituksen rak. N:o 65, Balettikoulu	2,0	26					0,1	1,9						
Pulpin koulun peruskorjaus	5,2	26-27					0,1	3,0	2,1					
Kaukaan koulun peruskorjaus	6,0	26-27					0,1	3,2	2,7					
Lönnrotin koulun korjaus	1,2	27-28						0,1	0,6	0,5				
Armilan vanhan puukoulu (Tykin koulu) korjaus	1,1	27						0,1	1,0					
Linnoitus rak 18, Kristiinan työtuvat	1,5	28							0,1	1,4				
Mäntylä-Vihtola koulun rakentaminen	8,0	28-29							0,2	3,9	3,9			
Kuvataidekoulu	1,3	28							0,1	1,2				
Raatihuone	1,1	29								0,1	1,0			
Wolkoff päärakennus	1,3	29								0,1	1,2			
Radio- ja TV-talo	2,1	29								0,1	2,0			
Katariinantori 2:n yhdistäminen taidemuseon käyttöön	1,4	30-31									0,1	0,7	0,6	
Kaupunginarkisto, linn rak 1b	1,6	30									0,1	1,5		
Pallon liikuntahallin peruskorjaus,	3,2	30									0,1	3,1		
Etelä-Karjalan museon peruskorjaus	2,1	31										0,1	2,0	
Taidemuseon peruskorjaus	2,6	32											0,1	2,5
Linnoituksen rakennus 1A	1,2	32											0,1	1,1
Linnoitus rakennukset 92 ja 94, Satamatsto/Ainouski	0,5	32											0,1	0,5
Päiväkoti- ja kouluhankkeet	10,2											2,1	4,7	3,5
Pienet investointihankkeet	30,0		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Yhteensä	315,1		35,9	33,1	29,3	33,4	47,4	36,0	14,5	9,8	10,9	10,0	10,0	10,0

Konsernituloslaskelma

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	343 788	400 673	402 218	405 207	412 045
Toimintakulut	-689 707	-761 329	-778 647	-781 405	-792 334
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	176	32	127	134	106
Toimintakate	-345 743	-360 624	-376 302	-376 064	-380 183
Verotulot	292 734	301 200	305 700	309 700	311 700
Valtionosuudet	124 237	134 314	143 214	144 857	147 800
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	126	386	874	849	849
Muut rahoitustuotot	640	-70	0	0	0
Korkokulut	-4 647	-6 973	-6 790	-7 774	-7 916
Muut rahoituskulut	-140	-470	-500	-800	-800
Vuosikate	67 207	67 762	66 196	70 768	71 450
Poistot ja arvonalentumiset:					
Poistot	-55 468	-55 910	-58 173	-58 685	-58 947
Omistuksen eliminointierot	298	0	0	0	0
Arvonalentumiset	-3 574	0	0	0	0
Satunnaiset erät	3 875	0	0	0	0
Tilikauden tulos	12 337	11 852	8 023	12 083	12 503
Tilinpäätössiirrot	104	553	517	513	543
Tilikauden verot	-2 211	-1 867	-3 196	-3 089	-3 086
Laskennalliset verot	-2 030	0	0	0	0
Vähemmistöosuudet	-183	280	144	31	-112
Tilikauden ylijäämä	8 017	10 818	5 487	9 538	9 848

Talousarvio 2021–2023

Konserniyhteisöt

Konserniyhteisöt

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Martti Mäkelä

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu – konserni toteuttaa omistajansa Lappeenrannan kaupungin määrittelemää asuntopoliittikkaa omistamalla, ylläpitämällä, rakentamalla sekä vuokraamalla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämänä yleishyödyllisenä yhteisönä ja sen omistuksessa on erityisryhmät mukaan lukien noin 5.000 vuokra-asuntoa eri puolilla kaupunkia.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiö harjoittaa asuntojen vuokrausta Lappeenrannan kaupungin alueella. Toiminta on hyvin stabiilia ja liikevaihto muuttuu vuosittain lähinnä vuokrien tai asuntojen tyhjäkäynnin muutosten verran. Vuonna 2021 liikevaihdon ennustetaan pienenenevän - 0,8 % edellisen vuoden budjettiin verrattuna. Ennustetun liikevaihdon pienenevän johtuu siitä, että ARA-asuntojen vuokria ei koroteta, kolme taloa on peruskorjauksessa ja yhden talon tilalle rakennetaan uutta taloa. Tulosta yhtiö tekee omakustannusperiaatteen mukaisesti, sen verran, että tulos riittää poistojen lisäksi lainojen lyhennykseen. Vuosina 2022-2023 liikevaihdon ja tuloksen ennustetaan pysyvän vuoden 2021 tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön osuus koko kaupungin vuokra-asunnoista on vaihteluvälillä 30-40 % ja sen tehtävänä on olla varmistamassa markkinahintaa edullisempien vuokra-asuntojen saatavuus. Tavoitteena on, että yhtiön tarjoamien vuokra-asuntojen keskivuokran tulee olla vähintään 15 % alle kaupungin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokran.

Tuloutustavoite 2021

Omistaja voi periä yhtiöön sijoittamilleen omarahoitusosuuksille ARAn sääntöjen mukaista korkoa sekä takaamistaan lainoista takausprovisiota.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022-2023

Vuonna 2021 on käynnissä yhden uuden kerrostalon rakentaminen ja kolmen kerrostalon peruskorjaus. Vuosien 2022-2023 aikana peruskorjataan edellä mainittujen kohteiden lisäksi neljä kerrostaloa. Vuonna 2021 investointien määrä arvioidaan olevan 8,5 meur ja jatkossa investointien määrän arvioidaan olevan noin 8-9 meur / vuosi. Investoinnit on tarkoitus toteuttaa siten, että yhtiön nettolainamäärä ei kasva.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Suunnitteilla ei ole uusia rakennejärjestelyjä. Investoinnit pyritään rahoittamaan valtion takaamilla korkotukilainoilla.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskitekijät:

- Korkojen äkillisen nousu.
- Vuokra-asuntojen kysynnän voimakas lasku.
- Vaparaahoitteisten sote-kiinteistöjen tulevaisuus.

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy – konsernin numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	32 021	32 838	32 576	-0,8 %	32 640	32 650
Liiketoiminnan muut tuotot	866	134	131	-2,2 %	130	130
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-1 450	-1 442	-1 529	6,0 %	-1 530	-1 531
Poistot ja arvonalentumiset	-7 090	-7 056	-7 034	-0,3 %	-7 035	-7 037
Liiketoiminnan muut kulut	-19 637	-20 545	-20 007	-2,6 %	-20 060	-20 065
Liiketulos	4 710	3 929	4 137	5,3 %	4 145	4 147
Rahoitustuotot	163	70	52	-25,7 %	40	40
Rahoituskulut	-1 240	-1 652	-1 619	-2,0 %	-1 620	-1 622
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	3 633	2 347	2 570	9,5 %	2 565	2 565
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-678	-469	-514	9,6 %	-513	-513
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	2 955	1 878	2 056	9,5 %	2 052	2 052

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	187 053	189 559	190 068	0,3 %
Aineettomat hyödykkeet	77	9	72	700,0 %
Aineelliset hyödykkeet	185 832	188 429	188 875	0,2 %
Sijoitukset	1 144	1 121	1 121	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	12 571	9 768	10 894	11,5 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	7 132	4 858	5 594	15,2 %
Rahoitusarvopaperit	1 243	1 210	1 300	7,4 %
Rahat ja pankkisaamiset	4 196	3 700	4 000	8,1 %
Vastaavaa yhteensä	199 624	199 327	200 962	0,8 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	35 871	36 660	39 805	8,6 %
Osakepääoma	11 209	11 209	11 209	0,0 %
Arvonkorotusraho	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	8 949	8 949	8 949	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	12 758	14 624	17 591	20,3 %
Tilikauden voitto/tappio	2 955	1 878	2 056	9,5 %
Vähemmistöosuus	1 352	1 360	1 352	-0,6 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	2 327	2 615	3 160	20,8 %
Vieras pääoma (yht.)	160 074	158 692	156 645	-1,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	148 906	147 892	145 465	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	11 168	10 800	11 180	3,5 %
Vastattavaa yhteensä	199 624	199 327	200 962	0,8 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	11 552	8 200	8 500	300
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	156 111	155 892	151 665	-4 227
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	13 095	11 231	9 306	-1 925
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	8,6	5,3	5,4	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,4	2,9	6,7	3,8
Liikevoitto %	14,7	12,0	12,7	0,7
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	18,7	17,1	19,8	2,7
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	1,1	0,9	0,9	-0,0
Quick ratio	1,2	0,9	0,9	-0,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	17	0	10	10
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	396	350	380	30
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Lappeenrannan Energia Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Arto Nikkanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Kaupunki perusti emoyhtiön vuonna 2003. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Energia-konsernin talous jatkaa vuonna 2021 tasaista kehitystä edellisten vuosien tapaan. Talousarviossa on ennakoitu, että kaikkien tuotteiden hinnat pysyvät ennallaan jo vuodesta 2018 olleella tasolla. Energia-konsernin liikevaihto pienenee tasolle 100 miljoonaan euroon vuonna 2020. Tähän vaikuttavat mm. sähkömarkkinoiden hintakehitys. Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoidaan hieman kasvavan. Tuloksen ennakoidaan olevan tasolla 8,9 miljoonaa euroa ja tulevaisuudessa tulos on tasolla 8-12 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Energiayhtiö tulouttaa kaupungille vuosittain korkotuottona noin 7,6 miljoonaa euroa ja osinkoina 3,6 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoite 2021

Vuonna 2021 tavoite on 11,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuoden 2021 investoinnit ovat tasolla 25 miljoonaa euroa ja investoinnit jatkuvat samalla tasolla myös vuosina 2022-23. Tulevina vuosina mahdollisesti toteutuva Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon investointi tuplaa investointitason toteutusvuosinaan.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Vuosien 2021 - 23 investointien rahoittamiseksi varaudutaan ottamaan ulkopuolista lainaa noin 7-10 miljoonaa euroa, mikäli kassatilanne sen vaatii. Kokonaislainamäärä kuitenkin pienenee, sillä nykyisiä lainoja lyhennetään vuosittain noin 8 miljoonalla eurolla.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energia-konsernin kaikkien tuotteiden hinnat ovat jonkun verran valtakunnan keskihintojen yläpuolella korkean investointiasteen vuoksi. Tulevaisuuden suuriin investointeihin varautuminen tulee tehdä hyvissä ajoin ennen toteutusta.

Lappeenrannan Energia Oy – konsernin numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	105 140	105 917	100 472	-5,1 %	102 000	102 000
Liiketoiminnan muut tuotot	1 314	977	924	-5,4 %	1 000	1 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-51 482	-56 731	-53 699	-5,3 %	-53 700	-53 700
Henkilöstökulut	-7 647	-7 121	-7 974	12,0 %	-7 900	-7 900
Poistot ja arvonalentumiset	-15 881	-15 797	-16 376	3,7 %	-16 400	-16 400
Liiketoiminnan muut kulut	-8 055	-4 375	-4 552	4,0 %	-4 500	-4 500
Liiketulos	23 389	22 870	18 795	-17,8 %	20 500	20 500
Rahoitustuotot	194	200	700	250,0 %	700	700
Rahoituskulut	-8 416	-8 150	-8 055	-1,2 %	-8 000	-8 000
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	15 167	14 920	11 440	-23,3 %	13 200	13 200
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-3 252	-1 274	-2 550	100,2 %	-2 500	-2 500
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	11 915	13 646	8 890	-34,9 %	10 700	10 700

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	272 177	298 270	289 641	-2,9 %
Aineettomat hyödykkeet	9 950	12 500	9 500	-24,0 %
Aineelliset hyödykkeet	212 598	234 440	227 837	-2,8 %
Sijoitukset	49 629	51 330	52 304	1,9 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	27 267	18 582	18 500	-0,4 %
Vaihto-omaisuus	2 751	2 500	2 500	0,0 %
Saamiset	23 355	16 000	15 000	-6,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	1 161	82	1 000	1119,5 %
Vastaavaa yhteensä	299 444	316 852	308 141	-2,7 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	69 538	90 395	84 874	-6,1 %
Osakepääoma	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	10 838	10 838	10 838	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	36 785	55 911	55 146	-1,4 %
Tilikauden voitto/tappio	11 915	13 646	8 890	-34,9 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	12 497	0	12 497	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	217 409	226 457	210 770	-6,9 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	187 946	195 470	180 770	7,5 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	29 463	30 987	30 000	-3,2 %
Vastattavaa yhteensä	299 444	316 852	308 141	-2,7 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	121	120	110	-10
Investoinnit (1000 €)	19 785	26 511	25 691	-820
Konsernin sis.lainat (1000 €)	85 874	82 842	78 781	-4 061
Ulkoiset lainat (1000 €)	36 782	28 332	20 782	-7 550
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	36 782	28 332	20 782	-7 550
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 821	89 849	89 821	-28
Leasingvastuut (1000 €)	54	70	70	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	18,2	17,1	10,1	-6,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,8	18,7	13,1	-5,6
Liikevoitto %	22,2	21,6	18,7	-2,9
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	23,2	28,5	27,5	-1,0
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	0,9	1,0	0,5	-0,5
Quick ratio	0,8	0,9	0,0	-0,9
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	5 979	4 000	6 000	2 000
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	399	450	400	-50
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3 736	3 600	3 600	0

Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

LATO-konsernin rakenne ja toiminta-ajatus

Lappeenrannan Toimitilat Oy

Lappeenrannan Yritystila Oy

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd

Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus

Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus

Lappeenrannan Matkakeskus Oy

Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy

Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin tärkeimpänä tavoitteena ja tehtävänä on varmistaa, että kaupungin toimialoilla ja muilla vuokralaisilla on käytössään käyttötarkoitukseen sopivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat. Myös tilojen käytön tehostaminen, tilojen yhteiskäytön, muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lisääminen ovat koko kaupunkikonsernin talouden kannalta olennaisia asioita, joissa täytyy onnistua, kun uusia toimitiloja rakennetaan ja järjestetään seuraavien vuosikymmenten ajaksi.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Toiminnallisesti tulevien vuosien painopiste tulee olemaan käynnissä olevien pääasiassa kunnallista palvelutuotantoa palvelevien hankkeiden toteutuksessa. Merkittävimpiä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus, Lauritsalan uusi koulu ja Joutsenon uusi koulu sekä Sammontalo. Myös sisäliikuntahallin ja uuden jäähallin suunnittelua jatketaan valtuuston tekemien päätösten mukaisesti.

Vireillä olleista veroasioihin liittyvistä oikeusprosesseista johtuen toimintaa on osin harjoitettu väliaikaisin järjestelyin siltä osin, kun kyse on Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannon käytössä olevan rakennusomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluista. Näiden tehtävien järjestämisestä vastaaminen on toistaiseksi siirretty Tilakeskuksen tehtäväksi ja järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy –konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n välillä on voimassaoleva palvelusopimus edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta. Tuloverotusta koskevaan valitukseen saatiin syksyllä 2019 korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan hallinto-oikeuden ja verohallinnon päätökset on kumottu ja ennakkoratkaisu poistettu. Tällä hetkellä prosessi on siinä vaiheessa, että Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy ja Lappeenrannan Yritystila Oy ovat hakeneet verotuksen oikaisulautakunnalta muutosta verovuoden 2017 verotukseen.

Lappeenrannan Yritystila Oy on ollut kiinteistötoiminnan asiantuntijana ja toteuttajana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitila- ja sijoittautumishank-

keissa. Hankkeiden tavoitteena on kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille. Hankkeita on eri kehitysvaiheissa.

Lappeenranta Free Zone Oy:n toiminta-ajatuksena on tarjota satama- ja logistiikkakeskuspalveluja suomalaisille ja ulkomaisille yrityksille. Lisäksi satamayhtiö vastaa kaupungin rahti-, matkustaja- ja veneily-satamista sekä niiden liikenteestä. Aktiivinen uusasiakashankinta on tuottanut tuloksia, ja uusia asiakassopimuksia raaka-ainekuljetuksiin ja varastointiin on solmittu Mustolan satama-alueelle. Toisaalta yhtiön toiminnan ennustettavuutta vaikeuttaa edelleenkin rahtisataman asiakkaiden kansainvälisten liiketoimintojen ja Venäjän kaupan liittyvä epävarmuus.

Matkustaja -ja pienvenesatamien risteilyliiketoimintaan vaikuttaa voimakkaasti Koronaviruksen aiheuttamat rajoitteet. Ulkomaan risteilyliikenne on ollut täysin pysähdyksissä. Yrittäjät käynnistivät saaristo- ja lähiristeilyt vasta heinäkuussa 2020. Kuluvan vuoden aikana vierasveneilijöiden määrä laski Koronaviruksen aiheuttamien rajoitteiden myötä noin 30 %, mutta jatkossa veneilymatkailun ennustetaan pysyvän aikaisemmalla tasolla. Pienvenesatamien lisätarpeeseen ja palveluiden parantamiseen yhtiö on vastannut ja vastaa jatkossakin kysynnän ja olemassa olevien resurssiensa mukaan.

Saimaan kanavan sulkujen pidentämiseen on maan hallituksen toimesta ehdotettu 90 miljoonan euron valtuutta. Sulkujen pidentämishanke tulee toteutuessaan mahdollistamaan suurempien alusten liikennöinnin kanavalla ja siten aiempaa laajamittaisemman rahtiliikenteen harjoittamisen. Mikäli hanke toteutuu, vuosina 2022 ja 2023 purjehduskaudet jäävät rakennustöiden vuoksi vain 4 kuukauden mittaisiksi, tämän arvioidaan aiheuttavan epävarmuutta myös yhtiön tulevien vuosien liiketoiminnalle.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta on ollut keskeytyksissä veroasioihin liittyvän muutoksenhaun ajan. Yhtiön rooli jatkossa on valmistelussa ja yhdessä omistajaohjauksen kanssa linjataan mihin suuntaan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toimintaa kehitetään.

Williparkki Oy:n tehtävänä on Lappeenrannan kaupungin omistamien maksullisten kadunvarsi- ja aluepysäköintipaikkojen operoiminen sekä yhtiön omistamien ja hallinnoimien maanalaisten pysäköintitalojen ylläpito ja operointi. Maanpäällisten alueiden autopaikkamäärän arvioidaan olevan tulevana kesäkautena noin 530 autopaikkaa ja talvikaudella noin 380 autopaikkaa. Pysäköintitaloissa P- City, P-Pormestari ja P-Tori yhtiöllä on hallinnassaan noin 870 autopaikkaa. Yhtiö operoi myös keskussairaalan, rautatieaseman, lentoaseman ja kauppakeskus Gallerian pysäköintialueita.

Keskusta-alueella mahdollisesti käynnistyvät rakennushankkeet saattavat vähentää autopaikkojen määrää. Yhtiö varautuu omalta osaltaan edistämään keskusta-alueen kehittämishankkeita omalla toimialallaan.

Konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan vuonna 2021 noin 16,3 miljoonaa euroa. Vuosien 2022–2023 liikevaihdon arvioidaan kasvavan jonkin verran.

Vuonna 2021 konsernin tuloksen arvioidaan olevan noin - 240 000 euroa. Vuosien 2022–2023 tuloksen arvioidaan kääntyvän voitolliseksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

- kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä ja 85 % vuoteen 2023 mennessä
- Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen

Tuloutustavoite 2021

Lappeenrannan Toimitilat-konsernille on asetettu 150 000 euron tuloutustavoite vuodelle 2021.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Tulevina vuosina Lappeenrannan Yritystila Oy tekee omistamiensa ja hallinnoimiensa kiinteistöjen PTS-suunnitelmien mukaisia peruskorjaus- ja -parannushakkeita sekä omistajaohjauksella elinkeinostrategisia kiinteistökohteita.

Williparkki Oy varautuu parantamaan pysäköinnin opastusjärjestelmää yhteistyössä kaupungin kanssa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Lappeenrannan Yritystila Oy ja Williparkki Oy hoitavat lainasalkkuaan maksusuunnitelmien mukaisesti.

Vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa toteutetaan Lappeenrannan Laivat Oy:n yhdistäminen tytäryhtiösulautumisella osaksi Lappeenrannan Yritystila Oy:tä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Strategiset ja operatiiviset riskit

- veroriskit
 - Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n ja osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n verotuksellisiin asioihin saatiin syksyllä 2019 korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan hallinto-oikeuden ja verohallinnon päätökset on kumottu ja ennakkoratkaisu poistettu. Yhtiöt ovat tehneet oikaisuvaatimukset verotuksen oikaisulautakunnalle vuoden 2017 verotukseen liittyen.
- COVID19-pandemian jatkuminen
- maakuntauudistus
 - Maakuntauudistus tulee muuttamaan Sote-kiinteistöjen vuokrausjärjestelyitä, joiden vaikutuksia on vaikea arvioida.
- vuokratut ja myytävät tilat
 - Vuokralaisen vaihdostilanteessa tilat vaativat useimmiten muutostöitä, joiden vuoksi tiloja voi olla vaikea vuokrata kannattavasti
 - Ostosmatkailu Venäjältä lähes pysähdyksissä. Tämän vuoksi vuokrattavista myymälä ja liiketiloista sekä muista toimitiloista Lappeenrannassa ylitarjontaa. Olemassa oleva tilanne alentaa vapautuvien ja tyhjien kohteiden vuokratasoa ja siten myös vuokratuottoa.
- hankkeiden toteutusaikataulut

Henkilöstöriskit

- ammattitaitoisen henkilökunnan rekrytoinnin onnistuminen

Omaisuuksriskit

- toiminnan keskeytysriskit
- sisäilmaongelmat

Rahoitusriskit ja taloudelliset riskit

- COVID19-pandemian taloudelliset vaikutukset
- korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoihin
- suhdannevaihtelut

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konsernin numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	17 006	17 864	16 250	-9,0 %	16 673	17 199
Liiketoiminnan muut tuotot	517	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-529	-477	-596	24,9 %	-517	-530
Henkilöstökulut	-1 859	-2 374	-2 141	-9,8 %	-2 150	-2 150
Poistot ja arvonalentumiset	-3 588	-3 310	-3 316	0,2 %	-3 228	-3 226
Liiketoiminnan muut kulut	-10 631	-10 807	-9 987	-7,6 %	-10 130	-10 631
Liiketulos	916	896	210	-76,6 %	648	662
Rahoitustuotot	39	13	11	-15,4 %	0	0
Rahoituskulut	-561	-537	-477	-11,2 %	-457	-454
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	393	372	-256	-168,8 %	191	208
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-99	-82	-5	-93,9 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	23	11	21	90,9 %	0	0
Tilikauden tulos	317	301	-240	-179,7 %	191	208

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	72 756	69 856	66 602	-4,7 %
Aineettomat hyödykkeet	868	822	340	-58,6 %
Aineelliset hyödykkeet	64 508	61 771	58 881	-4,7 %
Sijoitukset	7 380	7 263	7 381	1,6 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	9 760	6 293	6 322	0,5 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	9 484	5 940	5 962	0,4 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	276	353	360	2,0 %
Vastaavaa yhteensä	82 515	76 149	72 924	-4,2 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	29 626	29 777	29 537	-0,8 %
Osakepääoma	17 401	17 401	17 401	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	10 246	10 246	10 246	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 662	1 829	2 130	16,5 %
Tilikauden voitto/tappio	317	301	-240	-179,7 %
Vähemmistöosuus	459	445	416	-6,5 %
Konsernireservi	709	621	533	-14,2 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	888	866	888	2,5 %
Vieras pääoma (yht.)	51 722	45 306	42 437	-6,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	42 919	38 445	31 405	-18,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 803	6 861	11 032	60,8 %
Vastattavaa yhteensä	82 515	76 149	72 924	-4,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	26	26	28	2
Investoinnit (1000 €)	2 872	200	0	-200
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	42 017	38 388	35 579	-2 809
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	32 286	30 326	29 151	-1 175
Kaupungin antolainat (1000 €)	19	18	0	-18
Leasingvastuut (1000 €)	61	2	0	-2
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	1,0	1,4	-0,8	-2,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,3	3,3	0,8	-2,5
Liikevoitto %	5,4	5,1	1,3	-3,8
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	37,5	39,4	40,7	1,3
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	1,1	1,0	0,6	-0,4
Quick ratio	1,1	1,2	0,6	-0,6
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 679	2 170	2 234	64
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	3 965	3 690	3 700	10
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	150	150	0

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n (EKJH) tehtävänä on hoitaa osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tätä tehtävää varten EKJH ylläpitää Kukkuroinmäen aluejätekeskusta ja miehitettyjä jäteasemia Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitaipaleella, Luumäellä, Taipalsaarella, Lemillä ja Lappeenrannassa. Lisäksi EKJH:n vastuulla ovat em. kuntien hyöty- ja vaarallisen jätteen vastaanottopisteet.

EKJH on kilpailuttanut jätteenkuljetukset ja vastaa Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kunnan vastuulla olevan jätehuollon vaatimasta asiakasrekisterien ylläpidosta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

EKJH on perustettu huolehtimaan koko Etelä-Karjan kuntien vastuulla olevan jätehuollon operatiivisista tehtävistä. Lisäksi maakunnalliseen jätekeskukseen Lappeenrannan Kukkuroinmäkeen rakennettiin koko maakuntaa palveleva EU-tasoinen loppusijoitusalue (tiukentuneiden määräysten johdosta kuntien omat loppusijoitusalueet jouduttiin sulkemaan).

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Loppusijoitettavat määrät laskevat ja hyödyntäminen lisääntyy. Yhä enemmän vastaanotetusta materiaalmäärästä käsitellään ja toimitetaan edelleen materiaali- ja energiahyötykäyttöön. Tämä aiheuttaa toimintaan kustannuspaineita, koska yhä huonompilaatuista materiaalia käsitellään ja hyödynnetään. Nykyiset käsittelykenttäalueet ovat jääneet liian pieniksi, joten uutta kenttätilaa on jo rakennettu Kukkuroinmäkeen 2020 aikana ja lisää rakennetaan 2021 – 2030.

Biokaasulaitoksen tuotannollinen käyttö alkaa 2020 loppuun mennessä. Liikevaihto kasvaa hieman vuonna 2021 biokaasulaitoksen kaasuntuotannon ja -myynnin käynnistyttyä. 2021 liikevaihdon kasvu riippuu täysin kaasunmyynnistä, nyt liikevaihdon kasvu on n. 150 t€ (kaasun myynti 400 t€ mutta muu liikevaihto pienenee). EKJH on rakennuttanut Etelä-Karjalaan kolme (3) uutta kaasutankkausasemaa 2020 aikana (käyttöönotto lokakuun 2020 aikana). Lisäksi Parikkalaan ja Luumäelle on kilpailutettu 5 vuoden jakelupalvelu tuotetulle liikennemetaanille. Nämä asemat aloittavat toimintansa 2020 loppuun mennessä. Tavoite on myydä koko kaasuntuotanto liikennepolttoaineeksi 10 vuoden kuluessa. Ylijäämäkaasu myydään muille alan toimijoille; paras tuotto saadaan kuitenkin liikennepolttoainemyynnistä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla. Keskitetyllä kilpailutuksella hillitään kuntalaisten jätehuoltokustannusten nousua. Strategian mukaisesti tehostetaan hyötyjätteiden materiaalikierrätystä ja vähennetään jätteen loppusijoitusta. Biokaasulaitosinvestointi mahdollistaa paikallisen orgaanisen metaanin tuotannon, jonka käyttö vähentää merkit-

tävästi liikenteen CO₂-päästöjä ja toteuttaa Lappeenrannan kaupungin omia ympäristötavoitteita. Kierrätyskelvottomat jätteet toimitetaan energiahyötykäyttöön. Yhteistyössä LUT:n kanssa pyritään löytämään paikallinen ratkaisu jätemateriaalien hyötykäyttöön.

Tuloutustavoite 2021

EKJH ei jaa osinkoja.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuodelle 2021 on suunniteltu kiertotalouskentän II-vaihe (4,5 ha) 440 t€. Tulevina vuosina suuria investointeja ei ole vielä suunnitteilla.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Investoinnit on tarkoitus kattaa täysin kassavaroin.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät hankintapäätöksiin, lainsäädännön (jäte- ja hankintalaki) muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Lisäksi biokaasulaitosinvestoinnin kannattavuuteen vaikuttaa merkittävästi kaasutankkausinfraan rakentuminen alueellisesti ja liikennepolttoaineen kysyntä.

Lainsäädännön kautta tulevat tiukemmat käsittelyvaatimukset (biohajoavan jätteen loppusijoituskielto ja EU:n ns. kiertotalouspaketti), uuden jätelain vaatimukset nostavat jätteen keräilyn kustannuksia, käsittelylaitosten vaatimus- ja tätä kautta myös kustannustasoa.

Em. riskejä hallitaan ja minimoidaan EKJH:n omalla hankintaosaamisella sekä jatkuvalla kouluttautumisella. Liikennepolttoaineen menekkiä pyritään edesauttamaan tekemällä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi EKJH on verkostoitunut ja tekee tiivistä yhteistyötä alan muiden vastaavien kuntayhtiöiden kanssa (esim. BIG-brändi).

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	12 706	12 181	12 328	1,2 %	12 600	13 000
Liiketoiminnan muut tuotot	188	84	66	-21,4 %	70	70
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-7 616	-7 647	-7 150	-6,5 %	-7 364	-7 585
Henkilöstökulut	-1 715	-2 068	-1 898	-8,2 %	-1 900	-1 940
Poistot ja arvonalentumiset	-946	-1 317	-1 707	29,6 %	-1 500	-1 300
Liiketoiminnan muut kulut	-2 157	-1 683	-1 858	10,4 %	-1 913	-1 971
Liiketulos	460	-450	-219	-51,3 %	-7	274
Rahoitustuotot	8	6	14	133,3 %	15	15
Rahoituskulut	-54	-143	-169	18,2 %	-150	-140
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	414	-587	-374	-36,3 %	-142	149
Tilinpäätössiirrot	1	1	1	0,0 %	1	1
Verot	-127	0	-13	-	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	288	-586	-386	-34,1 %	-141	150

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	18 706	23 608	25 300	7,2 %
Aineettomat hyödykkeet	14	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	18 692	23 608	25 300	7,2 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	6 413	2 834	2 550	-10,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	5 067	2 804	2 500	-10,8 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	1 346	30	50	66,7 %
Vastaavaa yhteensä	25 119	26 442	27 850	5,3 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	7 686	7 137	7 935	11,2 %
Osakepääoma	2 683	2 683	2 683	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	0	0	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 715	5 040	5 638	11,9 %
Tilikauden voitto/tappio	288	-586	-386	-34,1 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3	5	3	0,0 %
Pakolliset varaukset	3 912	3 800	3 912	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	13 518	15 500	16 000	3,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	10 000	12 000	12 500	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	3 518	3 500	3 500	0,0 %
Vastattavaa yhteensä	25 119	26 442	27 850	5,3 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	50,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	32	34	34	0
Investoinnit (1000 €)	10 601	2 873	0	-2 873
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	12 000	13 500	1 500
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	95	40	80	40
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	3,8	-7,9	-5,1	2,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,5	2,3	-4,9	-7,2
Liikevoitto %	3,7	-3,0	-1,8	1,2
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	30,6	26,0	28,5	2,5
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	2,0	0,8	0,7	-0,1
Quick ratio	2,0	0,8	0,0	-0,8
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	234	200	220	20
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	160	203	150	-53
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Saimaan Tukipalvelut Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitopalveluja sekä muita vastaavia tukipalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamiaan palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kun se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidosyksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Alkavan talousarviovuoden aikana yhtiö jatkaa toimintamalliensa kehittämistä siten, että toimintayksiköiden talousarviokauden tulot ja menot muodostuvat tasapainoisiksi.

Toimintaympäristössä tapahtuneet uudistukset ovat aiheuttaneet muutoksia yhtiön joidenkin yksiköiden asiakasrakenteeseen. Näiden muutosten vaikutuksia pyritään huomioimaan talousarvion lisäksi myös toimintavuoden aikana yksiköiden talouteen ja tuotantoon liittyvissä analyyseissä.

Vuosina 2021–2023 pyritään pitämään kaikkien yhtiön kolmen toimialan liike-tulos positiivisena. Samalla ajanjaksolla yhtiön myyntihin-toihin kohdistuu maltillinen korotuspaine riippuen pitkälti palkkojen

sopimuskorotusten suuruudesta sekä raaka-ainekustannusten noususta.

Yhtiön liikevaihto 2021 tulee olemaan noin 49,6 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan 404 tuhatta euroa vuonna 2021.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Tavoitteena on tuottaa omistajien tarvitsemat tukipalvelut taloudellisesti ja laadukkaasti sekä pitää yhtiön kaikki toimialat kannattavina ja pitää yhtiön oma pääoma riittävällä tasolla.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuosina 2021–2023 ei toteuteta merkittäviä investointihankkeita. Toteutettavat investoinnit ovat pääasiassa pieniä laite- ja koneinvestointeja. Vuotuisten investointien arvo on noin 200-300 tuhatta euroa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Vuonna 2021 ei ole suunnitteilla rakenne- tai rahoitusjärjestelyitä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronapandemian jatkuminen vuonna 2021 voi aiheuttaa ennakoimattomia tuotanto- ja taloushaasteita yhtiön kaikilla toimialoilla. Esimerkiksi koronapandemian aiheuttama asiakaskohteiden sulkeminen tai yhtiön henkilöstön laajat poissaolot virustaudin takia vaikuttaisivat tilikauden tulokseen olennaisella tavalla.

Muut yhtiön riskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin, yleiseen hintatason kehitykseen sekä osaavan henkilöstön rekrytointiin. Lisäksi muutokset omistajien palveluverkossa voivat aiheuttaa riskin tukipalvelujen kysynnälle.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	51 898	49 378	49 622	0,5 %	50 000	50 500
Liiketoiminnan muut tuotot	90	7	8	14,3 %	8	8
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-16 086	-15 350	-15 386	0,2 %	-15 500	-15 700
Henkilöstökulut	-30 568	-28 911	-28 851	-0,2 %	-29 300	-29 500
Poistot ja arvonalentumiset	-520	-219	-248	13,2 %	-250	-250
Liiketoiminnan muut kulut	-4 625	-4 697	-4 640	-1,2 %	-4 640	-4 750
Liiketulos	188	208	505	142,8 %	318	308
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-1	0	0	0,0 %	0	0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	187	208	505	142,8 %	318	308
Tilinpäätössiirrot	4	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-36	-42	-101	140,5 %	-64	-62
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	155	166	404	143,4 %	254	246

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	413	410	451	10,0 %
Aineettomat hyödykkeet	36	39	60	53,8 %
Aineelliset hyödykkeet	356	350	370	5,7 %
Sijoitukset	21	21	21	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	9 497	8 970	9 943	10,8 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	9 157	8 630	9 603	11,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	340	340	340	0,0 %
Vastaavaa yhteensä	9 910	9 380	10 394	10,8 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	2 158	2 284	2 688	17,7 %
Osakepääoma	218	218	218	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	0	0	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 785	1 900	2 066	8,7 %
Tilikauden voitto/tappio	155	166	404	143,4 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2	6	6	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	7 750	7 681	7 700	0,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	7 750	7 681	7 700	0,2 %
Vastattavaa yhteensä	9 910	9 380	10 394	10,8 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	902	910	900	-10
Investoinnit (1000 €)	240	211	305	94
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	123	100	100	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	4,2	4,7	16,3	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,2	5,8	20,3	14,5
Liikevoitto %	0,4	0,4	1,0	0,6
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	21,8	24,3	25,9	1,6
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	0,9	1,2	1,3	0,1
Quick ratio	0,9	1,5	1,3	-0,2
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	20 313	18 000	20 500	2 500
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	1 121	1 200	1 200	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	957	0	0	0

Etelä-Karjalan Pesula Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa pesula- ja tekstiilihuoltopalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamia palveluja myös talousalueen yrityksille ja yhteisöille sekä terveydenhuollon ja teollisuuden tarpeisiin, siinä määrin kun se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidosyksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön liikevaihdon arvioidaan olevan noin 3,1 miljoonaa euroa vuonna 2021. Talousarvion mukainen liikevoittotavoite vuodelle 2021 on 68 tuhatta euroa.

Jos yhtiön omistusrakenteessa ei tapahdu muutoksia, jatketaan vuosina 2021–2023 vakaata toimintaa ylläpitäen ja kehittäen laatutasoa, palvelukonsepteja, tekstiilistöä, ympäristöystävällisyyttä, digitaalisuutta ja omistaja-asiakassuhteita.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön tavoitteena on tuottaa omistajien tarvitsemat pesula- ja tekstiilihuoltopalvelut joustavasti, taloudellisesti ja laadukkaasti.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Talousarviovuodelle 2021 ei ajoitu merkittäviä investointitarpeita.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Vuoden 2020 aikana omistajat ovat valmistelleet hankintayksiköidensä yhteisprojektina pesulayhtiön osakkeiden myyntiä. On mahdollista että osakkeiden myynti toteutuu vuonna 2021.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmän riskin yhtiön toiminnalle aiheuttaa tekstiilien, energian ja muiden aineellisten tuotantovälineiden hintojen kohoaminen.

Etelä-Karjalan Pesulan Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	1 563	3 120	3 120	0,0 %	3 120	3 120
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-264	-445	-479	7,6 %	-480	-480
Henkilöstökulut	-514	-1 410	-1 410	0,0 %	-1 410	-1 410
Poistot ja arvonalentumiset	-273	-538	-565	5,0 %	-565	-565
Liiketoiminnan muut kulut	-326	-600	-599	-0,2 %	-600	-600
Liiketulos	186	127	67	-47,2 %	65	65
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	186	127	67	-47,2 %	65	65
Tilinpäätössiirrot	-37	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-30	-25	-13	-48,0 %	-12	-12
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	119	102	54	-47,1 %	53	53

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 477	1 440	1 419	-1,5 %
Aineettomat hyödykkeet	15	13	12	-7,7 %
Aineelliset hyödykkeet	1 455	1 420	1 400	-1,4 %
Sijoitukset	7	7	7	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	939	940	950	1,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	363	360	360	0,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	576	580	590	1,7 %
Vastaavaa yhteensä	2 416	2 380	2 369	-0,5 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	1 886	1 869	1 821	-2,6 %
Osakepääoma	3	3	3	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 764	1 764	1 764	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	0	0	0	0,0 %
Tilikauden voitto/tappio	119	102	54	-47,1 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	38	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	492	511	548	7,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	492	511	548	7,2 %
Vastattavaa yhteensä	2 416	2 380	2 369	-0,5 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	44	40	40	0
Investoinnit (1000 €)	372	380	380	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	6,3	5,4	2,9	-2,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,9	6,8	3,6	-3,1
Liikevoitto %	11,9	4,1	2,1	-1,9
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	79,6	78,5	76,9	-1,7
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	1,9	1,8	1,7	-0,1
Quick ratio	1,9	1,8	1,7	-0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	22	22	22	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettua rakennuksen osaa kauppakeskus Iso Kristiinan laajennusosassa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön kaikki osakkeet ovat Lappeenrannan kaupungin omistuksessa. Vuonna 2021 yhtiön liiketoiminta keskittyy pääasiassa teatteritilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupunginteatterin käyttöön. Tavoitteena on tarjota toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset tilat kaupunginteatterin käyttöön.

Yhtiön liikevaihdoksi on arvioitu vuonna 2021 1,2 miljoonaa euroa ja se muodostuu kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista. Tilavuokralla on tavoitteena kattaa yhtiön hallinnolliset kulut, rakennuksen ylläpitokulut sekä pääomakulut. Vuonna 2021 tuloksen arvioidaan muodostuvan 27 000 euroa positiiviseksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiölle ei aseteta kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuodelle 2021 eikä myöskään suunnitelmavuosille ole suunnitteilla merkittäviä investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Ei suunniteltuja rakenne- ja rahoitusjärjestelyitä vuodelle 2021.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni. Sen sijaan yhtiön vuokralaisen toimintaan liittyy merkittäviä riskejä kuten kuluvana vuonna on koettu. Koronaviruksen aiheuttamien rajoitustoimenpiteiden vuoksi teatterin kevätesityskausi keskeytyi ja kuluvana syksynä esityskausi on käynnistetty siten että yleisömäärää rajoitetaan.

Yhtiön rakennuttama kaupunginteatteri on rahoitettu pääosin lainarahalla. Korkotaso on tällä hetkellä alhainen, mutta mahdollinen korkotason nousu on riski. Korkoriskiä voidaan hallita mm. jakamalla lainat pitkällä aikavälillä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Tällä hetkellä valtaosa lainarahasta on vaihtuvakorkoista.

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	1 200	1 200	1 200	0,0 %	1 100	1 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-2	-3	-3	0,0 %	-3	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-821	-820	-775	-5,5 %	-681	-490
Liiketoiminnan muut kulut	-211	-215	-250	16,3 %	-250	-250
Liiketulos	165	162	172	6,2 %	166	257
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-157	-165	-145	12,1 %	-138	-129
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	9	-3	27	-1000,0 %	28	128
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	9	-3	27	-1000,0 %	28	128

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	16 503	15 772	14 962	-5,1 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	16 461	15 730	14 920	-5,1 %
Sijoitukset	42	42	42	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	702	566	710	25,4 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	702	566	710	25,4 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
Vastaavaa yhteensä	17 205	16 338	15 672	-4,1 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	1 724	1 678	1 702	1,4 %
Osakepääoma	3	3	0	-100,0 %
Arvonkorotusraho	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	2 243	2 243	2 243	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-531	-565	-568	0,5 %
Tilikauden voitto/tappio	9	-3	27	-1000,0 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	15 482	14 660	13 970	-4,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	14 660	13 970	13 280	-4,9 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	822	690	690	0,0 %
Vastattavaa yhteensä	17 205	16 338	15 672	-4,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0	-100
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,2	0	0	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	14 660	13 970	-690
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	14 300	13 750	13 200	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	0,5	-0,2	1,6	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,0	1,0	1,6	0,6
Liikevoitto %	13,8	13,5	14,3	0,8
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	10,0	10,3	10,9	0,6
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	0,9	0,8	1,0	0,2
Quick ratio	0,9	0,8	0,0	-0,8
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 200	1 200	1 200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa

Yhtiön toimitusjohtaja

Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan 12/2010 omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Yhtiö on hakenut mahdollisuutta entisen sairaalarakennuksen kehittämisen monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelujen sekä asumisen kohteena. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Toistaiseksi kiinteistölle ei ole onnistuttu löytämään ostajaa. Tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä.

Yhtiön kiinteistöstä on katkaistu sähkö, lämpö ja vesi, minkä vuoksi rakennuksen tilapäinenkin vuokraaminen on mahdollista. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitus on toteutettu kuluvastikkeiden muodossa. Vuoden 2020 tuloksen ennustetaan olevan positiivinen

noin 2750,70 euroa. Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, tulos tappiolliseksi vuosina 2021 – 2023.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Tiurun entisen sairaalan alueen kehittäminen.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Vuodelle 2021 ei ole suunniteltu investointeja. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2022 – 2023 aikana.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Lappeenrannan kaupunki on perustanut 1.6.2017 Lappeenrannan Toimitilat Oy -konsernin, johon on koottu konsernin toimitilaosaaminen sekä konsernin toimitilojen hallinta/hallinnointi. Myös Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa on suunniteltu siirtää Lappeenrannan Toimitilat Oy -konserniin. Muita suunniteltuja rakennejärjestelyitä ei ole, mutta niille voisi syntyä tarve yhtiön omistuksessa olevan kiinteistön mahdollisen myymisen seurauksena.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu,

josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset kattoivat myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve syntyi jälleen vuoden 2018 osalta ja syntyy myös sitä seuraavien vuosien osalta. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve on päätetty katettavan kuluvastikkeen muodossa. Rahoitustarve katetaan omistusten suhteessa määräytyvillä kuluvastikkeilla. Vuoden 2021 rahoitustarpeen on arvioitu olevan yhteensä noin 80 000 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 55.080 euroa ja HCR noin 24.920 euroa.

Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115 000 euron suuruisen maankäytösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Myyntiaika on pitkittynyt, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Rakennus on kärsinyt ilkeimmistä ja muun muassa vesivuotojen aiheuttamista vaurioista, mitkä osaltaan heikentävät kohteen myytävyyttä. Vuosien 2019 ja 2020 aikana on tehty toimenpiteitä kattovesien hallitsemiseksi. Rakennukseen liittyy myös turvallisuusriskejä: oviaukot ja lukitukset murretaan toistuvasti ja mm. katolla

käydään ottamassa valokuvia. Myös turvallisuuden varmistamisesta on yhtiölle aiheutunut jatkuvasti kustannuksia.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	0	106	80	-24,5 %	90	100
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-7	-7	-7	-1,3 %	-7	-7
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-70	-134	-146	8,7 %	-155	-165
Liiketulos	-76	-35	-73	107,2 %	-72	-72
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-77	-35	-73	107,2 %	-72	-72
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-77	-35	-73	107,2 %	-72	-72

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	97	54	24	-55,6 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	0	0	0	0,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	97	54	24	-55,6 %
Vastaavaa yhteensä	1 623	1 580	1 550	-1,9 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	1 490	1 422	1 387	-2,4 %
Osakepääoma	1 525	1 525	1 525	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 741	1 741	1 741	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 699	-1 810	-1 807	-0,2 %
Tilikauden voitto/tappio	-77	-35	-73	107,2 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	133	158	163	3,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	133	158	163	3,2 %
Vastattavaa yhteensä	1 623	1 580	1 550	-1,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	68,9	69,0	69,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	oto	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	-5,2	-2,5	-5,2	-2,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	-5,2	-2,5	-5,2	-2,7
Liikevoitto %	0,0	-32,7	-90,6	-57,9
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	91,8	90,0	89,5	-0,5
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	0,7	0,3	0,1	-0,2
Quick ratio	0,7	0,3	0,0	-0,3
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	0	73	55	-18
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Wirma Lappeenranta Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Markus Lankinen

Yhtiön toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy:n hanke- ja hallinnointitoiminta täydentää kaupungin organisaatiossa toimivaa Wirma-yrityspalvelua ja konsernihallinnossa toimivaa matkailupalvelua.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Wirma on kaupunkikonsernin määräysvallassa oleva osakeyhtiö. Wirma tuottaa kaupungille ja sen asiakkaille/sidosryhmille kehityspalveluita ja goSaimaa-kattomarkkinointipalveluja. Lisäksi yhtiö voi vuokrata matkailulaitteita kaupungille ja muille toimijoille. Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiö suorittaa kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät.

Tuloutustavoite 2021

-

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Katujunan ja muiden laitteiden myynti tai korvaaminen muilla ratkaisuilla arvioidaan kaupungin matkailun kehityssuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

GoSaimaalle myönnetyn pääomallainan arvostus tulee vuosittain tarkistettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. Wirmalla on 160 000 euroa pääomallainasaamista goSaimaalta ja yhtiön talousjärjestelyt voivat johtaa Wirman pääomallainakannan kasvuun goSaimaassa.

Wirma Lappeenranta Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	298	286	210	-26,6 %	210	210
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	50	-	50	50
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-52	-52	-50	-3,8 %	-50	-50
Henkilöstökulut	-15	-20	-9	-55,0 %	-9	-9
Poistot ja arvonalentumiset	-28	-20	-21	5,0 %	-21	-21
Liiketoiminnan muut kulut	-174	-176	-174	-1,1 %	-174	-174
Liiketulos	30	18	6	-66,7 %	6	6
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-2	-1	-1	0,0 %	-1	-1
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	29	17	5	-70,6 %	5	5
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	29	17	5	-70,6 %	5	5

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	270	244	224	-8,2 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	82	56	36	-35,7 %
Sijoitukset	188	188	188	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	165	170	195	14,7 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	165	170	195	14,7 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
Vastaavaa yhteensä	435	414	419	1,2 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	321	296	301	1,7 %
Osakepääoma	150	150	150	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	6	6	6	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	135	123	140	13,8 %
Tilikauden voitto/tappio	29	17	5	-70,6 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	115	118	118	0,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	100	100	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	15	18	18	0,0 %
Vastattavaa yhteensä	435	414	419	1,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0	-0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	100	100	100	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	7,1	4,4	1,7	-2,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,4	4,6	1,7	-2,9
Liikevoitto %	10,0	6,2	2,9	-3,3
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	97,4	95,7	71,8	-23,9
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	11,4	9,5	10,8	1,3
Quick ratio	14,8	9,5	10,8	1,3
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	224	224	224	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	20	20	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)

Säätiön toimitusjohtaja

Markus Lankinen

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikennetakenne, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakkois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan. Venäläisten matkustajien suuri kysyntäpotentiaali on olennaisessa asemassa lentoyhteyksien rakentamisessa.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Lappeenrannan lentoasema on onnistunut kasvattamaan ja muuttamaan kentän reittivalikoimaa Saimaan ja Suomen matkailumarkkinoinnin kannalta lupaaviin kohdekaupunkeihin. Käynnissä oleva pandemia on kuitenkin vaikeuttanut koko matkailusektorin liiketoimintoja ja lisännyt uudella tavalla kansainväliseen matkailuun liittyviä epävarmuustekijöitä.

Lentokentän tavoite kytkeä matkailutoimialaa tiiviiksi osaksi lentokentän liiketoimintamallia ei ole vielä onnistunut ja on epävarmaa, onnistuuko tämä pandemian jatkuessa. Myös kentän maaomaisuuden myyminen pitkän aikavälin markkinahintatason mukaisin hinnoin ei ole pandemiatilanteessa edennyt. On arvoitu, että matkailuala toipuu pandemiasta vasta vuosina 2023-2024.

Pandemia johtaa lentoliikennematkailun pysyviin muutoksiin, jotka avaavat eri asiantuntijoiden arvioiden mukaan uusia liikenteen ja liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia. Lappeenranta on aktiivisesti avaamassa myös tähän liittyviä tulonmuodostuskanavia, mutta varmuutta näiden pyrkimysten tulosvaikutuksista ei ole vielä. Säätiön kyky tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa säilyy vain kaupungin tuen kautta.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Lappeenrannan lentokentän kautta kulkeutuville lennoille on myynnissä vuonna 2021 vähintään 180 000 matkustajapaikkaa.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tai säätiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen. Mikäli lentoliikenne käynnistyy suunnitelmien mukaan, matkailualueetulo voi jo vuonna 2021 nelinkertaistua vuoden 2019 tasosta, joka oli 2,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuosina 2021- 2023 varaudutaan investointeihin tarvittaessa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Konserni hakee rahoitusta kaupungilta toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lentokenttä tunnistaa useita riskejä ja epävarmuustekijöitä. Keskeisimmät ovat pandemian vaikutukset kansainväliseen matkailuun ja matkustajamäärien positiivinen kehitys jatkossakin (1) sekä matkustajiin liittyvän matkailualuekehityksen vahvistuminen koko Saimaan ja Lappeenrannan lentokentän vaikutusalueella (2). Lisäksi merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät valtion tukeen lentokentälle ja Saimaan alueen lentoliikennemarkkinointirahoitukseen.

Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	1 463	3 682	1 310	-64,4 %	1 235	1 235
Liiketoiminnan muut tuotot	600	0	500	-	500	500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-511	-576	-804	39,6 %	-804	-804
Henkilöstökulut	-1 033	-1 187	-1 138	-4,1 %	-1 138	-1 138
Poistot ja arvonalentumiset	-55	-60	-60	0,0 %	-60	-60
Liiketoiminnan muut kulut	-1 415	-2 249	-694	-69,1 %	-694	-694
Liiketulos	-951	-390	-886	127,2 %	-961	-961
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-951	-390	-886	127,2 %	-961	-961
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-951	-390	-886	127,2 %	-961	-961

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	82	104	60	-42,3 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	82	104	60	-42,3 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 407	156	50	-67,9 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	816	60	30	-50,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	591	96	20	-79,2 %
Vastaavaa yhteensä	1 489	260	110	-57,7 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	700	260	70	-73,1 %
Osakepääoma	1 750	1 400	2 586	84,7 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	0	0	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-98	-750	-1 630	117,3 %
Tilikauden voitto/tappio	-952	-390	-886	127,2 %
Vieras pääoma (yht.)	789	0	40	-
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	789	0	40	-
Vastattavaa yhteensä	1 489	260	110	-57,7 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin osuus säätiön säädepääomasta %	100,0	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön osuus säädepääomasta %	0,0	0,0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	18	16	18	2
Investoinnit (1000 €)	8	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	-118,7	0,0	-537,0	-537,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	-118,7	0,0	-537,0	-537,0
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	47,0	0,0	63,6	63,6
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	1,8	0,0	1,3	1,3
Quick ratio	1,8	0,0	0,0	0,0

Meidän IT ja talous Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Salli Kortelainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Meidän IT ja talous Oy (Meita) on aloittanut toimintansa 1.1.2019. Yhtiö on syntynyt Saimaan talous ja tieto Oy:n sekä Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy:n ja Siun Talous Oy:n yhdistyessä. Yhtiön toiminta-alueena on Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo ja yhtiön omistajina on kyseisten alueiden sairaanhoitopiirejä, kuntia sekä kuntaorganisaatioita. Yhtiö tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja IT-palveluita omistajilleen. Yhtiön visiona on *Vapauttaa ajasta ja paikasta murtamalla esteitä sekä yhdistämällä palveluita ja teknologiaa.*

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiön liikevaihdoksi vuodelle 2021 on budjetoitu 51,8 milj. euroa, joka jakautuu yhtiön palvelualueille seuraavasti:

- läpilaskutettavat laitteet ja lisenssit 21,3 %
- IT-palvelut 27,9 %
- Järjestelmäpalvelut 24,3 %
- taloushallinnon palvelut 12,2 %
- henkilöstöhallinnon palvelut 10,2 %
- projekti- ja asiantuntijapalvelut 4,2 %

Isoimmat liikevaihdon muutokset syntyvät vuonna 2020 tuotantoon siirtyvistä Mikkelin ICT-palveluista. Mikkelin ICT-palveluiden lisäksi yhtiö on saanut uusia TaHe -asiakkaita kaikilta toiminta-alueilta. Tuotteiden hinnoitteluja on korjattu kannattavuusseurannan perusteella; pääsääntöisesti IT-palveluiden yksikköhintoja on pystytty laskemaan, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa muutokset ovat asiakaskohtaisia. Yhtiön tavoitteena ei ole ensisijaisesti tuottaa isoa voittoa, tulos on budjetoitu hyvin kevyesti positiiviseksi.

Liikevaihdon kasvupotentiaalia on erityisesti Etelä-Savon kuntaorganisaatiossa, joista yhtiöllä on vielä vähän asiakkuuksia. Yhtiölle enustetaan lähtökohtaisesti maltillista, enintään 1 %:n vuosittaista kasvua uusien asiakkaiden ja palveluiden myötä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Yhtiölle ei osakkuusyhtiönä aseteta valtuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Tuloutustavoite 2021

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Vuodelle 2021 suunnitellut suurimmat investoinnit liittyvät tietoturvan kehitykseen sekä konesali- ja tietoliikenneinfran päivityksiin ja laitekannan normaaliin uusimiseen.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Yhtiöllä ei ole lainoja tällä hetkellä ja yhtiö rahoittaa uudet investoinnit leasingrahoituksella sekä tasaa rahoituksen kausivaihtelua tarvittaessa tililimiitillä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön operatiiviset riskit liittyvät henkilöstön osaamisen sekä palveluiden jatkuvuuden varmistamiseen. Riskejä hallitaan konesalien, tietoliikenneverkkojen ja palveluiden kahdennuksilla, tietoturvan ja valmiuden kehityksellä, ajantasaisen teknologian ylläpitämisellä sekä esimiestyön ja kulttuurin kehittämisellä.

Yhtiön liiketoiminnalliset riskit liittyvät pilvipalveluiden kasvuun, joka voi tuoda kannattavuushaasteita konesalipalveluiden osalta. Yhtiön isoin asiakas on mukana useamman toimijan yhteisessä järjestelmä-hankkeessa ja hankkeen eteneminen voi tuoda muutoksia yhtiön palveluiden laajuuteen. Epävarmuustekijöitä liittyy myös maakuntamallin syntymiseen Etelä-Savon osalta; yhtiön palvelut eivät ole vielä laajentuneet näille toimijoille tavoitteiden mukaisesti.

Meidän IT ja talous Oy:n numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	50 527	49 656	51 795	4,3 %	52 209	52 470
Liiketoiminnan muut tuotot	272	0	25	-	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-27 805	-26 974	-28 329	5,0 %	-28 357	-28 386
Henkilöstökulut	-17 466	-18 272	-19 447	6,4 %	-19 933	-20 232
Poistot ja arvonalentumiset	-965	-794	-237	-70,2 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-3 581	-3 594	-3 634	1,1 %	-3 652	-3 670
Liiketulos	982	22	173	686,4 %	267	182
Rahoitustuotot	2	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-8	-10	-5	50,0 %	0	0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	976	12	168	1300,0 %	267	182
Tilinpäätössiirrot	74	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-207	0	-35	-	-53	-36
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	843	12	133	1008,3 %	213	146

Tase vastaavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Pysyvät vastaavat (yht.)	658	2 391	524	-78,1 %
Aineettomat hyödykkeet	548	691	423	-38,8 %
Aineelliset hyödykkeet	98	1 688	89	-94,7 %
Sijoitukset	12	12	12	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	8 313	6 288	9 019	43,4 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	3 453	6 034	5 258	-12,9 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	4 860	254	3 761	1380,7 %
Vastaavaa yhteensä	8 971	8 679	9 543	10,0 %
Tase vastattavaa (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020
Oma pääoma (yht.)	3 050	2 553	3 176	24,4 %
Osakepääoma	64	64	64	0,0 %
Arvonkorotusraho	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	2 143	2 143	2 137	-0,3 %
Ed. tilikauden voitto/tappio	0	334	842	152,1 %
Tilikauden voitto/tappio	843	12	133	1008,3 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	74	0	100,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	5 921	6 052	6 367	5,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	5 921	6 052	6 367	5,2 %
Vastattavaa yhteensä	8 971	8 679	9 543	10,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	17,8	17,5	11,9	-6
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	1,5	1,5	1,5	0
Henkilöstöä keskimäärin	409	414	417	3
Investoinnit (1000 €)	137	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	14 990	8 637	12 500	3 863
Kannattavuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Oman pääoman tuotto %	32,1	0,5	4,6	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	40,2	0,9	5,9	5,0
Liikevoitto %	1,9	0,0	0,3	0,3
Vakavaraisuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Omavaraisuusaste %	34,0	29,4	33,3	3,9
Maksuvalmius	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Current ratio	1,4	1,0	1,4	0,4
Quick ratio	1,4	0,4	0,0	-0,4

Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	2 909	2 847	2 931	84
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	292	275	290	15
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Palkkalaskelmat kpl/vuosi	456 000	463 000	430 000	-33 000
Osto- ja matkalaskut kpl/vuosi	565 000	561 000	556 000	-5 000
IT-ympäristön käyttäjämäärä henkilöä	32 419	29 247	29 888	641
IT-ympäristön työasemamäärä kpl	25 458	24 807	27 459	2 652
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Kuntayhtymän toimitusjohtaja

Timo Saksela

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja erityishuollon osalta.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Vuoden 2020 aikana on hyväksytty uusi strategia ja sen toimeenpano on käynnissä koko henkilöstön osalta. Vuotta 2020 on leimannut takautuvan palkkakiistan ratkaisu ja sen aiheuttamat muutokset suunniteltuun kustannusuraan. Vuonna 2020 palkkakiistan ratkaisun kustannukset kasvattavat toimintakuluja n. 32,7 milj. euroa. Pysyväksi vuosittaiseksi kustannustason korotukseksi jää n. 8 milj. euroa. Tästä syystä toimintakulut pienenevät vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna. Vertailukelpoinen toimintakulujen lasku vuodesta 2020 on 0,4

%. Talousarvio 2021 on suunniteltu 3,4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kustannusten kattamiseksi neuvotellaan Eksoten omien säästö- ja kehittämistoimenpiteiden lisäksi kuntien kanssa Eksoten konsernin sisäisten rakenteellisten järjestelyjen toteuttamisesta sairaalakiinteistön osalta. Näitä järjestelyjä ei ole huomioitu vielä ilmoitetuissa talousarvioluvuissa, vaan rahoitus on ilmoitettu toistaiseksi jäsenkuntaosuuksien lisäyksenä. Mikäli nuo rakenteelliset järjestelyt saadaan toteutettua, voidaan vuosien 2020 ja 2021 jäsenkuntaosuudet pitää alkuperäisen kustannusuran mukaisina ja lisärahoitustarvetta tulee vasta vuodelle 2022.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Kuntien maksukyvyn mukaista Eksoten kustannusuraa on käsitelty yhdessä kuntien kanssa. Kustannusurassa Eksoten sallittu operatiivisten nettotoimintamenojen kasvu alkuperäiseen vuoden 2019 talousarvioon verrattuna oli vuosittain 1,5 % taloussuunnitelmakaudella. Palkkakiistan ratkaisu ja lainsäädännölliset muutokset palvelutarpeen kasvun ohella ovat tehneet alkuperäisen kustannusuran noudattamisen mahdolliseksi. Yllä mainittujen rakenteellisten ratkaisujen toteutuessa kustannusten kasvua pystytään kuitenkin hillitsemään merkittävästi. Yhteistä ratkaisua haetaan yhdessä kuntien kanssa.

Tuloutustavoite 2021

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Merkittäviä investointeja käsitellään, lasketaan ja tarkastellaan kriittisesti ennen kuin päätöksiä tehdään. Kantasairaalan peruskorjauksen ja mahdollisen uudisrakentamisen suunnitelmat ovat edelleen kesken samoin kuin suunnitelmat Armilan sairaalan käytön osalta. Suunniteltu investointitaso vuonna 2020 on 14,6 milj. euroa, minkä lisäksi kone- ja kalustohankintoja tehdään leasingrahoituksella.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Ilman suunniteltuja keskussairaalakiinteistöön liittyviä rakenteellisia muutoksia suunnitellaan otettavaksi uutta lainaa 7,5 milj. euroa ja vanhoja lainoja maksettavan takaisin 5,5 milj. euroa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimpänä uusina riskeinä nähdään mahdolliset uudet velvoitteet, joita suunnitellaan, mutta rahoituksen saamista velvoitteita vastaavaksi ei ole luvattu. Pahimmillaan uusia velvoitteita (mm. sitova hoitajamitoitus ja seitsemän vuorokauden hoitotakuu), voi tulla useiden miljoonien edestä, mutta niihin kohdennetuista euroista ei ole varmuutta eikä myöskään asiakasmaksujen leikkausten kompensoinnista.

Osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi on kriittinen menestystekijä, joka pyritään turvaamaan paremmalla esimiestyöllä ja johtamisella.

Rakenteellisten järjestelyjen onnistuminen on merkittävä tekijä v. 2020 syntyvien alijäämien kattamisen osalta.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	525 525	545 053	585 175	7,4 %	575 596	584 307
Valmisteveraston muutos	349	300	450	50,0 %	450	450
Toimintakulut	-524 144	-535 846	-573 281	7,0 %	-562 129	-568 885
Toimintakate	1 730	9 507	12 344	29,8 %	13 918	15 872
Rahoitustuotot	667	101	64	-36,2 %	64	64
Rahoituskulut	-212	-663	-207	-68,8 %	-966	-1 069
Vuosikate	2 185	8 945	12 201	36,4 %	13 016	14 868
Poistot ja arvonalentumiset	-10 320	-9 652	-9 062	-6,1 %	-9 419	-9 739
Tulos ennen satunnaisia eriä	-8 135	-707	3 140	-544,1 %	3 597	5 129
Satunnaiset erät (netto)	6 599	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-1 536	-707	3 140	-544,1 %	3 597	5 129
Tilinpäätössiirrot	339	404	285	-29,3 %	285	285
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	-1 197	-303	3 425	-1230,4 %	3 882	5 415

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	53,56	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	53,56	0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	4 916	4 635	4 700	65
Investoinnit (1000 €)	9 020	10 020	14 561	4 541
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	56 413	56 953	58 953	2 000
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	10 766	11 466	10 374	-1 092
Taseen tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,1	23,6	23,5	-0,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-15 924	-16 227	-12 802	3 425
Lainakanta 31.12., 1000 €	56 413	56 953	58 953	2 000
Omavaraisuusaste %	8,4	8,6	10,5	1,9
Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Vuosikate/ poistot, %	21,2	92,7	134,6	42,0
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	100,3	101,7	102,0	0,3

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Kuntayhtymän johtaja

Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammat-
tiopisto Sampoa (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perusteh-
tävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen.
Kuntayhtymä toteuttaa tehtäväänsä järjestämällä Sampoissa amma-
tillisiin perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin tähtäävää
koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä henki-
löstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeen-
rannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä so-
pineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulu-
tuskuntayhtymässä.

Sampo järjestää maakunnan kehittymistä ja hyvinvointia edistävää
sekä työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta. Sampo
antaa opiskelijoilleen valmiuksia työllistymistä, ammatillista kehitty-
mistä ja elämää varten.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Vuoden 2020 maaliskuusta lähtien opetusjärjestelyihin voimakkaasti
vaikuttanut korona –influenssa ei näytä laantuneen syksyn 2020 ai-
kana. Tilanteen odotetaan jatkuvan vaikeana myös vuoden 2021 ai-
kana, kunnes tautia vastaan kehitteillä olevat rokotteet saadaan

käyttöön. Influenssan kiihtyessä on oppilaitoksilla oltava valmius siir-
tyä osittain tai kokonaan etäopetukseen. Ammatillisen koulutuksen
kannalta etäopiskelu on ongelmallista, koska koulutuksemme tavoit-
teena on valmentaa opiskelijoita usein käsiillä tehtäviin käytännön
työtehtäviin, joita ei voi pääsääntöisesti etänä opiskella. Tilanne
haastaa koko organisaatiota kehittämään pedagogisia menetelmiä
opetuksen hoitamiseksi etänä todennäköisesti myös vuoden 2021 ai-
kana. Hyvän palautteen seurauksena opetusta siirtyy verkon kautta
toteutettavaksi myös pysyvästi.

Vuoden 2021 aikana puretaan Lappeenrannassa Pohjolankatu 12 -
osoitteessa vanhaa koulurakennusta pois ja ryhdytään rakentamaan
uutta tilalle. Tässä yhteydessä vähennetään käytettävissä olevia ne-
liöitä ja rakennetaan uusia tiloja tulevaisuuden tarpeiden mukaisesti.
Vastaavasti vuoden 2021 aikana päivitettävän toimitilastrategian
mukaisesti suunnitellaan Imatralla peruskorjauksia ja/tai uudisraken-
nuksia tilojen modernisoimiseksi.

Ulkoiset toimintatuotot yhteensä ovat 34,5 M€, joka on 3,4 % enem-
män kuin talousarviossa 2020. Tukien ja avustusten osuus toiminta-
tuotoista on 4,3 % (1,5 M€). Edusampo Oy:n osuus 4,8 % (1,7 M€).
Muita toimintatuottoja on 4,6 % (1,6 M€) ja ne koostuvat tilojen
vuokratuotoista sekä opetuksen yhteydessä tuotettujen palvelujen
ja tuotteiden myynnistä.

Ulkoisten kulujen määrä on 33,3 M€, joka on 4,2 % enemmän kuin
talousarviossa 2020. Henkilöstökulujen (23,6 M€) osuus on 71,2 %
toimintakuluista. Henkilötyövuosia on 391, joka on 14 enemmän kuin
vuonna 2020. Henkilöstöä lisätään erityisesti opetukseen ja ohjauk-
seen, johon on saatu lisärahoitusta sekä siivouspalveluihin, jotka os-
topalveluiden sijaan hoidetaan jatkossa omalla henkilöstöllä. Pal-

koissa on varauduttu keskimäärin 2,1 % vuotuisiin sopimuskorotuksiin. Kuluihin sisältyy väistötilajärjestelyistä johtuvia kustannuksia noin 0,5 M€.

Vuosikate on 1,2 M€ ja suunnitelman mukaiset poistot 3,5 M€. Poistoihin sisältyy Pohjolankatu 12 A -rakennuksen purettavan osan jäljellä olevat poistot. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen talousarvio jää 1,7 M€ alijäämäiseksi. Myös vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelmat jäävät alijäämäisiksi, mutta alijäämät katetaan taseeseen kertyneiden edellisten tilikausien ylijäämällä, joten taloussuunnitelma on tasapainossa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Ei ole sitovia tavoitteita kaupunginvaltuustoon nähden.

Tuloutustavoite 2021

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Talousarviovuodelle 2021 on suunnitteilla rakennusinvestointeja 4,0 M€ ja kone- ja kalustoinvestointeja 0,5 M€. Suunnitelmakauden 2022 - 2032 investoinnit yhteensä ovat 15,0 M€.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Uutta lainaa ei tarvitse nostaa vuonna 2021.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Taloussuunnitelmaa on tehty vuodesta 2015 lähtien systemaattisesti sopeuttaen resurssit pienentyneeseen valtionosuuteen. Vuosien 2022 – 2023 taloussuunnitelmat edellyttävät, että alijäämäiset koulutusalat laativat toimenpidesuunnitelman niin, ettei vuonna 2024 ole enää alijäämiä.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	35 060	33 395	34 546	3,4 %	35 025	35 205
Valmisteveraston muutos	-194	-200	-236	18,0 %	-236	-236
Toimintakulut	-30 912	-31 757	-33 147	4,4 %	-33 153	-32 507
Toimintakate	3 954	1 438	1 163	-19,1 %	1 636	2 462
Rahoitustuotot	13	5	5	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-11	-10	-8	-20,0 %	-50	-90
Vuosikate	3 956	1 433	1 160	-19,1 %	1 586	2 372
Poistot ja arvonalentumiset	-2 949	-3 071	-3 493	13,7 %	-3 200	-3 533
Tulos ennen satunnaisia eriä	1 007	-1 638	-2 333	42,4 %	-1 614	-1 161
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	1 007	-1 638	-2 333	42,4 %	-1 614	-1 161
Tilinpäätössiirrot	-361	631	616	-2,4 %	608	671
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	646	-1 007	-1 717	70,5 %	-1 006	-490

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,6	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,6	0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	365	377	392	15
Investoinnit (1000 €)	2 494	4 750	4 483	-267
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	1 821	1 549	1 277	-272
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	239	600	600	0
Taseen tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	19,4	21,0	21,0	0,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	15 371	13 718	14 183	465,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 821	1 549	1 277	-272,0
Omavaraisuusaste %	83,0	83,0	83,0	0,0
Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Vuosikate/ poistot, %	134,1	46,7	33,2	-13,5
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	113,4	105,2	104,2	-0,9

Etelä-Karjalan liitto

Maakuntajohtaja

Satu Sikanen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden hyväksi elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä. Toiminta perustuu aluekehitys- ja maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä liiton perussopimukseen.

Kuntayhtymän tehtävänä on:

1. hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 10 §:n mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät
2. huolehtia alueellaan maankäyttö- ja rakennuslain 26 §:n mukaisista maakuntakaavan laatimisesta ja muista maakuntasuunnitteluun liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista,
3. valvoa maakunnan etua, edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä kestäväää kehitystä,
4. vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä ja toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämis- ja edunvalvonta-asioissa,
5. avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa sekä
6. huolehtia muista jäsenkuntien sille osoittamista tehtävistä.

Kuntayhtymä voi olla jäsenenä tai osakkaana kuntayhtymän toimialaan liittyvissä yhteisöissä ja yhtiössä.

Kuntayhtymä voi sopimuksin ottaa täyttä korvausta vastaan suorittaakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta.

Yleiskuvaus vuoden 2021 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2021 ovat:

1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla maakuntaohjelmaa ja tukemalla eri toimijoiden hankkeita ja muuta aluekehitystyötä rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla. Maakuntaohjelman 2022-2025 valmistuu, sis. pitkän aikavälin vision, tavoitteet sekä älykkään erikoistumisen strategian.
2. Kokonaismaakuntakaavan luonnosten laadinta ja vaihekaavan hyväksyminen.
3. Edunvalvonnassa vaikutetaan erityisesti hallitusohjelman toimeenpanoon ja EU:n elpymisrahoituksen kohdentamiseen maakunnan kannalta tärkeisiin painopisteisiin.
4. Maakunnan saavutettavuuden parantamista jatketaan edistämällä maakunnalle tärkeitä liikennehankkeita ja -palveluja Etelä-Karjalan ja Kaakkois-Suomen liikennestrategian pohjalta.
5. Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC 2014-2020 ohjelman toteuttaminen.

6. Valmistaudutaan EU-rahoituskauden vaihtumiseen.

Jäsenkuntien maksuosuuksiin esitetään 1% nostoa. Tilikauden 2021 alijäämäksi suunnitellaan -60t€ (vuoden 2020 talousarviossa -125t€). Alijäämä katetaan kertyneestä ylijäämästä. Vuoden 2022 talous suunnitellaan tasapainoon.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin syyskuussa 2007 lainaa, jota lyhennetään 48t€ vuodessa.

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoituksen ja siirtää sen suoraan allergia- ja ympäristöinstituutille.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 sekä suunta vuosille 2022–2023

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä on talousarvion loppusumma (tilikauden yli-/alijäämä). Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavat tavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talous-

arvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteluissa kuvattua toiminnallista linjaa.

Tuloutustavoite 2021

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2021 sekä suunta 2022–2023

Ei merkittäviä investointeja suunnitelmavuosina.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2021

Olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat Lappeenrannan kaupungin vastuisiin kuntayhtymään päin, ei ole suunniteltu vuodelle 2021.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskit toimintaan liittyvät mm. henkilöstön kuormituksen hallintaan sekä kuntatalouden vaikeuksien heijastumiseen liiton toiminnan rahoitukseen.

Etelä-Karjalan liiton numeerinen osa

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos % 2021/2020	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	5 050	4 326	3 915	-9,5 %	3 938	3 961
Muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-5 169	-4 489	-3 966	-11,7 %	-3 935	-3 958
Toimintakate	-119	-163	-51	-68,7 %	3	3
Rahoitustuotot	8	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-6	-3	-3	0,0 %	-3	-3
Vuosikate	-116	-166	-54	-67,5 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-21	-15	-6	-60,0 %	0	0
Tulos ennen satunnaisia eriä	-137	-181	-60	-66,9 %	0	0
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-137	-181	-60	-66,9 %	0	0
Tilinpäätössiirrot	175	56	0	-100,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	37	-125	-60	-52,0 %	0	0

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51	0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	39	36	34	-2
Investoinnit (1000 €)	-5	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	336	288	-48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	12	20	20	0
Taseen tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,9			0,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 413	960	1 228	268,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	384	336	288	-48,0
Omavaraisuusaste %	5,9			0,0
Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos 2021/2020
Vuosikate/ poistot, %	-554,7	-1 106,7	-900,0	206,7
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	97,7	96,4	98,7	2,3